

Bestuursverslag 2022

Openbaar Onderwijs Emmen

Bestuursnummer 42830

Voorwoord

Het eerste levensjaar van Stichting Openbaar Onderwijs Emmen (OOE) zit erop! Na een belangrijk voorbereidend jaar staan we voor het eerst op eigen benen als openbaar onderwijs binnen de gemeente Emmen. Integrale verantwoordelijkheid binnen de scholen, duidelijkheid waar de directie van is, een College van Bestuur als bevoegd gezag en een volwaardig toezichthoudend orgaan. De inrichting staat het borgen van een goede kwaliteit van ons onderwijs in ieder geval niet in de weg.

Na twee moeizame jaren wegens de coronapandemie, konden we in het voorjaar weer terug naar 'normaal', oftewel onze passie om onze leerlingen te ontwikkelen weer fysiek plaats te laten vinden. Een prettige bijkomstigheid is dat onze digitale mogelijkheden en vaardigheden sterk zijn verbeterd en we snel kunnen anticiperen op toekomstige ontwikkelingen. Problematisch blijft nog het leraren- maar ook het schoolleiderstekort. Met het wegvallen van het merendeel van de NPO-middelen ontstaat er ruimte in de formatie maar daar staat tegenover dat de kans groot is dat de groepsgrootte ook toe zal nemen of dat er weer klassen gecombineerd moeten gaan worden waar dat (tijdelijk) niet nodig was. Indien mogelijk gaan we de vervangingspool uitbreiden en aantrekkelijker maken. Inmiddels is duidelijk dat de landelijke spelende problematiek regionaal sterk verschilt. Mede om die reden zijn we voorloper geweest in de ontwikkeling van de Regionale Aanpak Personeelstekort (RAP) Drenthe en de kop van Overijssel en zijn we mede-initiatiefnemer van Samen Opleiden & Professionaliseren in onze regio. De verwachting is dat de verschillende initiatieven het komende jaar samengevoegd gaan worden.

Vanuit de inspectie had OOE twee herstelopdrachten. Gaande het verzelfstandigings-traject is de opdracht om te komen tot een goede governance-structuur vrij soepel verlopen. Ook is er veel energie gestoken in het zicht krijgen op de kwaliteit van en in de scholen. Hoewel er bij enkele scholen zorg is over de kwaliteit en er niet op alle fronten een voldoende wordt gescoord, heeft het bestuurlijk inzichtelijk maken van de problematiek geleid tot interventies op een enkele school. We verwachten het komende jaar nog nodig te hebben om de resultaten van de interventies te kunnen oogsten.

Het thema personeel uit het Bestuurlijk Koersplan moet nog verder ontwikkeld worden. Onderwerpen als gesprekkencyclus en strategische personeelsplanning staan nog in de kinderschoenen. Op de overige bedrijfsvoeringgebieden hebben we grote stappen gezet. De problemen rond de nieuwe ondersteunende applicaties hebben we in de laatste maanden van het jaar het hoofd kunnen bieden. De eerste stappen rond goed opgeleide en vitale medewerkers zijn gezet. Vitaliteit was en is een belangrijk speerpunt waarin we als OOE gaan faciliteren. Kort na de Corona-perikelen was de behoefte aan opleidingen en trainingen minder groot dan voorheen, maar hierin zien we weer een stijgende lijn. Een goed moment om de eerste stappen richting een OOE-academie te zetten. Vanuit de organisatie krijgen we inmiddels terug dat de gewenste betrokkenheid gewaardeerd wordt. Hierin staat de dialoog (het goede gesprek) nog steeds centraal.

Ook hebben we de eerste stappen gezet in de verkenning naar een andere vorm en/of samenwerking met één of enkele kinderopvang organisaties. De goede basis van de nieuwe stichting hebben we in 2022 grotendeels gelegd, waardoor we vanaf 2023 voorbereidingen kunnen treffen op onze nieuwe koers 2024-2028.

Erik Vredeveld
Voorzitter College van Bestuur

Inhoudsopgave

Voorwoord

1. Het schoolbestuur	4
1.1 Organisatie	4
1.2 Profiel	6
1.3 Dialoog	9
2. Verantwoording van het beleid	10
2.1 Onderwijs & Kwaliteit	10
2.2 Personeel & professionalisering	18
2.3 Huisvesting, facilitaire zaken & ICT	21
2.4 Financieel beleid	26
2.5 Risico's en risicobeheersing	30
3. Verantwoording van de financiën	35
3.1 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief	35
3.2 Staat van baten en lasten en balans	36
3.3 Financiële positie	39
Bijlage 1; Realisatie beleidsvoornemens	44
Bijlage 2; Jaarrekening 2022	49
Bijlage 3; Verslag van de Raad van Toezicht	97

1. Het schoolbestuur

1.1 Organisatie

Contactgegevens

Naam:	Stichting Openbaar Onderwijs Emmen (OOE)
Bestuursnummer:	42830
Adres:	Stadionplein 5 Emmen
Telefoonnummer:	0591-240000
E-mail:	secretariaat@oo-emmen.nl
Website:	www.oo-emmen.nl

Contactpersoon

Mevr. W. Levelink
Bestuursadviseur OOE
0591-240000

Scholen

Zie www.oo-emmen.nl ; Scholenoverzicht Openbaar Onderwijs Emmen

Bestuur

Voorzitter College van Bestuur (CvB): Erik Vredeveld
Nevenfuncties: Bestuurslid Samenwerkingsverband 22-02 PO

Intern toezichtsorgaan

Leden van de Raad van Toezicht (RvT):

- Dhr. Jan Peter Wassens (voorzitter)
- Mevr. Caren Japenga (vice voorzitter)
- Mevr. Meidina Oldenziel
- Dhr. Kor de Groot
- Dhr. Laurens Slinkman

Nevenfuncties van de RvT: zie bijlage 3

Juridische structuur

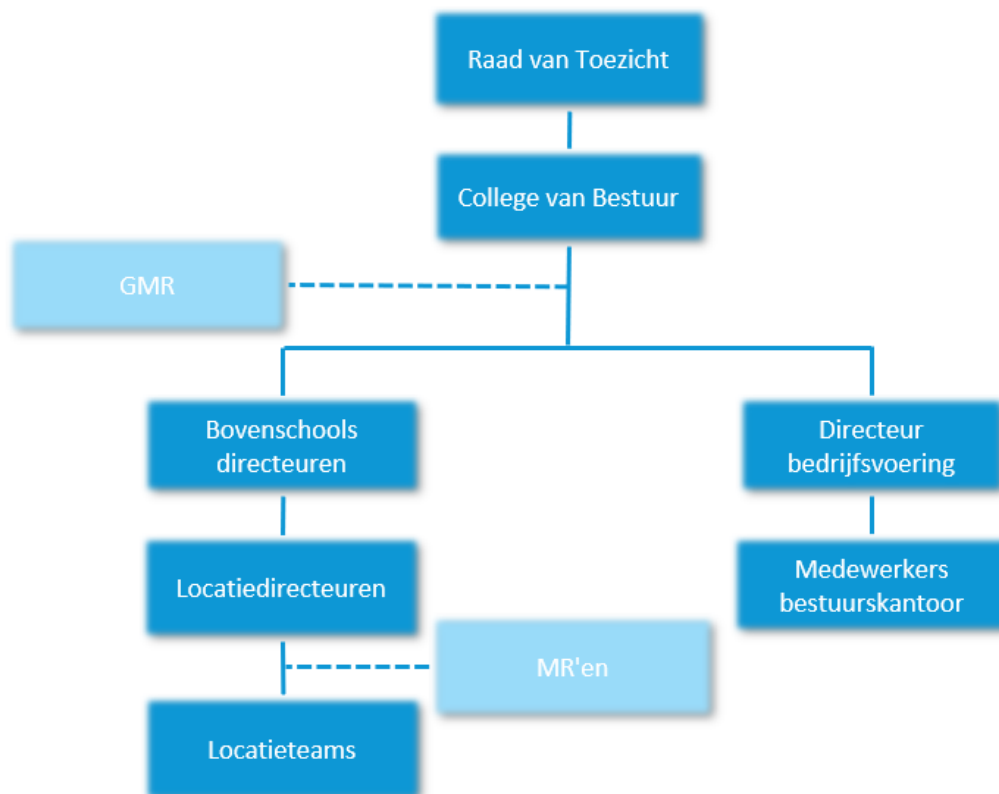
Tot 1 januari 2022 was bij OOE sprake van integraal schoolbestuur. Het College van Burgemeester en wethouders in de gemeente Emmen was het bevoegd gezag (schoolbestuur) van OOE. Per 1 januari 2022 is OOE ondergebracht binnen een nieuw opgerichte stichting met een eigen College van Bestuur en eigen Raad van Toezicht.

Governance

Nog voor de verzelfstandiging van OOE per 1 januari 2022 heeft de inspectie geoordeeld dat de governance niet voldoende was ingericht. Tot deze datum was het niet mogelijk geheel conform de Code Goed Bestuur te werken met het College van B&W als bevoegd gezag en de gemeenteraad als toezichthouder. De rol van toezichthouder kon binnen de gemeentelijke kaders niet worden ingericht volgens de wettelijke vereisten. Met de verzelfstandiging is de governance ingericht zoals het hoort met een CvB en een RvT. De RvT heeft in 2022 de code goed bestuur van toepassing laten verklaren en handelt naar deze code. In de bijlage treft u een verslag aan van de RvT over 2022.

Organisatiestructuur

Organisatiestructuur vanaf 1 januari 2022:

De (gemeenschappelijke) medezeggenschap

De gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR) bij OOE heeft vanuit iedere school (veelal vanuit de MR) een lid in de GMR. De GMR hanteert een rooster van aftreden, zodat er altijd sprake is van een evenwichtige verdeling tussen oudergeleding en personeelsgeleding. De GMR telde vanaf 1 augustus 2022 een dagelijks bestuur van drie leden (twee ouders en één personeelslid). Alle verplichte documenten passeren de GMR ter instemming en/of advies. Ook wordt de GMR geïnformeerd over andere relevante ontwikkelingen binnen OOE en geeft de GMR ongevraagd adviezen aan het bestuur. De GMR heeft een eigen jaarverslag opgesteld.

1.2 Profiel

Missie & visie

Onze missie is goed onderwijs

Omdat wij kwalitatief hoogwaardig, toekomstgericht en eigentijds onderwijs aan willen bieden streven we naar optimale toegankelijkheid voor alle kinderen. Wij zien het onderwijs als venster naar de wereld. We willen onze leerlingen alle kansen geven hun talenten te ontplooiën en hun vaardigheden te ontwikkelen. Dat komt later goed van pas, school is immers de start van een leven lang leren!

Visie 'Oog voor de wereld'

'Wij hebben oog voor de wereld en leiden onze leerlingen op tot wereldburgers.' Zo kijken wij naar de toekomst. 'Oog voor de wereld' is dan ook het motto van onze onderwijsvisie. Want de wereld houdt niet op bij je eigen stad, dorp of wijk. En de samenleving verandert snel. We kijken daarom samen met de kinderen over grenzen, stimuleren een open blik naar de wereld en gaan respectvol om met levens- en geloofsovertuigingen. Ook geven we de kinderen de ruimte om hun eigen leren vorm en betekenis te geven, zodat ze zich kunnen ontwikkelen tot wereldburgers. Dit doen we met eigentijdse faciliteiten, zoals digitale middelen en aantrekkelijke schoolgebouwen. De visie is in 2017 door OOE vastgesteld en bestaat uit negen 'onderwijstegels', waarop de scholen vorm en inhoud kunnen geven aan de onderwijsvisie van OOE.

Kernwaarden OOE

In het Bestuurlijk Koersplan 2019-2023 zijn de normen en waarden, strategische opgaven en ontwikkelingen van Openbaar Onderwijs Emmen in beeld gebracht. In drie kernwaarden is beschreven waar Openbaar Onderwijs Emmen voor staat. Deze waarden vormen de leidraad voor ons denken en doen, voor het adequaat aanpakken van opgaven en kansen. De geformuleerde kernwaarden zijn: *open, samen en gelijkwaardig*.

Bestuurlijk Koersplan 2019-2023

Binnen OOE is een strategisch plan opgesteld voor vier jaar, waarin bovenstaande missie en visie verder zijn uitgewerkt op bestuurlijk niveau. In dit plan zijn de ambities, doelen en resultaten voor vier jaar beschreven. Er is gekozen voor drie pijlers, namelijk: het toepassen van de onderwijsvisie "Oog voor de wereld" en twee bestuurlijke thema's: kwaliteit en personeel.

Binnen deze pijlers zijn de volgende doelen opgenomen:

- Eigentijds en toekomstgericht onderwijs
- Eigentijds en toekomstgerichte organisatie
- Eigentijds en toekomstgerichte schoolgebouwen

Het toepassen en realiseren van de ambities en doelstellingen doen we in een lerende, financieel gezonde en zelfstandige organisatie, waarin planmatig en cyclisch gewerkt wordt aan kwaliteitsontwikkeling en monitoring daarvan.

Het huidige koersplan loopt tegen het einde van de termijn. Vele ambities uit dit koersplan zijn in de jaren gerealiseerd. Gedurende deze periode hebben we veel aandacht besteed aan de kwaliteit van onderwijs, maar ook aan het zicht krijgen op de kwaliteit en de onderwijsresultaten, zodat de juiste interventies gepleegd kunnen worden. Op het gebied van personeel zijn nog niet alle ambities gerealiseerd. Hieraan wordt een vervolg gegeven in 2023, maar zal ook doorlopen als thema in het volgende strategische plan (koersplan). Immers het personeel is het belangrijkste kapitaal van de organisatie. Kwaliteit

van onderwijs kan uitsluitend worden waargemaakt met behulp van goed gekwalificeerde en vitale medewerkers.

Vooruitblik op het nieuwe strategisch plan (koersplan) 2024-2028

In 2022 hebben we al een start gemaakt met de voorbereiding op een nieuw strategisch plan dat voortborduurt op het huidige koersplan. We hebben mooie ontwikkelingen doorgemaakt waarbij de focus op kwaliteit van onderwijs lag, maar ook op goed gekwalificeerd personeel en de verzelfstandiging en professionalisering van de organisatie. In 2023 zullen we samen met een afvaardiging uit de organisatie en een aantal stakeholders verkennen wat belangrijke thema's zijn voor de periode 2024-2028.

Kernactiviteiten

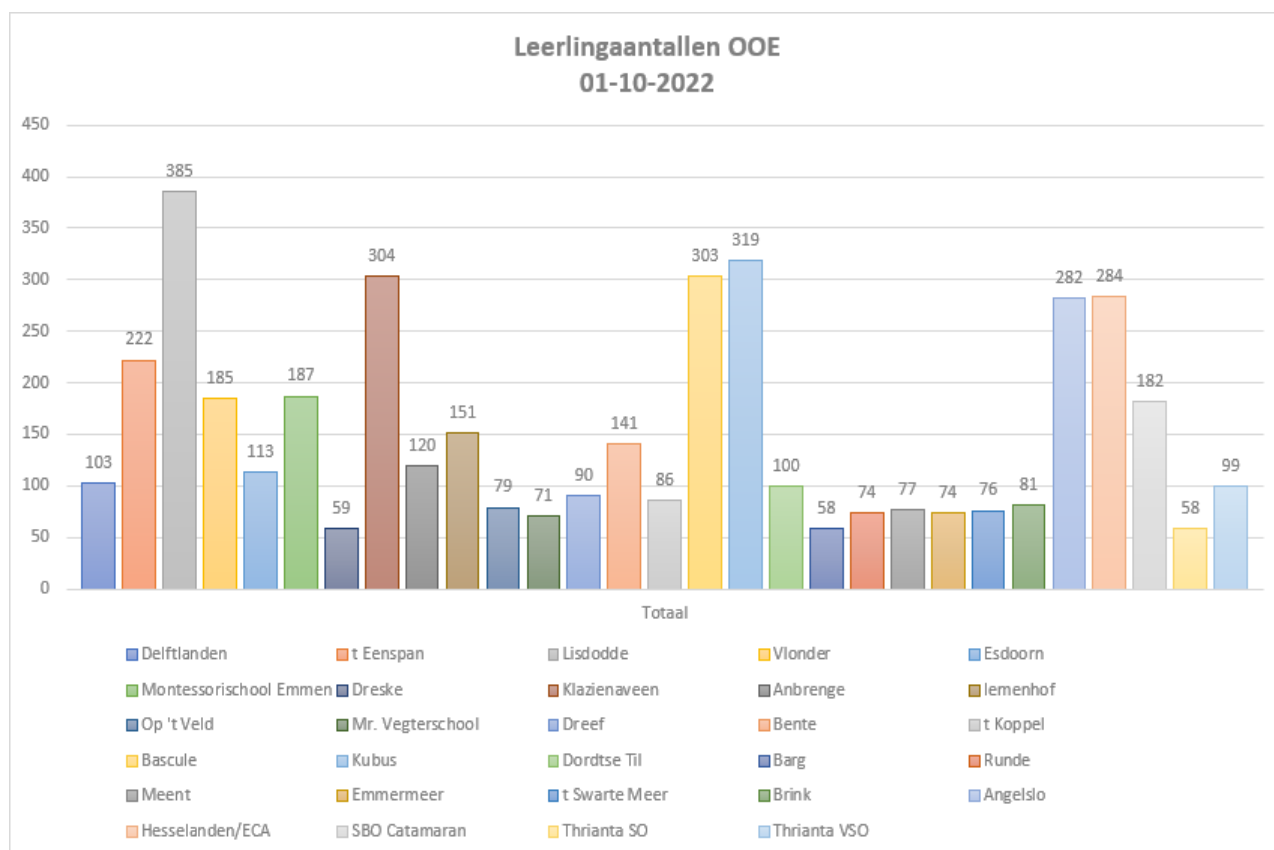
De kernactiviteit van OOE is het verzorgen van basisonderwijs aan leerlingen tussen 4 en 12 jaar oud. Daarnaast verzorgt OOE onderwijs aan leerlingen in het speciaal (voortgezet) onderwijs.

Toegankelijkheid & toelating

OOE heeft een openbaar karakter. Iedere leerling, ongeacht afkomst of religie, is welkom bij OOE.

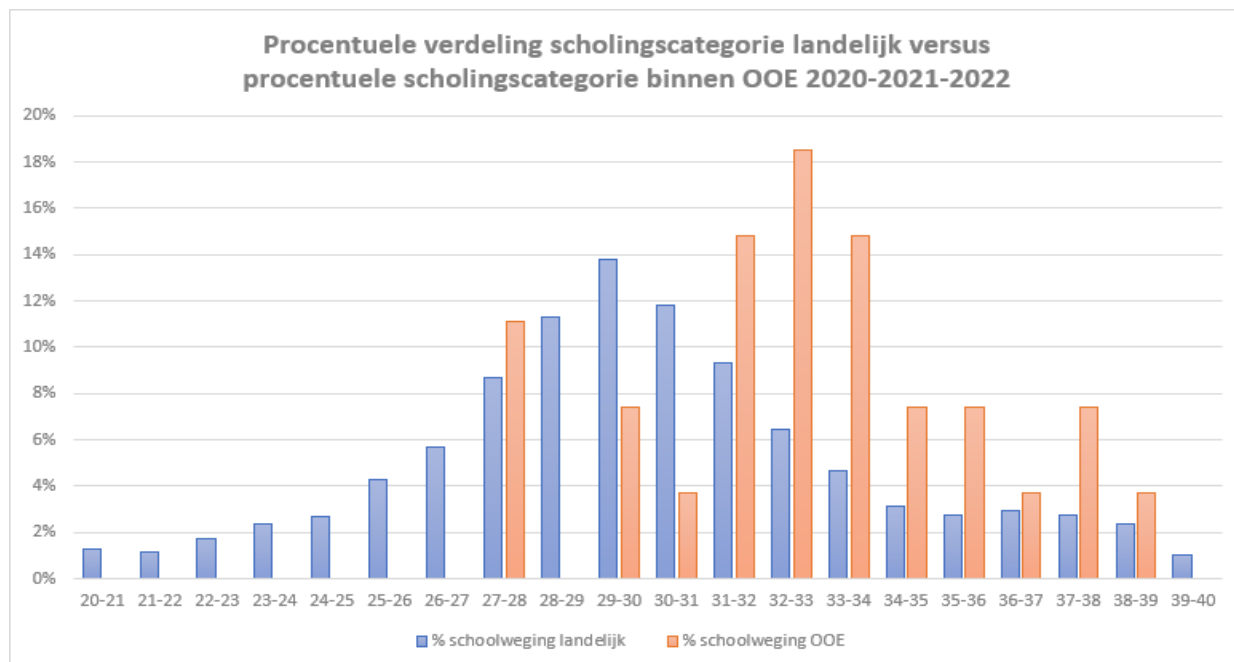
Profiel van de scholen & schoolweging

OOE heeft op de teldatum 1 oktober 2022 4.344 leerlingen op het basisonderwijs en het speciaal (voortgezet) onderwijs; een daling van 6 leerlingen ten opzichte van 2021. Vanaf 2022 is door vereenvoudiging van bekostiging de teldatum gewijzigd van 1 oktober naar 1 februari. OOE telt vanaf 1 augustus 2022 27 scholen (Brin-nummers). In grafiek 1 is de verdeling van het aantal leerlingen opgenomen. OOE heeft relatief veel kleine scholen en een paar grotere scholen (de schoolgrootte varieert van 58 leerlingen tot 385 leerlingen).

Grafiek 1

OOE heeft relatief veel scholen met een hoge schoolweging in vergelijking met het landelijk gemiddelde (zie grafiek 2). Dit betekent dat scholen in deze regio mogelijk een andere aanpak gebruiken dan scholen met een lagere schoolweging. Dit hoeft overigens geen (negatief) effect te hebben op de leerresultaten van de leerlingen. De leerlingen bij OOE scoren op of boven het landelijk gemiddelde. Voor alle scholen binnen OOE is het de ambitie om in ieder geval gelijk of hoger aan het gemiddelde van scholen uit dezelfde schoolgroep te functioneren.

Grafiek 2

1.3 Dialoog

Verbonden partijen

Naam	Statutaire zetel	Juridische vorm	Soort activiteit
Stichting Samenwerkingsverband 22.02 PO	Emmen	Stichting	Overig
Samenwerkingsverband Sterk VO ZO-Drenthe	Emmen	Stichting	Overig
Prisma Drenthe	Gieten	Stichting	Overig

Lidmaatschappen

OOE is lid van Vereniging Openbaar Onderwijs (VOO), VOS/ABB, PO-raad en VO-raad. OOE kan op basis van het lidmaatschap gebruik maken van de expertise bij deze partijen. Te denken valt aan juridische, rechtspositionele en financiële expertise, maar ook aan landelijke ontwikkelingen en regelingen en medezeggenschap.

Klachten en incidenten

Vanaf schooljaar 2018-2019 wordt een incidentenregistratie bijgehouden door OOE. In 2022 zijn 99 incidenten geregistreerd. Dit zijn er iets meer dan het vorige jaar. Het betreft voornamelijk registraties van pestgedrag, agressie of een ongeval. OOE vindt veiligheid op scholen erg belangrijk, voor zowel de kinderen als personeelsleden. Het veiligheidsbeleid is daarom opnieuw onder de aandacht gebracht en de klachtenregeling voor ouders/ leerlingen is opnieuw vastgesteld. In 2022 heeft OOE gebruik gemaakt van een klachtenfunctionaris van Sedna voor ouders en/of leerlingen. Er zijn twee casussen aan de orde geweest bij de klachtenfunctionaris, één daarvan is opgelost en één niet in 2022 in verband met de doorlooptijd tot in 2023.

Naast de klachten die via Sedna binnen zijn gekomen, is er ook één via de Landelijke Geschillen commissie binnengekomen en één rechtstreeks bij het bestuur van OOE. De ouder die de klacht via de Geschillencommissie heeft ingediend, heeft de klacht uiteindelijk na een aantal gesprekken met het bestuur ingetrokken. De andere klacht is opgelost na een gesprek met de locatiedirecteur van de betreffende school.

2. Verantwoording van het beleid

2.1 Onderwijs & kwaliteit

Realisatie beleidsvoornemens

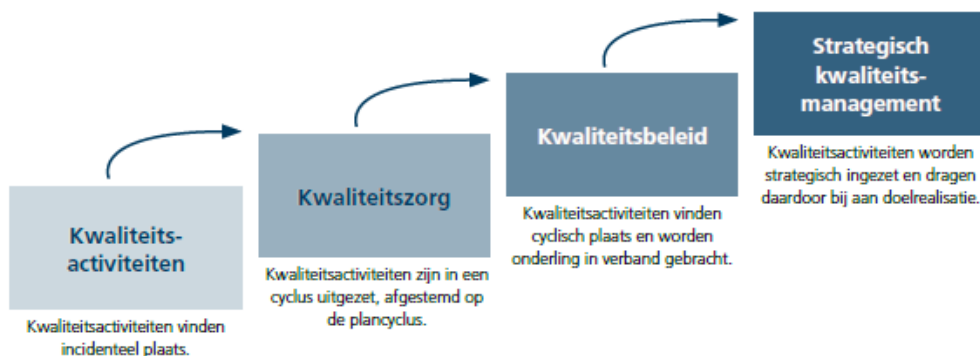
OOE streeft naar eigentijds en toekomstgericht onderwijs. Dit wil zij bereiken door te investeren in de visie 'Oog voor de wereld' en in te zetten op nieuwe onderwijskundige inzichten. Daarnaast wil OOE goed en kwalitatief onderwijs bieden aan de leerlingen op onze scholen. We sluiten hierbij aan bij het Toezichtkader dat de Onderwijsinspectie hanteert.

Onderwijsinspectie

De onderwijsinspectie hanteert een structuur van vierjaarlijkse onderzoeken van bestuur en scholen. Tevens houdt zij jaarlijks een gesprek met het bestuur en maakt voortdurende risicoanalyses. Op grond van input vanuit deze twee activiteiten maken zij een planning voor onderzoeken op scholen die risico's lopen op kwaliteit. De kwaliteitsonderzoeken zijn gericht op het inperken van risico's en het verbeteren van kwaliteit van onderwijs. In het najaar van 2022 heeft een bestuursgesprek plaatsgevonden tussen Inspectie en het College van Bestuur. Op basis van dit gesprek is besloten om kwaliteitsonderzoeken op twee scholen van OOE te laten plaatsvinden door de Inspectie in 2023. Naast dit jaarlijkse gesprek voert de onderwijsinspectie ook themaonderzoeken uit. In 2022 is er binnen OOE één themaonderzoek gedaan door inspectie op het gebied van veiligheid. Dit onderzoek is goed verlopen en heeft niet geleid tot een extra opdracht of onderzoek.

Ontwikkeling naar Strategisch kwaliteitsmanagement

In de looptijd van het Bestuurlijk Koersplan OOE (2019-2023) is het thema Kwaliteit als proces uitgewerkt. OOE maakt de ontwikkeling door volgens de vier fasen van kwaliteit (zie onderstaande schema). Het doel van OOE is om in 2023 fase 4 gerealiseerd te hebben. In 2021 en 2022 hebben we vooral aandacht besteed aan de implementatie van het in 2020 vastgestelde kwaliteitsbeleid voor OOE. Hiervoor is een handboek opgesteld met daarin de kwaliteitsactiviteiten en instrumenten waaraan iedere school van OOE zich zou moeten conformeren. Om fase 4 te kunnen realiseren is het noodzakelijk dat we in de 'plan-do-check-act cyclus' nu voornamelijk de focus gaan leggen op 'do' en 'act'. We hebben in de afgelopen jaren goed zicht gekregen op de kwaliteit en de onderwijsresultaten van individuele scholen, maar ook op bestuursniveau. Deze resultaten zijn goed te vergelijken ten opzichte van de schoolwelingen, gestelde normen en landelijke resultaten. Tijdens de kwaliteitsgesprekken tussen directie, intern begeleider en adviseur onderwijs worden de resultaten besproken en toegelicht. In de managementrapportages aan het College van Bestuur worden de analyses, verklaringen en aanvullingen schriftelijk weergegeven en besproken. Op basis van deze gesprekken en de analyses worden indien nodig interventies gepleegd en kan worden bijgestuurd op de resultaten.

Audits

In het vernieuwde onderzoekskader is het bestuur zelf verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs. Het bestuur dient een eigen kwaliteitssysteem te hebben ingericht om zicht en sturing te hebben op de geboden kwaliteit. Om intern zicht te hebben op de kwaliteit vullen de scholen jaarlijks een zelfevaluatie in (verwerkt in kwaliteitsgesprekken). In de zelfevaluatie worden dezelfde criteria beoordeeld als waar de inspectie ook op beoordeelt. Het kwaliteitszorgsysteem dat alle scholen van OOE hanteren zijn de Kwintoo kaarten. Elke kaart komt minimaal één keer per vier jaar in het school team aan de orde. Via de bovenschoolse module van Kwintoo houdt het bestuur en de bovenschools directieuren zicht op de uitvoering en het gebruik van Kwintoo.

Naast deze zelfevaluatie en themabezoeken van de inspectie, bezoekt een (intern of extern) auditteam eens per vier jaar een school. Op deze manier worden alle scholen objectief beoordeeld en ontvangen de scholen feedback op de kwaliteit door opgeleide auditoren. OOE heeft zelf een intern auditteam opgeleid en heeft inmiddels met twee andere schoolbesturen afspraken gemaakt om auditbezoeken uit te wisselen. Dit wordt vanaf 2023 uitgevoerd. De verwachting is dat op korte termijn ook andere schoolbesturen aansluiten bij deze uitwisseling van auditteams. Naast de audits door eigen auditteams kan het bestuur er ook voor kiezen om audits door schoolbegeleidingsdiensten te laten afnemen. Op bestuursniveau is een planning gemaakt welke scholen wanneer een audit krijgen. In 2022 hebben acht scholen een audit gehad. De aanbevelingen vanuit de audit worden door de scholen verwerkt in het 'levend schoolplan'.

Inzet van kwaliteitsinstrumenten; opbrengst gericht werken en kleine zorgcyclus

OOE heeft diverse instrumenten beschikbaar om te kunnen sturen op de kwaliteit en resultaten binnen de scholen. De scholen maken o.a. gebruik van het 'levend schoolplan'. Hierin zijn plannen en acties opgenomen voor een schooljaar met een doorkijk naar de nabije toekomst. Dit schoolplan dient aan te sluiten bij de (jaar)plannen op bestuursniveau, maar hierin zijn ook activiteiten en doelen opgenomen om de onderwijskwaliteit te borgen en/of op orde te brengen. In 2022 hebben we extra inspanning verricht om het levend schoolplan weer opnieuw 'levend' te krijgen in de scholen en is er meer aandacht besteed aan 'opbrengstgericht werken', waardoor concreter is geworden welke acties uitgevoerd moeten worden om de opbrengsten te verhogen. In 2023 scherpen we het gebruik van dit instrument nog verder aan met een lange termijnplanning. Vanuit bestuurlijke ontwikkeldoelen is de kleine zorgcyclus voor de komende jaren een ontwikkeldoel voor alle scholen van OOE. Als de kleine cyclus goed wordt toegepast in de groepen, dan gaan leerlingen profiteren van beter passend onderwijs bij hun behoeften. Deze ontwikkeling gaat tenminste tot 2025 duren.

Implementatie van de visie 'Oog voor de Wereld' op het gebied van onderwijs en kwaliteit

Met de in de 2017 ontwikkelde visie willen we zorgdragen voor toepassing van 21^e eeuwse vaardigheden en oefenen in executieve vaardigheden van leerlingen. In 2020, 2021 en 2022 is gemeten (0-meting) in hoeverre de visie door de scholen geïmplementeerd en geïnternaliseerd is. Uit de meting komt naar voren dat veel scholen de eerste stappen zetten in gepersonaliseerd leren en onderzoekend leren. Uit de 0-meting komt verder naar voren dat er behoefte is aan begeleiding op gebied van digitaal leren, onderzoekend leren en activerend leren. De scholen hebben onderwerpen over implementatie van de visie van OOE opgenomen in het levend schoolplan. Het schoolbestuur wil faciliteren in de professionalisering en deskundigheid op dit gebied, de nog in te richten OOE-academie, gaat hiervoor het platform zijn.

Opleidingsprogramma voor medewerkers

Om een extra impuls te geven aan de kwaliteit van onderwijs, is OOE in het najaar van 2022 aangesloten bij een partnerschap voor Samen Opleiden & Professionaliseren (partnerschap Drenthe en Kop van Overijssel). Samen Opleiden is een initiatief waarbij meerdere besturen in gezamenlijkheid investeren in de kwaliteit van (aanstaande) leerkrachten en het onderwijs. Binnen SO&P worden leraren opgeleid in een leeromgeving waarin sprake is van een intensieve samenwerking tussen lerarenopleidingen en besturen/scholen. Het traditionele stagelopen maakt plaats voor leren in de praktijk dat nauw verbonden is met het leren op de opleiding. De schoolopleiders van de besturen gaan nauw samenwerken met de instituutopleiders van de Pabo om de stagiaires de beste begeleiding te bieden, zij ondersteunen en scholen daarvoor de mentoren op de scholen. De mentoren begeleiden de stagiaires bij het lesgeven in de klas.

Naast dit traject van samen opleiden is OOE voornemens een eigen academie op te zetten voor haar medewerkers. Door samen scholing en opleiding te volgen, worden kennis en ervaringen met elkaar uitgewisseld, wat uiteindelijk ten goede komt aan de kwaliteit van onderwijs en hopelijk bijdraagt aan een verbetering van de onderwijsresultaten.

Gelijke onderwijstijden

Binnen de scholen van OOE is een grote diversiteit aan onderwijs- en schooltijden. Dit varieert tussen het traditionele rooster, waarbij de leerlingen op maandag, dinsdag en donderdag van 8.30 tot 15.00 uur naar school gaan en op woensdag en vrijdag tot 12.30 uur (bovenbouw vrijdag tot 15.00 uur), tot het vijf gelijke dagen model waarbij de leerlingen van groep 1 tot en met 8 van maandag tot en met vrijdag van 8.30 tot 14.00 uur naar school gaan. En alles wat daartussen zit. Bewezen is dat leerlingen die in de onderbouw meer uren les krijgen hogere resultaten behalen dan leerlingen die de uren in de bovenbouw moeten inhalen. Mede om deze reden wil OOE de onderwijstijden van alle scholen graag gelijk toepassen (bij voorkeur in het schooljaar 2023-2024), waarbij iedere leerling van groep 1 tot en met 8 recht heeft op 940 uur les per jaar. Een bijkomend voordeel hierbij is dat medewerkers optimaal gebruik kunnen maken van elkaars kwaliteiten en expertise, omdat men op dezelfde momenten na- en bijscholing kan volgen. Verder vergroot deze wijziging de inzetbaarheid en mobiliteit van medewerkers.

Doorgaande ontwikkellijn voor 0 (of 2,5) tot 14 jarigen

De gemeente Emmen heeft een aantal jaren geleden het initiatief genomen om binnen iedere basisschool in de gemeente Emmen een voorschool te vestigen waar Vroeg en Voorschoolse Educatie (VVE) wordt aangeboden. Dit initiatief is door OOE omarmd. Echter, momenteel is niet op iedere school nog een voorschool aanwezig. Dit wil OOE wel graag weer in het aanbod opnemen. We zien namelijk aanzienlijke verschillen tussen

kinderen die instromen in groep 1 die wel of geen VVE hebben gevolgd. Wetenschappelijk is aangetoond dat een groot deel van de leerlingen die geen VVE heeft gevolgd, hen dit de hele basisschool carrière achtervolgt. Instroom van kinderen die wel VVE hebben gevolgd hebben gemiddeld genomen een betere basis bij de instroom in groep 1.

OOE heeft daarom de intentie uitgesproken om, daar waar mogelijk, Integrale Kind Centra (IKC's) te ontwikkelen bij OOE of kinderopvang te clusteren (denk bijvoorbeeld aan samenwerking binnen enkele dorpen). Daar waar we omwille van een rendabele kinderopvang moeten samenwerken tussen scholen, spreken we van Kindcentra (KC). Ook door het introduceren van KC's wordt een impuls gegeven aan de (basis)kwaliteit van het onderwijs. In 2022 heeft een eerste verkenning plaatsgevonden op dit onderwerp. In 2023 wordt hieraan een vervolg gegeven door het aanstellen van een kwartiermaker om te komen tot een concreet voorstel en plan van aanpak.

Voor een doorgaande ontwikkellijn van 10 tot 14 jarigen is in Klazienaveen al een start gemaakt middels het juniorcollege. Obs Klazienaveen is een samenwerking aangegaan met het Esdalcollege in Klazienaveen. Ze zijn inmiddels is hetzelfde pand gehuisvest, wat nog meer een impuls geeft aan de samenwerking. In de komende periode worden plannen gemaakt om het concept van 10-14 onderwijs volledig geïmplementeerd te hebben in 2025.

Nieuwkomersonderwijs

OOE heeft een Expertisecentrum voor anderstaligen (ECA). Hier krijgen leerlingen maximaal één jaar intensief (NT2) taalonderwijs zodat zij op hun moederschool daarna het onderwijs op goede wijze kunnen volgen. Jaarlijks worden tussen de 80 en 100 leerlingen opgevangen op het ECA. De leerlingen vanuit Oekraïne worden ook opgenomen op het ECA en volgen daar onderwijs zoals dat daar gegeven wordt. Het ECA organiseert regelmatig bijeenkomsten tussen ib-ers van scholen uit de gemeente Emmen, maar ook buiten de gemeente Emmen, voor de begeleiding van nieuwkomers. Er is een convenant getekend met gemeente Emmen en gemeente Borger-Odoorn over leerlingenvervoer naar het Expertisecentrum. OOE vraagt jaarlijks subsidie aan bij de gemeente Emmen voor de Schakelklas. Hiervan wordt ambulante begeleiding ingezet en worden deskundigheidsbijeenkomsten georganiseerd over onderwijs aan nieuwkomers.

Obs de Hesselanden is een reguliere school voor leerlingen van 4 t/m 12 jaar woonachtig op het terrein van de gezinslocatie van het COA. Op de gezinslocatie wonen voornamelijk uitgeprocedeerde gezinnen. De gemeente Emmen heeft in oktober 2021 een convenant getekend met het COA om voor 10 jaar een opvanglocatie te bieden voor gezinnen. In april 2022 is de capaciteit opgehoogd van 600 bedden naar 700 bedden. Vanaf 2022 verzorgt obs de Hesselanden eigen nieuwkomersonderwijs en worden deze leerlingen niet meer verwezen naar het ECA.

Taalontwikkeling

Naast het ECA heeft OOE ook expertise ontwikkeld op het gebied van leerlingen met een taalontwikkelstoornis (TOS). Dit is in samenwerking met Kentalis gedaan. Er is inmiddels een tussenvoorziening gerealiseerd met leerlingen uit cluster 2 en er is expertise aanwezig voor kinderen met een TOS. Er ontstaan mooie onderwijsresultaten voor kinderen met TOS, die in een reguliere setting onderwijs kunnen genieten. Maar ook kinderen zonder TOS hebben baat bij het aanbod. De ambulante begeleiding van Kentalis begeleidt kinderen en leerkrachten. Leerkrachten van obs de Barg hebben teamscholing gehad in TOS, slechthorendheid en ASS in relatie tot TOS. Er zijn nieuwbouwplannen (realisatie 2024) voor obs de Barg en obs de Brink en de Tine Marcusschool (Kentalis). Het streven is om in

samenwerking door te ontwikkelen naar een taalexpertisecentrum. Inmiddels zijn de Barg en de Brink samengegaan in één gebouw, vanaf augustus 2023 worden ze samengevoegd tot obs Bargeres.

Burgerschap

Per 2023 is Burgerschap een verplicht onderdeel waar de Inspectie toezicht op houdt. Bovenschools zijn de uitgangspunten en de visie op burgerschap vastgesteld. Burgerschap is een ontwikkeldoel van alle scholen. Elke school heeft een eigen plan van aanpak geschreven in het levend schoolplan op Burgerschap. In 2023 gaat één van de masterstudenten een opdracht uitwerken op Burgerschap waar alle scholen gebruik van kunnen maken.

Internationalisering

In de onderwijsvisie van OOE 'Oog voor de wereld' is aandacht voor internationalisering. Immers zoals in de visie staat verwoord willen we de leerlingen opleiden tot wereldburger.

Onderwijs en jeugdzorg

Op het gebied van zorg is in 2020 een pilot 'Integrated Care' opgestart tussen OOE, Viviani, Hondsrugcollege, de gemeente Emmen en Tinten. In deze pilot staat de vraag centraal of nadrukkelijke samenwerking tussen onderwijs en jeugdzorg leidt tot minder complexe vraagstukken en intensieve zorg. Betrokken partijen stellen elkaar op de hoogte van zorgbehoefte bij leerlingen en hun gezinssituatie. Deze pilot is gestart op obs de Bascule en op cbs de Bron in Nieuw Amsterdam. In schooljaar 2022 is de pilot geëvalueerd. De evaluatie geeft aan dat er veel positieve ervaringen te noemen zijn vooral in preventief handelen. Er komt een uitbreiding van integrated care in 2023 op vier scholen in Emmermeer. Dit is een initiatief vanuit de gemeente.

Bewegend leren

Drie scholen hebben subsidie ontvangen voor het ontwikkelen van bewegend leren. De opbrengsten zijn in 2022 geëvalueerd met een positieve uitkomst. Alle scholen van OOE hebben handreikingen ontvangen, in de vorm van boekjes per bouw, hoe bewegend leren vorm te geven.

Onderwijsresultaten

Eindopbrengsten 2021-2022

Uit het bovenschoolse dashboard is o.a. het volgende te lezen over de centrale eindtoets:

- Op de enkele score van de eindtoets van 2022 scoort één school onder de signaleringswaarde voor 1F en vijf scholen onder de signaleringswaarde voor 2F/1S.
- Op het driejaarlijks gemiddelde van 2019/2021/2022 scoren twee scholen onder de signaleringswaarde 1F en drie scholen onder de signaleringswaarde 2F/1S. Op deze 3 scholen is sprake van risico op kwaliteit.
- Op onze scholen zijn er minder leerlingen die 1F niet halen. Bij rekenen is er een daling van 2%, bij taalverzorging een daling van 2,5%. Dat is positief.
- Het percentage leerlingen dat 1S (rekenen) haalt is gegroeid met 7%. Hier zou de inzet op scholing van alle rekencoördinatoren en de netwerkbijeenkomsten een bijdrage aan kunnen hebben geleverd.
- Het percentage leerlingen dat 2F (lezen) haalt, is gedaald met 3,5%. Dit wordt een ontwikkeldoel op bestuurniveau in 2023.

Op onze scholen is zowel bij het fundamentele niveau als op het streefniveau rekenen nog steeds lager dan lezen en taal. OOE heeft de laatste jaren flink ingezet op het versterken en verbreden van het taalonderwijs. Dit zien we terug in de behaalde

resultaten op de referentieniveaus taalverzorging. Ondanks de schoolweging is gemiddeld genomen op bestuursniveau een rendement behaald wat vergelijkbaar is met het landelijke niveau. We presteren hiermee boven het landelijke verwachte ambitieniveau en zien dit als een goede onderwijsprestatie. Ten opzichte van onze eigen ambitie scoren we lager op begrijpend lezen. Begrijpend lezen is daarom opgenomen als ontwikkelpunt voor OOE. In de ontwikkeldoelen voor 2022-2023 en verder worden de vervolgacties opgenomen.

Tussenopbrengsten

We volgen ook de tussenopbrengsten om tijdig bij te kunnen sturen op mogelijke risico's. De tussenopbrengsten worden meegenomen in de totale analyse van onderwijsresultaten. We zagen in 2022 bij de tussenopbrengsten nog steeds negatieve effecten van de lockdowns op het onderwijs, hoewel ook zichtbaar is dat deze negatieve effecten wegebben.

We zien vooral nog bij rekenen in de middenbouw lagere scores, die mogelijk te verklaren zijn uit de lockdowns en vele uitval van lessen door Corona toen zij in groep 3 en 4 zaten. De basis van rekenen is daardoor niet sterk genoeg neergezet.

Het lerarentekort heeft ook effect op de opbrengsten. De continuïteit van onderwijs is op meerdere scholen niet helemaal waar te maken; dit is vooral zichtbaar bij de tussenopbrengsten.

Op de uitkomsten van zowel de LVS M-toetsen als de LVS E-toetsen zien we dat rekenen en begrijpend lezen vaak niet de ambitie haalt en dat het gemiddelde op OOE niveau onder het landelijk gemiddelde ligt. We zien echter ook bij technisch lezen een dalende trend; de opbrengsten van LVS M-toetsen in 22/23 moeten laten zien of hier actie op nodig gaat zijn. Rekenen en begrijpend lezen worden opgenomen als bovenschoolse ontwikkeldoelen in de komende jaren en worden opgenomen in het pan van aanpak.

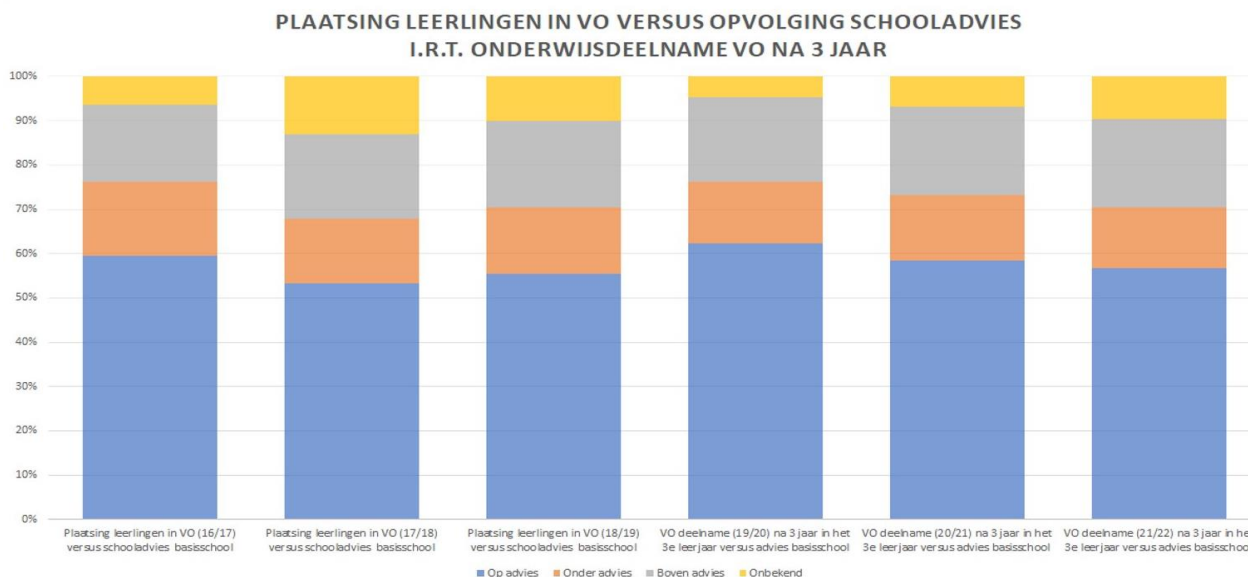
Opbrengsten speciaal onderwijs

Het SO en VSO maakt gebruik van het doelgroepen-model van het CED om de opbrengsten in kaart te brengen. We zien dat daar na 3 jaar gebruik van dit model zichtbaar wordt dat de leerlingen steeds beter geplaatst worden in de juiste doelgroep. Het ambitieniveau van 75% voor technisch lezen, rekenen en begrijpend lezen wordt in 2022 vaker gehaald. Op de VSO is de uitstroom passend bij de leerlingen en zijn de resultaten goed passend bij de leerlingenpopulatie.

Het SBO houdt de ontwikkeling van de leerlingen bij gerelateerd aan de gestelde ontwikkelperspectieven (OPP's). De gestelde doelen worden doorgaans niet gehaald. De individuele doelen uit het doelgroepenmodel zijn wel in lijn met de OPP's. 44% haalt 1F en 6,7% haalt 2F/1S, dit was vorig jaar lager (33% en 3%). Op de SBO is het aanleren van de executieve vaardigheden een essentieel onderdeel om tot leren te komen. De SBO gaat in 2023 bouwen aan executieve vaardigheden en traumasensitief onderwijs. De verwachting is dat als dit goed is doorgevoerd, dat dan ook de resultaten omhoog gaan. De Catamaran werkt steeds nauwer samen met de andere SBO school (rkbs Toermalijn) en SO voorziening (Aventurijn/ cluster 4) op het gebied van adequate opvang en observatie van jonge leerlingen met een zorgbehoefte.

Uitstroom PO-VO

Naast de monitoring van eind- en tussenopbrengsten kijken we ook naar de verwijzingen en uitstroom naar het vervolgonderwijs. De schooladviezen leggen we naast de eindtoetsscores om een goed beeld te krijgen van de wijze waarop de diverse scholen binnen OOE verwijzen. Wij volgen ook de plaatsing van leerlingen in het VO na drie jaar in relatie tot het schooladvies van onze scholen. Dan blijkt dat leerlingen na drie jaar nog meer dan 50% op het advies zitten. De zogenaamde afstroom en opstroom heeft na analyse voor een groot gedeelte te maken met dubbele adviezen die gegeven zijn.

Veiligheid

OOE vindt de sociale veiligheid en het welbevinden van zowel de leerlingen als haar personeel erg belangrijk. OOE maakt gebruik van het instrument SCOL voor de veiligheidsmeting. De (V)SO en SBO gebruiken ZIEN. Tot 2022 hebben wij de norm van het instrument gehanteerd, namelijk 75% van de leerlingen moet voldoende scores. In 2022 is er onderzoek gedaan naar een meer ambitieuzere norm. Het blijkt dat die wel wat hoger gesteld kan worden. In 2023 zullen we deze ambitieuze norm gaan vaststellen.

OOE is meer tevreden met de uitkomsten van de meting dan in 2021. Het gevoel van welbevinden en veiligheid neemt toe. Het gevoel van aantasting van veiligheid scoort op te veel scholen van OOE nog laag. De scores per school zijn beschikbaar. Iedere school maakt na elke meting een analyse van haar score en bevindingen. Op basis daarvan heeft zij plannen gemaakt op school- en klasniveau. Daar waar het een schoolaangelegenheid is, wordt het opgenomen in het Levend Schoolplan als ontwikkeldoel of borging.

De NPO middelen zijn o.a. gebruikt voor dit thema. Dit heeft tot een gedeeltelijke verbetering geleid.

Nationaal Programma Onderwijs (NPO)

In 2021 is het NPO geïntroduceerd, wat als doel heeft de gevolgen van het onderwijs te herstellen voor leerlingen. Ondanks alle inspanningen is gebleken dat leerlingen achterstanden dan wel leervertraging hebben opgelopen op cognitief, executief gebied en sociaal welbevinden. Voor twee en half jaar is een bedrag ter beschikking gesteld vanuit het Rijk (schooljaar 2021-2022 en schooljaar 2022-2023). Deze middelen mogen ook nog na 2023 ingezet worden. De voorkeur van OOE is om de NPO-middelen zoveel

mogelijk in 2022-2023 in te zetten, opdat ook de leerlingen die het meest 'last' hebben gehad van de Coronamaatregelen ervan kunnen profiteren.

OOE heeft op basis van het programma, de doelen en de resultaten organisatie breed een parapluplan opgesteld voor de zomervakantie van 2021 voor alle scholen. Op basis van een schoolscan is n.a.v. die resultaten inhoudelijk aan scholen de keuze gegeven om te werken aan vier inhoudelijke thema's: taal, rekenen, technisch lezen en begrijpend lezen. De scholen hebben vervolgens allemaal een individueel plan gemaakt voor besteding van deze NPO-middelen op basis van de uitkomsten en behoeften van hun eigen school. Daarnaast werken de scholen aan verbetering van de executieve vaardigheden en sociale veiligheid (welbevinden) van de leerlingen. Dit heeft een vervolg gekregen in 2022.

De meest gekozen interventies zijn (extra) inzet van personeel en ondersteuning en uitgaven voor faciliteiten en randvoorwaarden. Er worden geen middelen (0%) ingezet voor inhuur van personeel die niet in loondienst zijn van OOE. Wel wordt er daar waar nodig externe expertise ingehuurd. De scholen hebben voor de uitvoering van de plannen overleg gehad met de medezeggenschapsraden. Zij hebben hiermee ingestemd.

Van de bekostiging is per school voor schooljaar 2021-2022 en 2022-2023 een percentage van 25% bovenschools achtergehouden om te kunnen voldoen aan toekomstige verplichtingen, zoals transitievergoedingen en uitkeringskosten voor personeel, maar ook voor organisatie brede scholing. Mocht dit geld niet nodig zijn voor deze bovenschoolse inzet, dan vloeit het terug naar de scholen. Hiermee heeft de GMR ingestemd.

Naast de genoemde NPO middelen heeft het ministerie tevens subsidie verstrekt voor Extra handen in de klas en heeft zij een arbeidsmarkttoelage toegekend voor zeven scholen van OOE. OOE heeft er in 2021-2022 voor gekozen om deze arbeidsmarkttoelage aan alle personeelsleden van OOE toe te kennen, in plaats van uitsluitend voor de personeelsleden van de aangewezen scholen. In het schooljaar 2022-2023 voert OOE deze subsidie uit zoals voorgeschreven door het ministerie, alleen de zeven scholen die ervoor in aanmerking komen krijgen de arbeidsmarkttoelage.

Passend onderwijs – onderwijs op maat

OOE maakt onderdeel uit van het samenwerkingsverband 22-02 PO en 22-02 VO. Met de beide samenwerkingsverbanden zijn afspraken gemaakt over het aanbod van passend onderwijs en doorverwijzingen van leerlingen naar het speciaal onderwijs. OOE heeft adviseurs onderwijs in dienst, waarvan locatiedirecteuren en intern begeleider gebruik maken voor passend onderwijs op hun scholen. Daarnaast biedt OOE voor hoogbegaafde leerlingen van groep 7 en 8 een plusklas aan. OOE heeft zelf scholen voor speciaal (basis)onderwijs en voorgezet speciaal onderwijs, waardoor er een breed aanbod is voor leerlingen en een eventuele overgang van een leerling naar het speciaal onderwijs goed verloopt.

Een landelijke ontwikkeling is dat men meer naar inclusief onderwijs wil in plaats van de 'smallere definitie' van passend onderwijs. Inclusief onderwijs betekent dat alle leerlingen samen leren in dezelfde schoolomgeving. Zowel leerlingen met of zonder een beperking, maar ook leerlingen uit gezinnen die het moeilijker hebben of anderstalige leerlingen. OOE streeft deze ontwikkeling al zoveel mogelijk na. De ontwikkelingen worden nauwgezet gevolgd en besproken in de samenwerkingsverbanden.

2.2 Personeel & professionalisering

OOE is een dynamische organisatie in ontwikkeling naar een moderne en professionele onderwijsorganisatie. We werken toe naar een efficiënte en effectieve organisatie waarbij de uitgangspunten leiderschap, ontwikkelingsgerichte organisatiecultuur, transparante besluitvorming, goed werkgeverschap en kwalitatief hoogwaardig onderwijs herkenbaar zijn. Ons doel is zoveel mogelijk middelen naar het primaire proces te laten gaan: onderwijs in de klas!

Vanuit het Bestuurlijk Koersplan (2019-2023) is één van de centrale bestuurlijk thema's; Personeel & Organisatie. In 2022 is op een integrale wijze de ontwikkeling hiervan ingezet.

Strategisch P&O-beleid

In 2022 is het strategisch P&O-beleid vastgesteld en met de implementatie ervan een start gemaakt. De visie van OOE op ons P&O-beleid is: de juiste mensen op de juiste plek op het juiste moment. Dit betekent dat we permanent aan de ontwikkeling van de organisatie en onze mensen werken. Dit doen we door met elkaar in gesprek te zijn en te blijven via de Dialoog. De Dialoog is een belangrijk middel om onze organisatiedoelen te realiseren. De Dialoog gaat over onze formele en informele contacten. Formeel via de gesprekkencyclus en de vlootschouw, de zakelijke gesprekken tussen leidinggevend en medewerkers. Informeel via 'het gesprek bij de koffieautomaat'. De optelsom van hoe we deze gesprekken voeren is een weergave van de organisatiecultuur. Onze doelstelling is dat we zakelijk de juiste afspraken maken en tegelijkertijd een open en eerlijke organisatiecultuur ervaren die gezellig, collegiaal en veilig is. Een geweldig plek om te werken.

Vier pijlers vanuit het thema Personeel & Organisatie

Rondom P&O zijn er heel veel zaken die bijdragen aan onze doelen. Het geheel aan instrumenten hebben wij geclusterd rondom vier pijlers:

- Leiderschap en organisatiecultuur
- Vitaliteit en duurzame inzetbaarheid
- Functioneren en ontwikkelen
- Voorwaarden

Aannamebeleid

Goed onderwijs door goed personeel: om de kwaliteit van het onderwijs te garanderen is kwalitatief goed personeel een voorwaarde. Wij willen goed onderwijs bieden en zien onderwijs als venster naar de wereld. Daarvoor hebben we medewerkers nodig die – direct of indirect- onze leerlingen de kans geven hun talenten te ontplooien en vaardigheden te ontwikkelen. Wij geloven erin dat we die medewerkers kunnen binden en boeien als zij zelf ook hun talenten ontplooien en hun vaardigheden ontwikkelen. Daarmee investeren we in professioneel en bekwaam personeel. Voor het aannamebeleid wordt er gekeken naar OOE als geheel en de richting die we op willen met de maatschappelijke uitdaging van een lerarentekort daarbij. Dit doen we door middel van goede arbeidsmarktcommunicatie, verfrissende werving zowel intern als extern en het creëren en behouden van tevredenheid van huidige medewerkers.

Strategische personeelsplanning (vlootschouw)

Met de strategische personeelsplanning willen we zicht krijgen op de kwaliteit en ontwikkelpotentieel van onze medewerkers en daarmee grip op de formatie. Zicht op medewerkers om te kunnen overzien waar iedereen staat, hoe hij of zij functioneert en of hij/zij zich wel bevindt in het team, de locatie en bij OOE als werkgever. Een overzicht om als organisatie slagvaardiger onze strategische doelen te halen. Zeker in een tijd van personeelstekorten vinden we het belangrijk om te investeren in onze medewerkers en ze hiermee aan ons te verbinden. De vlootschouw wordt ingezet als instrument ter ondersteuning van de strategische personeelsplanning. Het is een hulpmiddel om op één moment alle medewerkers, teams, managementteams en de hele organisatie in kaart te brengen. De vlootschouw sluit als instrument aan bij de bestaande gesprekkencyclus. Tevens maakt dit instrument het mogelijk om op een andere wijze te gaan kijken naar het functioneren van onze medewerkers en hier vervolgens op organisatieniveau acties op te kunnen ondernemen. De vlootschouw geeft naast de individuele beoordelingen een overzicht van het team per locatie. Inzicht in het team geeft bij analyse de mogelijkheid sterkte en zwakte punten van het team te bespreken en hier op te interveniëren. Dit betreft kansen en bedreigingen op het gebied van demografische verdeling, mobiliteitsvraagstukken, kwaliteit, samenwerking en individuele ontwikkelmogelijkheden.

Vitaliteit

We onderscheiden vijf belangrijke thema's die met vitaliteit samenhangen:

- de organisatiecultuur,
- leiderschap,
- arbeidsomstandigheden (ARBO),
- de gesprekkencyclus (dialoog) en
- het verzuimbeleid.

De organisatiecultuur kunnen we zien als de optelsom van onze professionele gedragingen, onze omgangsvormen en het imago dat we van onszelf hebben en wat de buitenwereld van ons heeft als organisatie en als werkgever. Dit beeld bepaalt in welke mate we trots zijn op onszelf en plezier en voldoening hebben in het werk. Dit draagt in hoge mate bij aan de vitaliteit van medewerkers en de organisatie.

Arbeidsomstandigheden dragen bij aan de fysieke, mentale en psychologische beleving van onze medewerkers bij de uitvoering van het werk. Als organisatie voldoen we aan ARBO-wetgeving wat betreft huisvesting, BHV-organisatie, aansluiting bij een ARBO-dienst et cetera. Dit betreft voornamelijk de zogenaamde 'hygiëne factoren': deze zaken worden geacht 'onzichtbaar' geregeld te zijn maar worden als storend ervaren indien ze niet goed geregeld zijn.

In de gesprekkencyclus bespreken leidinggevend en medewerkers onder meer het (wederzijds) functioneren, ambities, ontwikkelmogelijkheden en de kwaliteit van prestaties. Een goed functionerende gesprekkencyclus draagt in hoge mate bij aan de vitaliteit van medewerkers en de organisatie als geheel. In 2023 wordt een vervolg gegeven aan het voorstel hoe de gesprekkencyclus eruit zou moeten zien (inhoud en frequentie) en de daarbij behorende gesprekstechnieken.

Verzuim is op te vatten als een uitlaatklep van de organisatie. Verzuimcijfers en de analyse ervan, laten zien wie arbeidsongeschikt is door ziekte (al dan niet beïnvloedbaar), mentale en fysieke overbelasting (al dan niet werk- en/of privé gerelateerd) en de wijze waarop wij als organisatie omgaan met (dreigend) verzuim. De verzuimcijfers en -analyse zijn een goede indicator van beïnvloedbare factoren van arbeidsgeschiktheid en vitaliteit. Het verzuimpercentage bij OOE ligt ook in 2022 relatief hoog. Door middel van bewustwording en gesprekstraining gaan we aan de slag om het verzuimpercentage te laten dalen en meer te gaan richten op preventie.

Professionalisering

OOE investeert veel in de deskundigheid van de medewerkers. Er worden bovenschoolse bijeenkomsten en opleidingen aangeboden voor medewerkers, maar er wordt ook geïnvesteerd in individuele scholing en teamscholing. Zo vindt regelmatig een gezamenlijke bijeenkomst plaats voor alle intern begeleiders, lees-, taal-, reken-, cultuur- en ICT-coördinatoren. En wordt op directieniveau jaarlijks een aantal management development dagen georganiseerd, waarin zowel strategische thema's, doelen en analyses met elkaar worden besproken, maar waar ook aandacht is voor deskundigheidsbevordering op het gebied van vaardigheidstrainingen.

Sinds 2022 wordt gewerkt met een portefeuille-overleg. Dit is een overlegvorm waarin medewerkers uit het scholenveld participeren in één van de portefeuilles onderwijs en kwaliteit, HR, financiën, communicatie en ICT/ huisvesting/ facilitair. Op deze manier wordt informatie opgehaald uit de organisatie die mogelijk relevant is voor de hele organisatie en leidt tot besluitvorming op bestuursniveau.

In 2022 is de incompany-masteropleiding in samenwerking met Windesheim (master Educational Needs) gestart. Dertig medewerkers nemen hier aan deel. Dit leidt tot een goede kwaliteitsimpuls van onze medewerkers. Zij kunnen binnen hun teams een extra kwaliteit bieden in de onderwijsontwikkeling. Ook is in 2022 een initiatief gestart op het gebied van bewegingsonderwijs dat heeft geleid tot afspraken met Hogeschool Windesheim. Vanaf 2023 wordt een incompany-training aangeboden aan medewerkers om een bevoegdheid bewegingsonderwijs te behalen. Vanaf schooljaar 2023-2024 gelden nieuwe wettelijke voorschriften voor bewegingsonderwijs in het primair onderwijs en daar willen we aan kunnen voldoen.

Naast bovengenoemde scholing en opleiding is in 2022 geïnvesteerd in 'de basis op orde' binnen het bedrijfsbureau. Vanaf 1 januari 2022 is OOE ondergebracht binnen een stichting, waarbij nieuwe systemen in gebruik zijn genomen, maar waarbij ook andere behoeften zijn ontstaan op het gebied van advisering.

2.3 Huisvesting, facilitaire zaken & ICT

2.3.1 Huisvesting

Goede, eigentijdse en toekomstgerichte schoolgebouwen zijn belangrijk voor het goed functioneren van leerlingen en het onderwijzend personeel. Belangrijk is om de kwaliteit van huisvesting op een acceptabel, dan wel hoger niveau te krijgen met behulp van de daarvoor beschikbare financiële middelen.

Onderhoud

Voor het uitvoeringsprogramma onderhoud van de schoolgebouwen wordt gebruik gemaakt van een meerjarenonderhoudsplanung. Aan de meerjarenonderhoudsplanung ligt een strategische visie ten grondslag, waarin rekening wordt gehouden met ontwikkelingen in de komende jaren. Hierbij zijn onder andere de volgende ontwikkelingen van belang:

- het leerlingenaantal,
- verduurzaming,
- staat van onderhoud van de gebouwen en
- het energieverbruik.

Strategisch huisvestingsplan OOE

De gemeente Emmen heeft in 2021 een Integraal Huisvestingsplan (IHP) laten vaststellen door de gemeenteraad. Het IHP is gebaseerd op het onderwijshuisvestingsbeleid van de gemeente Emmen en geeft een goed beeld van de huidige gebouwen binnen de gemeente Emmen en waar de prioriteiten liggen voor de komende jaren. Mede naar aanleiding daarvan is OOE in 2022 gestart met het opstellen van een Strategisch Huisvestingsplan voor OOE (SHP-OOE). Het SHP OOE geeft meerjarig inzicht in de omvang, kwaliteit, kosten, exploitatie en waardeontwikkeling van schoolgebouwen op basis van onderwijskundige inrichting. Met behulp van het SHP-OOE kan er een gericht onderwijshuisvestingsbeleid gevoerd worden, strategische keuzes worden gemaakt en besluiten integraal worden afgewogen. Het SHP-OOE is daarmee een onmisbaar en proactief instrument op het gebied van onderwijshuisvesting. Het SHP-OOE wordt in 2023 vastgesteld.

Nieuwbouwtrajecten/ verhuizingen

Thriantaschool SO en VSO

In 2022 heeft de Thriantaschool VSO haar intrede gedaan in een nieuw schoolgebouw aan de Velodrome in Emmen. Voor de Thriantaschool SO zijn nieuwbouwplannen in ontwikkeling. Oorspronkelijk was het de bedoeling om deze school aan/ in SBO Catamaran te bouwen. Door de toename van het aantal leerlingen bij SBO Catamaran is dat plan niet uitvoerbaar gebleken. In 2021 is onderzoek gedaan naar aansluiting van Thriantaschool SO bij de nieuwbouw van obs de Barg en de Brink. Vanwege onderwijskundige en praktische overwegingen (o.a. taxibusjes in dit deel van de wijk) is ervoor gekozen om geen gevolg te geven aan deze aansluiting. Conform het IHP van de gemeente Emmen komt er in 2024 geld beschikbaar voor vervangende nieuwbouw voor Thriantaschool SO.

Obs Klazienaveen

In 2022 zijn de drie openbare basisscholen de Spil, de Planeet en de Viersprong gefuseerd en verhuisd naar een nieuw pand in Klazienaveen. Dit pand is deels in en deels tegen het Esdalcollege (voortgezet onderwijs) in Klazienaveen gebouwd. De drie openbare basisscholen hadden al een samenwerking met het Esdalcollege d.m.v. het reeds eerder genoemde juniorcollege. Door deze 'inhuizing' kan de samenwerking nog verder worden vormgegeven en kan de doorlopende leerlijn van PO naar VO nog verder worden verdiept.

Obs De Runde en De Meent (nieuwe benaming: obs de Mende)

Voor obs de Runde en obs de Meent komt vervangende nieuwbouw in het nieuwe kindcentrum in Emmer-Compascuum. In 2021 zijn door de gemeente de voorbereidingen getroffen voor dit nieuwe pand. In dit pand komen naast de fusieschool van OOE (de Mende) ook een school van Stichting Viviani, een school van Stichting Primenius en de voorscholen. Het kindcentrum zal in eigendom/beheer van de gemeente blijven. OOE gaat als gebruiker de ruimte huren van de gemeente. Naar verwachting zal het kindcentrum Emmercompascuum in juni 2023 gereed zijn en wordt bij aanvang van het schooljaar 2023/2024 in gebruik genomen.

Obs De Brink /obs de Barg/ Expertise Centrum Anderstaligen (ECA)

In de wijk Bargeres in Emmen zijn twee openbare scholen van OOE gevestigd, namelijk obs de Brink en obs de Barg. Obs de Barg heeft al een samenwerking met Kentalis (TOS leerlingen). Voor deze drie partijen is nieuwbouw toegekend op de plek van obs De Barg. In 2021 en eerder zijn voorbereidingen getroffen voor deze nieuwbouw en samenwerking (Samen Onder Een Dak – SOED). In 2022 zijn concrete stappen ondernomen, zoals het selecteren van een architect en een installatie-adviseur, maar ook het tijdelijk onderbrengen van leerlingen van obs de Barg in obs de Brink en het voorbereiden van de fusie tussen beide scholen. Gestreefd wordt naar ingebruikname van het pand in 2025.

Obs de Delftlanden

Deze school staat in de nieuwste woonwijk van Emmen en heeft te maken met een behoorlijke toename van leerlingen. In 2022 zijn daarom noodlokalen bijgeplaatst. Parallel daaraan is gestart met de voorbereidingen voor vervangende nieuwbouw samen met stichting Viviani. Gestreefd wordt naar ingebruikname in januari 2025.

Obs de Hesselanden

De gemeente heeft in 2021 besloten om de capaciteit van het aantal opvangplaatsen te verhogen (van 600 bedden naar 700 bedden), voor een periode van 10 jaar. Dit betekent dat er ook meer leerlingen worden verwacht. Daarnaast zijn leerlingen van het ECA, die op de asielzoekerslocatie verblijven, gebruik gaan maken van locatie Hesselanden. Door deze toename is extra onderwijsruimte noodzakelijk. De Hesselanden krijgt in 2023 uitbereiding van drie lokalen.

2.3.2 Facilitaire zaken

In 2022 is net als ieder jaar uitvoering gegeven aan het meerjarenonderhoudsplan, maar ook aan de geplande (kleine) verbouwingen en aanpassingen in de scholen. Zo zijn er kleine investeringen geweest in het aanbrengen van zonwering, speeltoestellen, terreinaanpassing, aanpassingen van ruimten etc. De aanpassingen zijn allemaal naar tevredenheid opgeleverd. Ook zijn de geplande vervangingen van meubilair uitgevoerd (bijvoorbeeld bij Thriantaschool VSO, obs Klazienaveen, obs de Anbrenge, één lokaal van obs de Vlonder). Er is een planning gemaakt voor alle scholen wanneer een school in aanmerking komt voor vervanging meubilair.

Sinds de verzelfstandiging van OOE 1 januari 2022 worden de werkzaamheden en de aansturing op het gebied van facilitaire zaken door OOE zelf uitgevoerd. Voorheen werd hiervoor gebruik gemaakt van de dienstverlening van team Vastgoed van de gemeente Emmen. OOE heeft een eigen systeem in gebruik genomen, namelijk Topdesk. Hierin kunnen storingsen en meldingen gedaan worden. Vervolgens worden opdrachten uitgezet bij onze contractpartijen.

Duurzaamheid

Per school en per plan wordt gekeken welke duurzame maatregelen al dan niet verstandig zijn. Waar mogelijk is o.a. ingezet op energiebesparende maatregelen zoals bijvoorbeeld LED-verlichting en zonnepanelen.

Schoonmaak

In verband met de coronapandemie is in 2022 extra ingezet op schoonmaak van de scholen. Voornamelijk de sanitaire ruimten hebben extra aandacht gekregen. In 2022 is besloten het contract met huidige dienstverlener te verlengen met twee jaar.

Verhuur/medegebruik

Bij leegstand in de schoolgebouwen van OOE, kan OOE indien gewenst een gedeelte daarvan verhuren aan een derde. Uitgangspunt hierbij is dat huurder/ medegebruiker onderwijs gerelateerde werkzaamheden moet verrichten, waarbij de school dan wel de leerlingen baat hebben bij deze dienstverlening. Met deze partijen zijn contracten afgesloten voor maximaal twee jaar met de mogelijkheid tot verlenging.

2.3.3 ICT

Veiligheid

Met ingang van de verzelfstandiging van OOE zijn vele wijzigingen doorgevoerd op het gebied van ICT. OOE is met ingang van deze datum zelf verantwoordelijk voor het beleid, de faciliteiten en de veiligheid. Zo heeft OOE met ingang van 2022 Microsoft 365 (M365) ingevoerd voor haar medewerkers. Daarmee is een veiligere netwerkomgeving gecreëerd, er zijn geen downloadmogelijkheden meer op privé-devices en thuisprinten. Tevens is gestart met inloggen door middel van multifactor authenticatie. Hierbij moeten medewerkers zich thuis naast gebruikers naam en wachtwoord identificeren door middel van een authenticator. De OOE locaties zijn als veilig aangemerkt in het netwerk en daarmee is op de schoollocaties naast gebruikersnaam en wachtwoord dus ook een tweede factor aanwezig. Daarnaast zorgt M365 voor betere samenwerking tussen de scholen én binnen scholen, het delen van documenten en informatie is vereenvoudigd en medewerkers kunnen elkaar gemakkelijker vinden.

Tezamen met invoering van M365 hebben we cloudprinting ingevoerd. Hiermee kunnen collega's op elke locatie hun print en kopieer werkzaamheden uitvoeren, ongeacht op welke locatie ze de opdracht hiertoe hebben gegeven. De printers werken alleen met een persoonlijke code, hierdoor kun je alleen je eigen printopdracht uit de printer halen en liggen er dus geen printjes onbeheerd op de printer.

Er is gestart met single-sign-on voor een aantal applicaties. Hiermee worden applicaties aan onze M365 omgeving gekoppeld. Op het moment dat een medewerker uit dienst gaat en uit onze omgeving gehaald wordt, kan de (oud) collega niet meer bij applicaties waar OOE gegevens in opgeslagen staan. De toegang tot andere cloud-systemen wordt daarmee beheersbaarder.

Oude hardware afvoeren brengt risico's met zich mee. Data kan in verkeerde handen terecht komen. OOE heeft daarom besloten om alle hardware en overige datadragers gecertificeerd af te voeren.

IT- risicoanalyse

Uit de IT audit is naar voren gekomen dat het wenselijk is om een IT-risicoanalyse uit te voeren. De onderwijs- en onderwijsondersteunende processen van OOE zijn in hoge mate geautomatiseerd of worden ondersteund door automatisering, waardoor de afhankelijkheid van de IT-infrastructuur en de applicaties toeneemt. Naarmate de afhankelijkheid toeneemt, worden steeds hogere eisen gesteld aan de beschikbaarheid van de IT. Daarnaast zien we dat het risico op cyber aanvallen steeds groter wordt. Om dit risico te beperken gaat OOE in het tweede kwartaal van 2023 een risicoanalyse laten uitvoeren op de IT-omgeving.

Netwerkverbetering

Er heeft een update van het datacenter plaatsgevonden. Hiermee is de bandbreedte voor het internet vergroot en kunnen digitale werkzaamheden beter worden uitgevoerd vanuit de scholen. Ook is een speciale gastenwifi ingevoerd. Leveranciers en bezoekers kunnen met een (maandelijks gewijzigd) wachtwoord gebruik maken van het gasten wifi. Hiermee hebben we geregeld dat er geen wachtwoorden meer gedeeld worden van het interne netwerk om externen toegang te geven tot wifi.

Nieuwe ICT-leverancier

Afgelopen jaar is een Europese aanbesteding geweest voor een nieuwe ICT dienstverlener. Hiermee is systeembeheer, netwerkbeheer, werkplek beheer en technisch applicatie beheer bij een andere partij belegd. Met deze aanbesteding zijn de contracten verbeterd, kosten bespaard en is ook beter Service Level Agreement afgesproken.

ICT-beleid

De wens is om het ICT-beleid meer te richten op het onderwijs. Onder de vlag van de gemeente werd er te weinig rekening gehouden met de wensen vanuit het scholenveld. Inmiddels is in de werkgroepen een start gemaakt met het opstellen van het nieuwe beleid. In 2022 is beleid goedgekeurd voor uitlevering van devices aan medewerkers. Uitgangspunt is betere werkbaarheid, thuiswerken verbeteren en uniformiteit. In dit op te stellen beleid wordt ook aandacht besteed aan applicatiebeheer. Dit zal in 2023 verder opgepakt worden.

2.3.4 AVG/ Privacy

In 2022 is er binnen OOE gewerkt aan het verbeteren van de beveiliging van de gegevens en het beschermen van de privacy. Het ontwikkelen van beleid is grotendeels gereed. De uitdaging voor 2023 ligt in het borgen van de wetgeving in de processen. Er is ingezet op het verhogen van de bewustwording onder de medewerkers middels een 3-jarig bewustwordingsprogramma.

Gerealiseerd in 2022:

- bewustwording campagnes voor medewerkers (bewustwording presentaties en nieuwsbrief) en een bewustzijn plan voor informatiebeveiliging;
- handhaven van de bewaartermijnen;
- advisering van scholen en bestuur op gebied van verwerking van persoonsgegevens;
- afsluiten van nieuwe verwerkersovereenkomsten met verwerkers;

- afhandelen, melden (waar nodig) en monitoren van beveiligingsincidenten en datalekken;
- up-to-date houden van het verwerkingsregister;
- beveiliging van MS 365;
- aanstellen externe FG.

Kerncijfers gerealiseerd in 2022 ten opzichte van 2021 en 2020:

Kerncijfers	2020	2021	2022
Verwerkingen	42	43	
Beveiligingsincidenten/ Datalekken	3 beveiligingsincidenten, waarvan 2 datalekken (1 gemeld bij de AP)	3 beveiligingsincidenten, waarvan 1 datalek	2 beveiligingsincidenten, waarvan 1 datalek
DPIA's	0	0	0
Verzoeken rechten van betrokkenen	0	8 (i.v.m. overdracht personeelsdossier naar nieuwe stichting)	1
Verwerkingsovereenkomsten	34	38	29
Advies gevraagd aan FG	42	65	66

Doelen 2023

- blijven werken aan bewustwording;
- acties en werkpunten opnemen in jaarkalender en beleggen bij de verantwoordelijken;
- werken aan het verbeteren van de beveiliging (continu proces);
- invoering NBA-kader.

Aandachtspunt

Risico's van cybersecurity zijn in de afgelopen jaren toegenomen. Hiervoor zullen vanuit de overheid maatregelen worden getroffen door de invoering van het NBA-kader. Dit betekent voor schoolbesturen dat ze extra tijd en middelen moeten inzetten om de ICT-omgeving beter te beveiligen. Ook zal de ICT-infrastructuur/architectuur verder in kaart moeten worden gebracht.

2.4 Financieel beleid

Doelen en resultaten

Resultaat 2022 en strategisch financieel meerjarenbeleid

De jaarrekening 2022 sluit met een positief resultaat van € 903.151. Het resultaat is daarmee voordeliger dan in de begroting oorspronkelijk was geraamd (geraamd was € 928.837 nadelig). Nadat een deel van het resultaat is onttrokken dan wel toegevoegd aan specifiek daarvoor gevormde bestemmingsreserves, wordt het restant onttrokken aan de algemene reserve. Na resultaatverdeling bedraagt de algemene reserve per 31 december 2022 ruim € 10,5 miljoen. Gezien de omvang van onze stichting in relatie tot het ingeschatte risicoprofiel mag daarmee geconcludeerd worden dat de financiële positie van onze stichting gezond is. Aanvullend dient hierbij wel het volgende te worden opgemerkt:

De exploitatierekeningen tot en met 2025 zullen nog positief beïnvloed worden door de ontvangsten in het kader van de NPO en/of door fusiebekostiging. Door de afloop van deze beide bekostigingscomponenten moeten eventueel nog daarna resterende lasten worden gedekt uit de reguliere bekostiging.

In het verantwoordingsjaar 2023 zal fors worden geïnvesteerd in materiële vaste activa (met name in ICT). Het saldo aan liquide middelen zal daardoor sterk dalen. Daardoor zal de norm in de vorm van het normatief eigen vermogen (NEV) stijgen waardoor er naar verwachting niet of nauwelijks nog sprake zal zijn van een overschrijding van die norm.

OOE maakt in tegenstelling tot het grootste deel van de onderwijsinstellingen in het funderend onderwijs geen gebruik van een voorziening voor groot onderhoud, maar activeert deze kosten. Als gebruik wordt gemaakt van een voorziening voor groot onderhoud, heeft dat een groot neerwaarts effect op het eigen vermogen.

In de komende jaren wordt een lichte krimp van het aantal leerlingen verwacht. Aangezien de bekostiging met name is gebaseerd op het aantal leerlingen, zal dit in beginsel ook een drukkend effect hebben op de bekostiging (rijksbijdragen)

Om OOE ook op de lange termijn financieel gezond te houden, is het van belang om vooruit te kijken en te denken. Ondanks alle (financiële) onzekere factoren die binnen het onderwijs spelen, moet steeds een beredeneerde voorspelling worden gemaakt van verschillende factoren die van invloed kunnen zijn op toekomstige inkomsten en uitgaven. Vervolgens moeten deze verwachtingen worden vertaald naar strategisch en financieel beleid, om tijdig en adequaat bij te kunnen sturen. Hierbij moet nadrukkelijk verbinding worden aangebracht tussen de verschillende beleidsterreinen, met als uitgangspunt het verzorgen van goed onderwijs.

De grootste uitgavenpost binnen OOE is personeel. De personele lasten bedragen circa 83% van de totale exploitatie. Financiële krimp dient dan ook bijna per definitie grotendeels te worden opgevangen door het terugdringen van de omvang van de formatie. De mogelijkheden hierin echter worden soms beperkt. De wet Werk en Zekerheid veroorzaakt al snel verplichtingen ten aanzien van (tijdelijke) medewerkers, waardoor het soms lastig is om een flexibele schil van personeel in te richten. Essentieel onderdeel van duurzaam financieel beleid is strategisch HRM-beleid (SHRM), met als doel zowel de individuele medewerkers als de gehele formatie tijdig en blijvend in lijn te brengen met toekomstige ontwikkelingen en strategische keuzes. SHRM en

personeelsbeleid gericht op de duurzame inzetbaarheid van medewerkers is noodzakelijk om ziekteverzuim en vroegtijdige uitval zoveel mogelijk te beperken.

Om binnen alle lagen en geledingen van de organisatie te komen tot een adequate en efficiënte inzet van beschikbare middelen, is het van belang dat het financieel beleid transparant is en de keuzes en uitgangspunten kunnen rekenen op voldoende draagvlak. Bekendheid met en betrokkenheid bij het strategisch beleid van OOE is hierbij een voorwaarde. Door aan deze voorwaarden te voldoen, kunnen ook in potentie lastige financiële keuzes rekenen op meer begrip.

Bovenmatige reserve (normatief eigen vermogen (NEV))

In 2019 oordeelde de inspectie dat OOE een bovenmatige reserve had. Door ontwikkelingen in de afgelopen en komende jaren daalt het bovenmatige deel. Ontwikkelingen in de afgelopen jaren waren onder andere de extra ontvangsten en uitgaven vanuit het Nationaal Programma Onderwijs en het vervallen van de vordering op het ministerie van OC&W van 1,6 miljoen in verband met de vereenvoudiging van de bekostiging. De voorgenomen investeringen die in 2023 en volgende jaren worden gedaan, leiden tezamen met de NPO-uitgaven enerzijds tot een stijging van het normatief eigen vermogen maar anderzijds tegelijkertijd tot een verlaging van het feitelijk eigen vermogen. Hierdoor is een verder bestedingsplan buiten genoemde investeringen vooralsnog niet aan de orde.

Financiële ontvlechting van de gemeente Emmen

Per 1 januari 2022 is OOE verzelfstandigd. Vanaf dat moment is het onderwijs verzorgd vanuit de stichting. Na de vaststelling van de jaarrekening 2021 in juni 2022, heeft de financiële verrekening plaats gevonden met de gemeente. Eind 2021 heeft OOE al een voorschot hierop ontvangen van € 3,5 miljoen om bij de start van de stichting te kunnen voldoen aan de verplichtingen. Medio 2022 is op basis van de eindbalans van 2021 de afrekening van € 4,6 miljoen ontvangen.

Inrichting van de eigen (financiële) administratie

Vanaf 1 januari 2022 maakt OOE gebruik van de dienstverlening van Mercedes. De personele en salarisadministratie wordt gevoerd in HR2day. De financiële administratie wordt gevoerd met Visma Finance, waarbij de facturenstroom wordt georganiseerd door middel van Pro-active van Spendcloud. Door middel van Capisci van Datapas kunnen we de informatie uit deze pakketten eenvoudig ontsluiten.

Investeringsbeleid

De investeringen worden opgenomen in de begroting. De locatiedirecteuren - en vanuit het bestuurskantoor de directeur-bedrijfsvoering en de adviseurs - geven aan welke investeringen plaats dienen te vinden. Hiertoe beschikken zij over een investeringsbudget en inzage in gedane investeringen. Vanuit de verschillende plannen (o.a. schooljaarplan) bepalen genoemde actoren de investeringen. Het totaal aan investeringen wordt beoordeeld door de bestuurder en financieel adviseur op haalbaarheid en wenselijkheid.

Treasury

OOE heeft per 2022 zijn eigen treasurystatuut en treasurybeleid. Deze is door de RvT goedgekeurd. In het statuut worden onder andere de volgende doelstellingen benoemd:

- Liquiditeit op korte en lange termijn (beschikbaarheid en rentemaximalisatie);
- Lage financieringskosten (kostenminimalisatie);
- Liquideerbare en risicomijdende beleggingen (risicominimalisatie);
- Kosteneffectief betalingsverkeer (kostenminimalisatie);
- Inzet rente-instrumenten.

Het schoolbestuur Openbaar Onderwijs Emmen heeft geen bijzondere beleggingen en of beleningen uitstaan ultimo 2022. De in 2021 nog bij de gemeente Emmen belegde gelden zijn in de afrekening met de gemeente in het kader van de verzelfstandiging meegenomen. De middelen die OOE gedurende 2022 tot haar beschikking had, hebben gedurende het jaar, mede in verband met de negatieve rente, op de rekening courant gestaan.

Financiële gevolgen door Covid-19

De corona pandemie heeft de afgelopen jaren ook invloed gehad op de financiën. Voor 2022 was de verwachting dat de invloed hiervan op de kosten gering zou zijn. Dat bleek uiteindelijk ook zo te zijn: waar voorgaande jaren de licentie- en schoonmaakkosten een stijging lieten zien met als oorzaak corona, is dat in 2022 achterwege gebleven. Vanuit het ministerie is voor het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) bekostiging beschikbaar gesteld voor de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023. De besteding hiervan mag nog twee schooljaren doorlopen. De NPO middelen die niet besteed zijn, zijn gereserveerd voor de scholen die het budget niet volledig hebben benut. Uiterlijk per 31 juli 2025 zullen al deze middelen zijn besteed.

Allocatie van middelen

De allocatie van middelen vindt plaats in de begroting, maar ook tijdens het samenstellen van het bestuursformatieplan. Voor het verslagjaar 2022 is dat op dezelfde wijze uitgevoerd als voorgaande jaren.

Jaarlijks worden aan de hand van de door het ministerie van OC&W gehanteerde variabelen en de leerlingentelling de baten voor de schoolbegroting toebedeeld. Het gaat hierbij om een percentage van de materiele instandhouding en een percentage van personeel en arbeidsmarktbeleid en cultuur. Daarnaast wordt een vast bedrag voor scholing toegekend op basis van een vast bedrag per fte. Voor het deel waarvoor de locatiedirecteur niet budgetverantwoordelijk is, maar wat wel schoolse uitgaven betreft, worden de middelen op basis van de berekening van de bekostiging toebedeeld.

In de begroting wordt rekening gehouden met een groot gedeelte aan personele lasten. Deze middelen worden verdeeld over de scholen tijdens het formatieproces. Evenals voorgaande jaren hanteert OOE in 2022 hierbij het allocatiemodel. Het allocatiemodel is gebaseerd op solidariteit. In het vaststellen van het budget voor de formatie per school, wordt rekening gehouden met de gemiddelde personeelslast op bestuursniveau. Dit wordt doorberekend in het aantal fte's dat voor elke school beschikbaar is. Schoolleiders hoeven bij de inzet van personeel daardoor geen rekening te houden met de leeftijd van het personeel, kosten van duurzame inzetbaarheid, ouderschapsverlof, et cetera. Het bestuursformatieplan geeft bovendien een meerjarig beeld en geeft de verhouding weer tussen leerlingaantallen, bekostiging en bestuursverplichtingen. Op basis van deze gegevens wordt per schooljaar bepaald of tijdelijke aanstellingen omgezet kunnen worden in vaste aanstellingen. Bij teveel verplichtingen wordt overgegaan tot plaatsing in het risicodragend deel van de formatie (RDDF). Hiervan is de laatste jaren geen sprake, aangezien er juist tekorten ontstaan bij personeel. Ook de komende jaren worden geen rddf-plaatsingen verwacht. OOE streeft ernaar om zoveel mogelijk fte's voor de klas te houden. De bovenschools-directeuren verantwoorden tijdens marap-gesprekken met het College van Bestuur de percentages "voor de klas" en het percentage "buiten de klas" voor elke school van hun scholengroep.

Het resterende deel van de middelen wordt gebruikt om de personele lasten en overige materiële bovenschoolse zaken te bekostigen. Bovenschoolse zaken zijn onder andere:

- overige personele lasten zoals arbo-dienstverlening,
- ICT-kosten,
- contributies en
- kosten bestuurskantoor (administratie, bestuur en beheer).

De GMR heeft positief geadviseerd over de begroting. Het schoolbestuur heeft de begroting voor 2022 vastgesteld en de Raad van Toezicht heeft de begroting goedgekeurd.

Voor de begroting 2023 is OOE gestart met een zogenaamde 'Kaderbrief'. Een belangrijk onderdeel van het financiële beleid dat hierin is vastgesteld, is de ontwikkeling om verantwoordelijkheden zo mogelijk lager in de organisatie te beleggen. De bekostiging wordt volledig aan de scholen toegekend, waarbij enerzijds een deel wordt afgeroomd ten behoeve van de formatie en anderzijds afroming plaats vindt voor dekking van de kosten die gemaakt worden op bestuurlijk en bovenschools niveau. Bij deze laatste valt te denken aan de kosten gepaard gaande met de inzet van het bestuurskantoor en kosten zoals arbo-dienstverlening, ICT-kosten en contributies.

Onderwijsachterstandenmiddelen

De onderwijsachterstandsmiddelen worden verdeeld op basis van de ontvangst van de bekostiging die op haar beurt is gebaseerd op de achterstandsscores van het CBS. De middelen worden volledig ingezet voor formatie. De middelen worden op deze wijze ingezet voor leerkrachten of onderwijsassistenten. De GMR heeft hiermee ingestemd door het bestuursformatieplan goed te keuren. Het bestuursformatieplan past daarbij binnen de financiële kaders van de goedgekeurde begroting.

2.5 Risico's en risicobeheersing

Risico's

In het kader van bestuurlijke transparantie is het van belang risico's in kaart te brengen. Dit stelt als randvoorwaarde dat OOE in staat moet zijn het proces van identificatie, analyse en beheersing van risico's goed te doorlopen. Door effectief risicomanagement te bedrijven is de stichting zowel in staat om bestuurlijke transparantie te garanderen, als ook om de bedrijfsvoering efficiënter te doen verlopen. Dit maakt dat risicomanagement middelen kan opleveren; middelen die weer ten goede kunnen komen aan de kerntaak van de stichting: het faciliteren van het geven van goed onderwijs.

De risico's worden hieronder in zijn algemeenheid benoemd. Het gaat daarbij om risico's waarvoor nog geen maatregelen getroffen zijn, maar die, mochten deze risico's zich daadwerkelijk voordoen, van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie van de stichting (risico's die verzekerd zijn (meestal betreft het hier schaderisico's) worden hier uiteraard niet benoemd). Voor het dekken van deze risico's is een financiële buffer in de vorm van 'weerstandscapaciteit' noodzakelijk.

Leerlingenaantal

Als meest risicovolle aspect wordt de ontwikkeling van het aantal leerlingen ingeschat. Er is de komende jaren sprake van een beperkte daling van het leerlingenaantal. De lichte krimp is een feit en zal geaccepteerd moeten worden. Het meerjarenperspectief en het personeelsbeleid worden hierop afgestemd. De krimp kan er toe leiden dat een school onder de gemeentelijke opheffingnorm komt. Op dat moment kan een beroep worden gedaan op één van de uitzonderingsbepalingen om de bekostiging van de desbetreffende school desalniettemin voort te kunnen zetten.

Onderhoud

Schoolbesturen zijn sinds 2015 ook verantwoordelijk voor het buitenonderhoud van de schoolgebouwen. Een risico dat onder anderen bestaat is dat schoolbesturen worden geconfronteerd met een krimpend 'onderhoudsbudget' omdat dat is gebaseerd op een (licht) teruglopend aantal leerlingen. Die krimp doet zich niet voor in de onderhoudsposten van het qua omvang gelijkblijvende gebouw. De gemeente blijft, ook na het overhevelen van de verantwoordelijkheid van het buitenonderhoud, overigens wel verantwoordelijk voor nieuwbouw en 1^e inrichting. Complicerende factor is het feit dat het schoolbestuur in het schoolbestuurlijk overleg met de gemeente afspraken moet maken over de wijze waarop invulling zal worden gegeven aan renovatieprojecten.

Formatie

De formatie moet in omvang aansluiten bij de inkomsten die als gevolg van de kleine afname in het aantal leerlingen licht zullen dalen. Door strategisch personeelsplanning en het optimaal benutten van interne mobiliteit van medewerkers en natuurlijk verloop (zeker in 2026 is dat verloop relatief groot) verwacht OOE hier overigens adequaat op te kunnen anticiperen.

Niet alleen de omvang, maar ook de samenstelling van de totale formatie moet toekomstbestendig zijn. Naast het belang van het juiste evenwicht tussen 'handen in de klas' en ondersteuning (inclusief aansturing en bedrijfsvoering), is het ook van belang dat beschikbare functies en competenties binnen de formatie aansluiten bij onderwijskundige en maatschappelijke ontwikkelingen. Door in te zetten op strategisch personeelsbeleid (SHRM), anticipeert OOE op bestuurs-, school- en individueel niveau op duurzame

inzetbaarheid. Professionalisering en goed werkgeverschap spelen hierbij een belangrijke rol.

Dreigend lerarentekort

Er doet zich een (aankomend) tekort aan leerkrachten voor. Inmiddels zijn er regionaal initiatieven genomen om samen met andere schoolbesturen het lerarentekort op te lossen of te verkleinen. Daarnaast is OOE aangesloten bij een initiatief waarbij de samenwerking tussen Stendenhogeschool en OOE wordt vergroot. Op deze wijze hoopt OOE nieuwe aanstormende talenten aan zich te binden. Daarnaast streeft OOE na om zoveel mogelijk medewerkers in vaste dienst aan te nemen. Jaarlijks wordt een integrale afweging gemaakt op basis van te ontvangen middelen en het personeelsbestand, of opnieuw medewerkers in vaste dienst aangesteld kunnen worden.

Verrekening van toekomstige uitkeringslasten/WIA-verplichtingen

Op dit moment is nog niet duidelijk of OOE in de toekomst ook te maken krijgt met de verrekening van uitkeringslasten van ex-werknemers. In 2023 wordt hier onderzoek naar gedaan, zodat hiervoor in 2023 zo nodig een voorziening kan worden getroffen.

Klassenvergroting door wegvallen NPO middelen

Begin 2020 is het coronavirus wereldwijd uitgelopen op een pandemie. Deze heeft grote effecten gehad op het onderwijs in Nederland, dus ook voor OOE. In 2020 en 2021 is de openstelling van de scholen wisselend geweest en heeft deels digitaal onderwijs plaatsgevonden. In 2022 waren de maatregelen in mindere mate van invloed op het onderwijsaanbod. Vanaf 2021 zijn NPO middelen beschikbaar gesteld om de eventuele leerachterstanden weg te werken of te verminderen. Scholen hebben samen met hun MR afspraken gemaakt over de inzet van deze middelen. Niet ingezette middelen mogen in 2023 en 2024 nog worden ingezet. Vanaf schooljaar 2023-2024 worden geen nieuwe NPO middelen meer beschikbaar gesteld. Dit kan effect hebben op de formatie van de scholen en de groeps grootte. Door inzet van NPO middelen zijn op enkele scholen de klassen verkleind.

Verklaring omtrent gedrag (VOG)

Alle personeelsleden in dienst van OOE dienen een geldige VOG te kunnen overhandigen. Voor nieuwe personeelsleden worden deze direct bij indiensttreding aangevraagd. Het verstrekken van deze VOG's duurt een aantal dagen. Hierdoor zijn nieuwe medewerkers niet direct inzetbaar en bestaat de mogelijkheid dat klassen naar huis gestuurd moeten worden, omdat er geen leerkracht beschikbaar is.

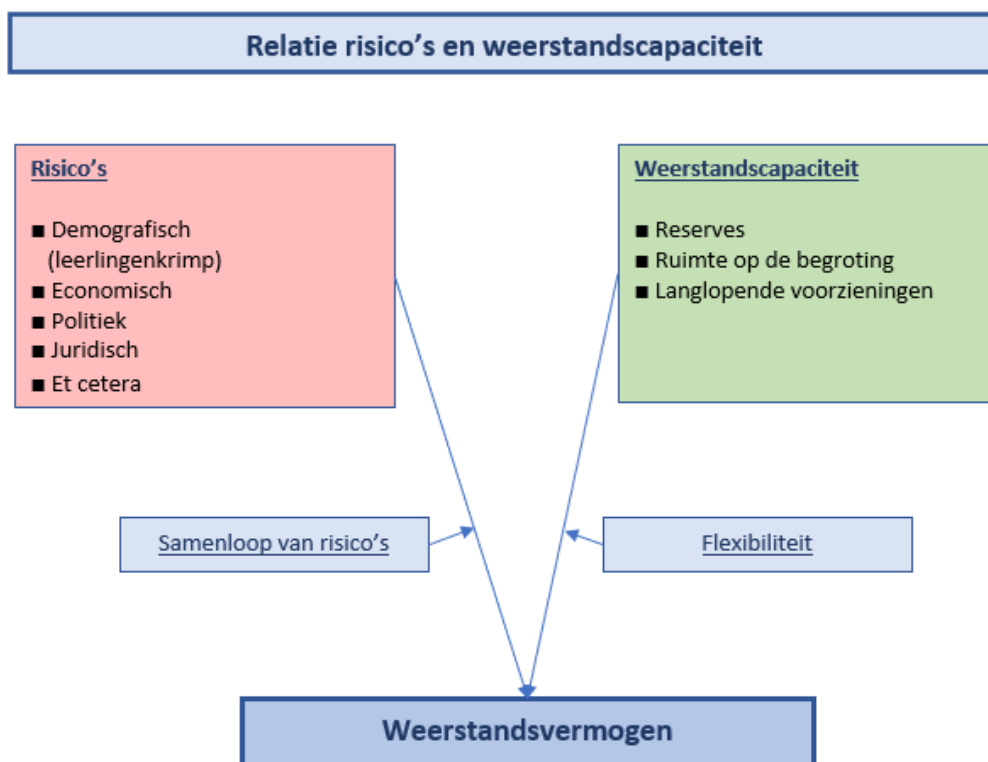
Basis op orde na verzelfstandiging OOE

Per 1 januari 2022 is OOE ondergebracht binnen de stichting OOE en heeft OOE eigen systemen ingericht en in gebruik genomen. Bij de start van de stichting verliep de werking van de systemen niet geheel vlekkeloos. In 2022 is veel energie gestopt in de basis op orde, waardoor minder tijd beschikbaar was voor beleidsmatige ontwikkelingen van OOE. Inmiddels werken de systemen naar behoren en kan vanaf 2023 meer aandacht worden gegeven aan de organisatieontwikkelingen en toekomst van OOE.

Om bovenstaande risico's te kunnen dragen is de aanwezigheid van voldoende weerstandscapaciteit noodzakelijk. Nu bovenstaand de risico's in beeld zijn gebracht, moet deze weerstandscapaciteit worden berekend. De bestaande risico's kunnen vervolgens aan die weerstandscapaciteit worden gerelateerd. Het weerstandsvermogen is tenslotte de verhouding tussen de weerstandscapaciteit en de risico's die OOE loopt.

De essentie in dezen is dat OOE zichzelf dient af te vragen hoeveel vermogen ze nodig heeft om de continuïteit en efficiency van de activiteiten te kunnen waarborgen.

Het vorenstaande kan modelmatig als volgt worden vormgegeven:

Weerstandscapaciteit

De incidentele weerstandscapaciteit betreft het vermogen om tegenvallers eenmalig op te vangen zonder dat dit invloed heeft op de voortzetting van onderwijstaken op het geldende niveau. Inzet van de incidentele middelen is alleen noodzakelijk als het bestuur hiervoor geen budget op de begroting heeft geautoriseerd. Dit vereist daardoor altijd een bestuursbesluit. De incidentele weerstandscapaciteit wordt bepaald door de stand van de algemene reserve en van de bestemmingsreserves. Van de bestemmingsreserves ligt de bestedingsrichting in meer of mindere mate vast. Het bestuur kan echter de bestedingsrichting van de bestemmingsreserves – indien noodzakelijk - wijzigen.

Ook stille reserves maken onderdeel uit van de incidentele weerstandscapaciteit. Met stille reserves worden activa bedoeld die niet tegen de (hogere) marktwaarde op de balans worden gewaardeerd. Dergelijk reserves komen bij OOE niet voor.

In de volgende tabel wordt de incidentele weerstandscapaciteit in de vorm van eigen vermogen op 31 december 2022 (nog voor de resultaatverdeling van 2022) weergegeven.

Omschrijving	Bedragen x € 1.000
Algemene reserve	12.642
Bestemmingsreserves	
- Publiek	150
- Privaat	0
Bestemmingsfondsen	
- Publiek	0
- Privaat	0
Rekeningresultaat	903
	13.695

De structurele weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen die permanent ingezet kunnen worden om tegenvallers in de lopende exploitatie op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van bestaande onderwijstaken over meerdere jaren. De structurele weerstandscapaciteit zou kunnen bestaan uit een in de begroting opgenomen bedrag voor 'onvoorzien'. Bij OOE is een dergelijk post niet aanwezig.

Weerstandsvermogen

Bij het optimaliseren van het weerstandsvermogen spelen naast weerstandscapaciteit en risico's als zodanig ook andere factoren een rol. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om het aanpassingsvermogen of de flexibiliteit van de organisatie en om de kans op gelijktijdigheid van tegenslagen. Op zichzelf genomen kleine risico's kunnen door toeval gelijktijdig of vlak na elkaar optreden, waardoor toch een groot beroep op de weerstandscapaciteit noodzakelijk is. De kansen op verschillende soorten tegenvallers kunnen afhankelijk zijn.

Door de relatie tussen risicomanagement en de weerstandsparagraaf in begroting en de jaarrekening, ligt de nadruk op het inschatten van de financiële gevolgen.

Risicomanagement gaat echter ook voor een belangrijk deel om bewustwording. De kracht van een goed in de stichting beklijfd risicomanagement is dat de stichting zich bewust is welke onzekerheden de door het bestuur gestelde doelstellingen in de weg staan. En dat maatregelen hiertegen kunnen worden getroffen!

Risicobeheersings- en controlesysteem

Tot 1 januari 2022 maakte OOE nog onderdeel uit van de gemeente Emmen. Hiermee was het beleid van de gemeente inherent van toepassing op OOE. De Raad stelde bij verordening regels vast voor de controle op het financiële beheer en op de inrichting van de (financiële) organisatie. Dit was tot die datum daardoor dus ook van toepassing op OOE. Een belangrijk onderdeel van de controle waren de audits op rechtmatigheid van financieel-kritische processen. De audits op rechtmatigheid werden uitgevoerd middels een verbijzonderde interne controle door een onafhankelijk intern auditteam binnen de gemeentelijke organisatie.

Om ook nu en in de toekomst de verantwoordelijkheden ten aanzien van de beheersing van zowel de personele als de materiële baten en lasten te kunnen dragen en de risico's die daaraan verbonden zijn blijvend te beheersen, is een goed werkende planning- en controlcyclus van groot belang. Openbaar Onderwijs Emmen stuurt er actief op om alle processen op alle niveaus in de organisaties op orde te hebben. De sturing en

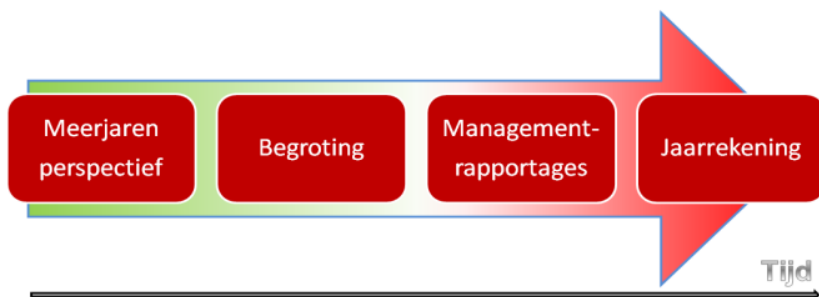
verantwoording daarvan gebeurt onder andere door middel van planning- en control documenten. In 2022 zijn onder andere de volgende documenten opgeleverd:

- Bestuurlijk jaarverslag en jaarrekening 2021 (EFJ 2021)
- Schooljaarverslagen 2021 en jaarplannen 2022
- Managementrapportages in 2022
- Begroting 2023 met bestuurlijke doelstellingen
- Subsidieverantwoordingen

In 2022 hebben daarnaast zeer uitgebreide controles plaats gevonden op de mutaties in de personeels- en salarisadministratie in HR2day.

OOE kent naar verwachting in beginsel geen bijzonder risicoprofiel. Gezien de omvang van het huidige eigen vermogen mag gesteld worden dat de stichting een voldoende financiële buffer kent. In de loop van 2023 zullen initiatieven worden ontplooid om een organisatie brede risicoanalyse uit te (laten) voeren. Hiermee is OOE op termijn nog beter in staat om risicomanagement in de bedrijfsvoering te implementeren en kan er een beter onderbouwde uitspraak worden gedaan omtrent de toereikendheid van het weerstandsvermogen.

Gedurende het jaar 2023 zal - conform hetgeen ook in voorgaande jaren reeds gebruikelijk was - de werkelijke ontwikkeling nauwgezet worden gevolgd. De daartoe opgezette planning- en controlcyclus moet het mogelijk maken om tijdig ontwikkelingen te signaleren en daarop te anticiperen, zodat middelen efficiënt ten behoeve van een optimaal onderwijsproces kunnen worden aangewend. Een volwaardige cyclus vereist een terugkoppeling van de financiële raming met de inhoudelijke doelstellingen. Bij de toetsing en controle achteraf dienen op een soortgelijke wijze de financiële afrekening en de inhoudelijke realisatie met elkaar in verband gebracht te worden.

3 Verantwoording van de financiën

3.1 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief

Leerlingenaantal

De in de meerjarenbegroting 2023-2026 geprognosticeerde leerlingaantallen zijn afgestemd met de locatiedirecteuren van OOE. Deze prognoses worden per school gebaseerd op overzichten van kinderen van 0 tot en met 13 jaar in het verzorgingsgebied van de desbetreffende school en worden gecombineerd met overzichten inzake het marktaandeel van die school en met ontwikkelingen van het leerlingenaantal in de afgelopen jaren. Het marktaandeel is in 2022 licht gedaald, maar blijft de komende jaren naar verwachting vrij stabiel. Het leerlingenaantal wordt tot nog toe behoorlijk beïnvloed door fluctuaties van het leerlingenaantal op de asielzoekersschool OBS De Hesselanden. Hierin schuilt derhalve voor de komende jaren wel een onzekere factor. Ontwikkelingen omtrent vreemdelingenkinderen worden actief gevolgd om het mogelijk te maken om direct te kunnen anticiperen.

Leerlingen

	Vorig jaar (T-1)	Verslag jaar (T)	T+1	T+2	T+3
Aantal leerlingen	4.359	4.557	4.557	4.557	4.557

In de jaren tot en met 2021 was nog sprake van een daling van het aantal leerlingen. Die daling werd met name veroorzaakt door demografische ontwikkelingen. OOE heeft hierop geanticipeerd door een Strategisch Huisvestingsplan te maken. Hierin worden uitgangspunten en ambities geformuleerd op het gebied van huisvesting. Dit plan zal bijdragen aan een stabilisering van het leerlingenaantal, maar kan wellicht op termijn ook zorgen voor groei van het aantal leerlingen op bepaalde scholen door aantrekkingskracht in verband met kwalitatief goede scholen en nieuwbouw van scholen. Ook door professionalisering van het onderwijs en door een verbeterde zichtbaarheid van OOE in de wijk of het dorp (profilering) wordt een leerlingensterging nagestreefd.

Fte's

Het verloop van de formatie is gebaseerd op de gemiddelde personele bezetting gedurende het kalenderjaar met daarin uitsluitend verdisconteerd het natuurlijk verloop. Hierbij is de aanname gedaan dat het natuurlijk verloop altijd plaatsvindt aan het begin van het schooljaar. De bezetting is gebaseerd op alle personeel dat in dienst is geweest gedurende het jaar; naast vaste dienstbetrekkingen zijn dat dus onder andere ook vervanging en inzet voor arrangementen.

In vergelijking met 2021 heeft er bij het onderwijzend personeel, maar zeker ook bij het onderwijsondersteunend personeel, een stijging plaats gevonden van de formatie. Deze stijging mag volledig worden toegerekend aan de NPO-middelen. Nadat de NPO-periode (er worden gedurende een tweetal schooljaren additionele middelen in het kader van de NPO ontvangen; besteding daarvan dient ultimo juli 2025 te hebben plaats gevonden) is afgelopen, zal de projectformatie die vanuit deze NPO-middelen wordt gefinancierd weer vervallen. Overigens is hier wel sprake van een weg van geleidelijkheid, aangezien de NPO-middelen in de eerste twee schooljaren niet volledig konden worden ingezet en de inzet derhalve in de volgende beide schooljaren alsnog zal kunnen plaats vinden.

Het verwachte verloop van personeel kan uitgedrukt in fte's als volgt worden weergegeven:

FTE

Aantal FTE	Vorig jaar (T-1)	Verslagjaar (T)	T+1	T+2	T+3
Bestuur / management	35,7	30,7	31,4	30,7	30,7
Onderwijzend personeel	297,7	299,8	288,1	269,5	267
Ondersteunend personeel	88,9	104,05	96,1	81,3	80,3

In 2023 is strategische personeelsplanning een actiepoint vanuit het bestuurlijk koersplan. Middels de strategische personeelsplanning kan OOE beter anticiperen op toekomstige ontwikkelingen, zoals fluctuaties in het leerlingaantal, pensioneringen en krapte op de arbeidsmarkt. De groei van het aantal fte's OOP ten opzichte van voorgaand jaar wordt veroorzaakt doordat een aantal ondersteunende functies in het verleden binnen de gemeente was ondergebracht. Ook onderwijsassistenten vallen onder ondersteunend personeel.

3.2 Staat van baten en lasten en balans

Staat van baten en lasten

	Vorig jaar (T-1)	Begroting Verslagjaar (T)	Realisatie verslagjaar (T)	T+1	T+2	T+3	Verschil Verslagjaar t.o.v. begroting	Verschil verslagjaar t.o.v. vorig jaar
BATEN								
Rijksbijdragen	38.562.507	37.313.756	42.957.297	42.888.578	40.473.711	40.429.426	5.643.541	4.396.878
Overige overheidsbijdragen en subsidies	84.151	50.000	98.261	91.701	0	0	48.261	14.110
Baten werk in opdracht van derden	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige baten	260.824	235.000	255.951	234.133	234.133	234.133	20.951	-6.962
TOTAAL BATEN	38.907.482	37.598.756	43.311.509	43.222.912	40.716.344	40.672.059	5.712.753	4.404.026
LASTEN								
Personeelslasten	30.820.103	32.556.240	35.978.538	36.651.693	34.178.759	34.266.967	3.422.298	5.158.435
Afschrijvingen	817.771	864.630	892.182	963.255	880.859	863.647	27.552	74.411
Huisvestingslasten	2.288.431	2.322.720	2.266.949	3.067.890	3.067.890	3.067.890	-55.771	-21.482
Overige lasten	2.524.787	2.744.002	3.247.895	2.598.084	2.259.161	2.259.661	503.893	723.108
TOTAAL LASTEN	36.451.092	38.487.591	42.385.565	43.482.022	40.386.669	40.458.165	3.897.974	5.934.473

SALDO								
Saldo baten en lasten	2.456.391	-888.836	925.944	-259.110	329.675	213.894	1.814.780	-1.530.447
Saldo financiële baten en lasten	-55.519	-40.000	-22.793	-4.000	-4.000	-4.000	17.324	32.843
Saldo buitengewone baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL RESULTAAT	2.400.872	-928.836	903.151	-263.110	325.675	209.894	1.831.987	-1.497.721

Vershil verslagjaar en begroting

In 2022 wordt een positiever resultaat behaald dan was begroot. Naast de in andere jaren ook voorkomende prijsbijstelling van de bekostiging (referentiesystematiek) en min of meer daar tegenover een reguliere stijging van de loonkosten zijn er in 2022 ook andere oorzaken.

Zo zijn er in 2022 een tweetal nieuwe CAO's afgesloten die een aanzienlijke prijsstijging tot gevolg hebben gehad. Uiteraard staat hier ook weer een stijging van de baten tegenover omdat het Rijk de personele lasten in beginsel vergoed.

Daarnaast zijn de loonkosten ook gestegen door de toegekende arbeidsmarkttoelage. Vanuit het Nationaal programma onderwijs zijn er diverse subsidies toegekend; NPO-regulier, NPO-achterstanden en NPO-arbeidsmarkttoelage. Daarnaast is er hoger bedrag aan asiel/vreemdelingenbekostiging ontvangen.

Niet alle NPO-subsidies zijn overigens volledig besteed. Het niet bestede deel van de NPO-subsidie wordt toegevoegd aan de daarvoor reeds in 2021 gevormde publieke bestemmingsreserve NPO.

Aan de lastenkant wordt tenslotte een verschil bij de administratiekosten en telefonie/internet duidelijk zichtbaar. Deze posten waren bij het opstellen van de begroting in het eerste jaar van de stichting nog onvoldoende duidelijk. Naast de uitgaven voor NPO aan loonkosten is er ook NPO-geld besteed aan extra aanschaf van leer- en hulpmiddelen.

Resumé

<i>Rijksbijdrage (met name door CAO en NPO)</i>	5.643.541
<i>Overige overheid</i>	48.261
<i>Overige baten (vrijval subsidies bij rijksbijdragen)</i>	20.951
<i>Personeelslasten (met name CAO en arbeidsmarkttoelage)</i>	-/- 3.422.298
<i>Afschrijvingen</i>	27.552
<i>Huisvestingslasten (m.n. schoonmaak)</i>	-/- 55.771
<i>Overige lasten (m.n. verzelfstandiging en activiteiten)</i>	-/- 503.893
Totale afwijking t.o.v. begroot	1.814.780

Verschil verslagjaar en voorgaand jaar

Ook hier ontstaat het grootste verschil door de subsidies vanuit het Nationaal Programma Onderwijs. Als gevolg van de NPO-subsidies ontstaat er een substantiële stijging van de rijksbijdragen. Waar in 2021 deze bekostiging voor 5 maanden werd ontvangen, is dat in 2022 voor een geheel jaar. Hierdoor is ook bij de loonkosten en de overige uitgaven sprake van een stijging. Daarnaast hebben ook hier de beide CAO-aanpassingen uiteraard gevolgen voor de baten en lasten.

De daling bij de huisvestingslasten wordt deels veroorzaakt door lagere energielasten maar ook door onderhoud dat niet meer uitgevoerd konden worden in 2022. De overige lasten stijgen door een aantal uitgaven zoals de eerder genoemde kosten voor administratie en telefonie/internet.

Toekomstige ontwikkelingen

In het meerjarenperspectief zijn een aantal ontwikkelingen verwerkt.

De vereenvoudigde bekostiging brengt per saldo een iets lagere rijksbijdrage met zich mee. Daarnaast worden een aantal subsidies die van tijdelijke aard zijn, danwel waarvan de toekenning onzeker is, niet meegenomen.

In de lasten wordt de invloed van de subsidies (NPO) zichtbaar bij de grootste post; de personeelslasten. Daarnaast is een stijging te zien in de huisvestingslasten vanwege de stijging van de energiekosten (zowel gas als elektra). Bij de overige lasten ontstaat op termijn een daling doordat er na 2023 geen uitgaven NPO-materieel meer worden opgenomen.

Balans in meerjarig perspectief

	Realisatie vorig jaar (T-1)	Realisatie verslagjaar (T)	Begroting T+1	Begroting T+2	Begroting T+3
ACTIVA					
VASTE ACITVA					
Materiële vaste activa	4.483.723	5.333.513	9.230.613	9.449.754	9.686.107
Financiële vaste activa	9.807.225	274.900	215.850	215.850	215.850
Totaal vaste activa	14.290.948	5.608.413	9.446.463	9.665.604	9.901.957
VLOTTENDE ACTIVA					
Vorderingen	2.363.096	3.788.433	731.568	689.720	688.057
Liquide middelen	3.728.852	10.602.261	3.061.518	3.360.552	3.526.593
Totaal vlottende activa	6.091.948	14.390.694	3.793.086	4.050.272	4.214.650
TOTAAL ACTIVA	20.382.896	19.999.107	13.239.547	13.715.876	14.116.607
PASSIVA					
EIGEN VERMOGEN					
Algemene reserve	12.792.143	13.695.294	11.600.197	11.925.872	12.135.766
Bestemmingsreserves	0	0	0	0	0
Overige reserves en fondsen	0	0	0	0	0
Totaal eigen vermogen	12.792.143	13.695.294	11.600.197	11.925.872	12.135.766

VOORZIENINGEN	1.226.929	1.132.455	1.300.000	1.200.000	1.200.000
LANGLOPENDE SCHULDEN	4.483.723	0	0	0	0
KORTLOPENDE SCHULDEN	1.880.101	5.171.358	339.352	590.004	780.841
TOTAAL PASSIVA	20.382.896	19.999.107	13.239.549	13.715.876	14.116.607

Verschil ten opzichte van voorgaand jaar

De waarde van de materiële vaste activa neemt toe doordat er meer investeringen dan afschrijvingen zijn geweest. Door het positieve resultaat van 2022 neemt het eigen vermogen toe. De verzelfstandiging en de daarmee gepaard gaande afrekening met de gemeente heeft een aantal duidelijk zichtbare gevolgen voor de balans. Door de ontvlechting vanuit de gemeentelijke administratie worden de vorderingen en schulden met de gemeente vereffend. Hiermee verdwijnt de belegde reserve (onderdeel van de financiële vaste activa) en neemt de langlopende schuld af. Hiertegenover staat een stijging van de liquide middelen. Een deel van deze stijging is al in 2021 zichtbaar vanwege het ontvangen voorschot in dat jaar op de afrekening met de gemeente. Door een positief begroot resultaat en door de stijging van de hoogte van de investeringen ten opzichte van de afschrijvingen gedurende 2023 en de meerjarenbegroting, nemen het eigen vermogen en de activa de komende jaren licht toe.

Toekomstige investeringen en financiering

Er zal de komende jaren, met name overigens in 2023, fors worden geïnvesteerd in ICT ('iedereen een device'). Als gevolg van de steeds verder gaande digitalisering wordt er bij leermethoden juist minder geïnvesteerd. De investeringen in meubilair worden uitgevoerd conform het daarvoor opgestelde plan. Door de al eerder benoemde verzelfstandiging zal OOE geen gebruik meer hoeven maken van voorfinanciering door de gemeente Emmen.

3.3 Financiële positie

Kengetallen

Sinds 2008 berust het financiële toezicht op het onderwijs bij de Inspectie van het Onderwijs. Een van de onderdelen hiervan is het zogenaamde toezicht op de financiële continuïteit: de vraag of een schoolbestuur/instelling financieel gezond is en op korte en langere termijn aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. Dit toezicht, dat deel uitmaakt van het geïntegreerd toezicht, vindt risicogericht plaats. Op grond van een analyse van de financiële gegevens uit de jaarrekening, de continuïteitsparagraaf uit het jaarverslag of eventueel signalen, bepaalt de inspectie of de positie van de instelling nader moet worden onderzocht. Bij de analyse gebruikt de inspectie ter detectie van de risico's een set kengetallen.

Kengetal	Realisatie Vorig jaar (T-1)	Realisatie Verslagjaar (T)	Begroting T+1	Begroting T+2	Begroting T+3	Signalering
Solvabiliteit 2	0,69	0,74	0,88	0,87	0,86	Ondergrens: <0,30
Weerstands- vermogen	32,88	31,62	5,52	6,12	6,06	Ondergrens: < 5%
Liquiditeit	3,24	2,78	13,2	7,4	5,7	Ondergrens: <0,75
Rentabiliteit	6,17	2,09	-0,61	0,8	0,52	Afhankelijk van reservepositie van het schoolbestuur.

De genoemde signaleringsgrenzen worden door de inspectie gehanteerd.

Solvabiliteit

De ratio 'solvabiliteit' geeft de mate aan waarin de stichting in staat is om op de lange termijn aan al haar financiële verplichtingen te voldoen. De Inspectie van het Onderwijs hanteerde in het verleden een signaleringswaarde van 30%. Uit onderzoek blijkt dat het overgrote deel van de besturen in het primair onderwijs zich hierboven bevindt. Het gemiddelde hiervan lag binnen het primair onderwijs de afgelopen jaren stabiel op circa 70%.

Solvabiliteit 2 (inclusief voorzieningen) is eigen vermogen en voorzieningen gedeeld door totaal vermogen. De solvabiliteit 2 van Openbaar Onderwijs Emmen bedraagt 74%.

Intern gehanteerde 'norm'
Signaleringswaarde Inspectie van het Onderwijs

> 50%
< 30%

Conclusie

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft een indicatie van de financiële veerkracht van de stichting. Is OOE voldoende in staat eventuele financiële tegenvallers op te vangen? Het weerstandsvermogen vormt daarmee een buffer voor eventuele calamiteiten. Een te laag weerstandsvermogen brengt de weerbaarheid van de stichting om eventuele risico's op te kunnen vangen in gevaar. Het weerstandsvermogen wordt berekend door het eigen vermogen te delen door de totale baten. Het weerstandsvermogen van Openbaar Onderwijs Emmen is 31,62%.

Intern gehanteerde 'norm'
Signaleringswaarde Inspectie van het Onderwijs

> 20%
< 5%

Conclusie

Liquiditeit

Deze ratio berust op de gedachte dat voor de vlottende activa (voor zover niet in liquide vorm aanwezig) op korte termijn geld wordt ontvangen (debiteuren worden geïnd), terwijl daar tegenover voor het kort vreemd vermogen op korte termijn geld moet worden uitgegeven. Als tegenover de schulden maar voldoende vlottende activa aanwezig zijn, is de liquiditeit "in orde". In beginsel dient dit verhoudingsgetal minimaal 1 te bedragen. In principe is dit - zeker bij onderwijs waar geen voorraden worden aangehouden - voldoende. Liquiditeit (current ratio) is vlottende activa plus liquide middelen gedeeld door het totaal van de kortlopende schulden. De liquiditeit ratio van Openbaar Onderwijs Emmen bedraagt 2,78.

Intern gehanteerde 'norm'
Signaleringswaarde Inspectie van het Onderwijs

> 1,5
< 0,75

Conclusie

Rentabiliteit

Veelal wordt bij dit kengetal gesproken over een "maat voor het begrotingsoverschot". Als norm voor dit kengetal kan worden genoemd een percentage van 0% tot 3%. Bij een negatief jaarrekeningresultaat (er is dan sprake van een exploitatietekort) ontstaat er een negatief percentage. Bij precies '0' is niet langer meer sprake van 'koopkrachthandhaving' van het eigen vermogen. De rentabiliteit van Openbaar Onderwijs Emmen bedraagt 2,09%.

Intern gehanteerde 'norm'
Signaleringswaarde Inspectie van het Onderwijs (1-jarig)

> 0%
< -10%

Conclusie

Normatief eigen vermogen (NEV)

De inspectie heeft een formule ontwikkeld om te berekenen wat een bestuur redelijkerwijs aan eigen vermogen nodig heeft om bezittingen te financieren en risico's op te vangen. Dit bedrag is het 'normatieve eigen vermogen' (NEV). Hierbij moet nog worden vermeld dat het hierbij gaat om publieke middelen en dat eventuele private middelen buiten beschouwing worden gelaten. De hoogte van het NEV is een signaleringswaarde die de inspectie hanteert ingaande het verslagjaar 2020. Deze nieuw ontwikkelde norm kan echter ook worden gehanteerd als een soort referentiewaarde waaraan de eigen reserves kunnen worden gespiegeld.

Het normatief eigen vermogen dient als volgt te worden berekend:

Aanschafwaarde gebouwen			2.431.055
Boekwaarde materiële vaste activa	5.333.512,62		
Boekwaarde gebouwen	2.128.562,54		
Boekwaarde resterende materiële vaste activa			3.204.950
Omvangafhankelijke rekenfactor	groter dan	12.000.000	0,05
	kleiner dan	3.000.000	0,10
	daartussen naar rato		
	vast bedrag voor kleiner dan	3.000.000	€ 300.000
	Rekenfactor bedraagt daardoor		0,050
Totale baten			43.311.509

Berekening van het normatief eigen vermogen:

Aanschafwaarde gebouwen	1.543.719,80
Boekwaarde overige materiële vaste activa	3.204.950,08
Rekeningfactor x totale baten	2.165.575,45
Normatief eigen vermogen bedraagt (publiek)	6.914.245
Daadwerkelijk aanwezig publiek eigen vermogen	13.695.294
Overschrijding normatief eigen vermogen	6.781.048,56

Het werkelijk eigen (publiek) vermogen ligt dus beduidend boven het normatief eigen vermogen. Bij deze overschrijding dient overigens op voorhand al te worden bedacht dat

een deel van deze overschrijding (€ 3 miljoen) wordt veroorzaakt door de ontvangen, maar nog niet bestede middelen van de NPO. Zie hiervoor punt 1.

Vanaf 2023 zal het bovenmatige deel sterk dalen. Dit wordt onder andere veroorzaakt door:

- Een belangrijk deel van de overschrijding wordt momenteel veroorzaakt door de NPO middelen, de besteding hiervan zal langer nodig hebben dan het laatste jaar waarvoor bekostiging wordt ontvangen (2022/2023). Dit deel is niet bovenmatig aangezien dit een bestemming heeft en een duidelijk tijdelijk karakter kent.
- In 2023 zal relatief veel worden geïnvesteerd in ICT en verduurzaming waardoor de signaleringswaarde gaat stijgen en de overschrijding automatisch gaat dalen.

In de meerjarenbegroting heeft OOE hier het volgende over gemeld: "Door de ontwikkelingen omtrent de NPO middelen en de genoemde investeringen slinkt het bovenmatig eigen vermogen. Hierdoor is een verder bestedingsplan buiten genoemde investeringen vooralsnog niet aan de orde".

NPO

Vanuit het Nationaal Programma Onderwijs zijn voor OOE aan NPO-regulier en NPO-achterstandsmiddelen voor schooljaar 2021/2022 en 2022/2023 de volgende bedragen toegekend:

2021/2022	NPO	€ 3.266.703
2021/2022	NPO achterstanden	€ 638.341
2022/2023	NPO	€ 2.303.750
2022/2023	NPO achterstanden	€ 1.272.528

Voor het schooljaar 2021/2022 is dat gezamenlijk € 3.905.044. En voor schooljaar 2022/2023 € 3.576.278. Hiervan is 75% beschikbaar op schoolniveau en 25% beschikbaar op bestuursniveau.

De uitgaven zijn in 2022 voor personele inzet € 1.165.426 en voor materiële inzet € 478.711. Totale uitgaven in 2022 zijn daarmee € 1.644.137. Het deel dat in 2022 overblijft vanuit de NPO middelen gaat naar de bestemmingsreserve (bestemmingsreserve voor het schooldeel en het bestuurlijk deel).

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Als schoolbestuur zijn we ons continu bewust van het maatschappelijk speelveld waarin wij ons bevinden en de noodzaak om op maatschappelijk verantwoorde wijze het onderwijs binnen het schoolbestuur inhoud te geven.

Horizontale verantwoording

Op iedere aangesloten school is een medezeggenschapsraad bestaande uit ouders en personeelsleden van de school. Daarnaast heeft elke school een ouderraad, op basis waarvan nauw contact wordt gehouden met de ouders van de leerlingen. Tot slot is er een Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad Openbaar Onderwijs van de gemeente Emmen, waarin alle scholen zijn vertegenwoordigd. De partijen worden actief betrokken bij beleidsvorming en verantwoording ten aanzien van het gerealiseerde beleid.

Treasury

Treasury kan worden omschreven als "het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's". Treasury ontwikkelt zich bij onderwijsinstellingen nog steeds. Belangrijke redenen daarvoor zijn de ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkten. Treasury is een belangrijk instrument geworden en krijgt steeds meer bestuurlijke betekenis. Het bestuur heeft zorg gedragen voor een verantwoordelijke en professionele inrichting van de treasuryfunctie. Een bindend kader hiertoe is in de Regeling 'Beleggen en belenen' weergegeven die sinds 2001 van kracht is. In 2010 en 2016 is deze regeling deels herzien en geactualiseerd. OOE beschikt over een actueel treasurystatuut dat voldoet aan de geldende wet- en regelgeving. Het bestaande treasurystatuut is reeds in 2021 samengesteld, maar is formeel goedgekeurd door de Raad van Toezicht in haar vergadering van december 2023.

OOE heeft tot op heden nog nooit leningen afgesloten; investeringen werden tot en met 2021 gefinancierd vanuit de gemeente Emmen. Ingaande 2022 vindt financiering van investeringen plaats vanuit het eigen vermogen van de stichting..

Tot en met 2022 worden gelden volledig 'belegd' bij de huisbankier.

Het treasurybeleid is erop gericht om een zo hoog mogelijk rendement te combineren met een zo laag mogelijk risico. Deze afweging wordt meegenomen in de productkeuze naar aard, looptijd en beschikbaarheid van middelen.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is in de jaarrekening opgenomen. Uit dit overzicht blijkt dat het saldo aan liquide middelen in 2022 is toegenomen met € 6,8 miljoen. De toename in 2022 kan door middel van een vereenvoudigd kasstroomoverzicht als volgt worden gespecificeerd:

2022	
Rekeningresultaat (excl. Rente)	926.000
Afschrijvingen (wel kosten; geen uitgaven)	892.000
Investerings (wel uitgaven; geen kosten)	7.790.000
Veranderingen in vlottende middelen (vorderingen en schulden)	1.866.000
Mutaties voorzieningen	-94.000
Mutaties langlopende schulden	-4.484.000
Ontvangen en betaalde rente	-23.000
	5.947.000
	6.873.000
Liquide middelen per 1 januari	3.729.000
Liquide middelen per 31 december	10.602.000
	6.873.000

Momenteel wordt er van uitgegaan dat het saldo aan liquide middelen in 2023 sterk zal gaan dalen. Dit wordt met name veroorzaakt doordat er naar verwachting meer wordt geïnvesteerd dan dat er wordt afgeschreven. De investeringen in ICT zijn hier met name debet aan.

Bijlage 1

Realisatie beleidsvoornemens kwaliteit van het onderwijs

Aanleiding	Ambitie	Verwacht resultaat	Activiteiten	Gereed	Gerealiseerd
Zicht en grip op kwaliteit	100% van de scholen in het basisarrangement en 10% van de scholen presteren excellent volgens de inspectienorm (10% excellent niet gehaald, maar deze ambitie is ook bijgesteld voor OOE)	Kwaliteitssysteem OOE is opgesteld, gedeeld en bekend bij het veld Implementatie kwaliteitsdenken	Omschrijving kwaliteit Kwaliteitskalender opgesteld Implementatieplan	2019	
		Kwaliteitshandboek is gereed	Audit Keuze kwaliteitsinstrumenten marap en monitoring Tevredenheid Werkgroep handboek instellen	2020	
		Bestuurlijk kwaliteitsbeleidsplan is opgesteld	Opstellen beleid	2019	
	Didactisch handelen is verbeterd volgens inspectienorm	Uniforme kijkwijzer ontwikkeld en geïmplementeerd Scholing ontwikkeld	Minimaal een maal per schooljaar met de kijkwijzer op klassenbezoek Scholingsbehoefte gepeild en mogelijk bovenschols ingekocht	2020	
	Verbreiding kwaliteitsaanpak	Werkwijze basiskwaliteit	Analyse en plan van aanpak	2019	
Toekomstgericht en eigentijds onderwijs	Onderzoekend leren is onderdeel van het curriculum in alle scholen	Proeftuin Wereldtijd afgerond en verspreid binnen OOE	Proeftuin Wereldtijd evaluatie en implementatieplan. 0-meting is afgerond in 2021.	2021	
	Op alle scholen is een vertaling van toekomstgericht en eigentijds werken opgenomen in het curriculum	Expertgroepen rondom innovatieve thema's ingesteld	Advies en onderzoek naar innovatie en toekomstgerichte thema's in het onderwijs zoals filosofie en ethiek.	2022	
Passend onderwijs	Op de helft van de scholen is een doorgaande leerlijn van 0-14 (de leeftijd is bijgesteld van 2,5 – 12 jarigen)	Proeftuin IKC: Procesbeschrijving opgesteld ism de kinderopvangpartners	Opstellen proces Proeftuin IKC uitwerken ontwikkeling taal, rekenen, sociaal emotionele ontwikkeling	2023	
		Proeftuin Junior College: onderzoek uitbreiding onderwijsaanbod en samenwerkingsmogelijkheden	In kaart brengen samenwerkingskansen Evaluatie tot nu toe en verspreiden lessons learned	2023	
	Op elke school is zicht op de schoolpopulatie	Analyse schoolpopulatie vertalen naar acties in school(jaar)plan	Onderzoek Analyse Vertaling	2021	

Aanleiding	Ambitie	Verwacht resultaat	Activiteiten	Gereed	Gerealiseerd
	en de omgeving van de school. Dit is zichtbaar vertaald naar het onderwijsaanbod en ambitie	Omschrijving ambities per school	Levend Schoolplan schrijven	2019	
	Passend aanbod voor hoogbegaafden	Structurele bovenschoolse plusklas	Evaluatie pilot bovenschoolse plusklas Expertgroep hoogbegaafdheid	2020	
	Passend aanbod voor talenten op het gebied van sport en cultuur	Sport- en cultuurbeleid is herijkt	Evaluatie en herijking (top)sport- en cultuurbeleid	2022	
Omgevings factor: taalontwikkeling	Toename van scores op toetsresultaten	Scholen hebben taalontwikkeling opgenomen in het curriculum	A.d.h.v. onderzoek schoolpopulatie aangepast schoolbeleid op het gebied van taalontwikkeling	2022	
		Elk cluster heeft een eigen taal- en lees coördinator	Opstellen profiel taalcoördinator per cluster rolbeschrijving Werving en selectie	2022	
		Bovenschools taalbeleid	Instellen expertgroep	2020	
		Proeftuin taalexpertisecentrum	Kennis over taalontwikkeling en taalonderwijs samenbrengen en uitdragen	2023	Samenwerking met Kentalis
Omgevings factor: bevorderen bewustwording gezonde leefstijl	Elke leerling weet na de basisschoolperiode wat wel en niet gezonde leefstijl is	Bewustwording gezonde leefstijl Proeftuin meer bewegen op school instellen	Minimaal 1 activiteit per jaar organiseren Start proeftuin	2019	
Omgevings factor: bevorderen positie netwerk zorgstructuur	OOE wordt gezien als belangrijke netwerkpartner rondom zorg en zorgt waar mogelijk voor samenwerking om betere zorg voor leerlingen mogelijk te maken	Beleidsontwikkeling o.b.v. individuele scholen op het gebied van zorgstructuren Onderzoek naar netwerkpartners en visie op de rol en positie van OOE daarbinnen	Beleid ontwikkelen, implementeren en evalueren	2021	
		Proeftuin integrated care 2019-2020	Start proeftuin om gezamenlijke zorg in de keten te ontwikkelen	2023	Pilot gestart. Gemeente verzorgt verdere uitrol.
		Vertaling van netwerkpartner in de zorgstructuur per school	Omgevingsanalyse	2019	

Realisatie beleidsvoornemens op het gebied van personeel

Aanleiding	Ambitie	Verwacht resultaat	Activiteiten	Gereed	Gerealiseerd
Aanpak leraren-tekort	Werven van kwalitatief sterke medewerkers	50% vakbekwame leerkrachten opgeleid tot mentor	Scholingsprogramma aanbieden + stimuleren op schoolniveau	2023	Uitgesteld. In 2023 starten.
		Per cluster is er één opgeleide coach	Scholingsprogramma aanbieden stimuleren op clusterniveau	2022	
		Samenwerking met PABO en NHL Stenden en Arbeidsmarktplatform PO bestendigen, verstevigen en uitbreiden. En mogelijkheden vanuit de regiodeal onderzoeken.	Onderzoek waar we aan kunnen sluiten en onze samenwerking kunnen verbeteren. Plan van aanpak en uitvoering	2021	
		Zij-instroom traject starten	Onderzoek mogelijkheden en start traject	2020	
		Onderzoek mogelijkheden beter benutten arbeidspotentieel	Kansen in de markt onderkennen en een plan van aanpak opstellen	2020	
		Betaalde LIO stages en stages voor onderwijsassistenten doorzetten	Evaluatie	2020	
	Binden en boeien van kwalitatief sterke medewerkers	Scholingsprogramma invallers opgezet	Opstellen scholing en begeleiding voor invallers	2020	
		Inwerkprogramma ontwikkeld	Opzetten inwerkprogramma	2021	
		Collectief scholingsbeleid voortzetten	Evaluatie, bijstellen en door ontwikkelen van het beleid	2020	
		Inpassen alternatieve mogelijkheden voor binden en boeien	Onderzoek	2020	
Kwaliteit van de medewerkers verhogen en ontwikkeling stimuleren	Alle leerkrachten presteren volgens het kwaliteitsprofiel .	Kwaliteitsprofiel leerkrachten is opgesteld	Opstellen profiel, basis-, vak-, excellent bekwaam	2020	
		Ontwikkeltraject per leerkracht om te voldoen aan het kwaliteitsprofiel	Medewerkers maken samen met de leidinggevende een plan voor ontwikkeling	2022	
	Alle medewerkers worden gestimuleerd het beste uit zichzelf te halen.	Strategisch personeelsbeleid opgesteld en geïmplementeerd	Beleidsontwikkeling o.b.v. binden en boeien	2023	
		Specialisatie trajecten aangeboden evenals zitting nemen in proeftuinen, denktanks en expertgroepen	Behoeftetepeiling en inzet in de diverse trajecten	2022	
		Medewerker en leidinggevende hebben zicht op de kwaliteiten, talenten en ambities	Jaarlijks krijgen alle medewerkers een inzetbaarheidsgesprek	2019	
			Opstellen, bijstellen en vaststellen van de beleidsnotitie gesprekkencyclus	2020	
			Uniform middel om talenten en kwaliteiten te achterhalen wordt onderzocht en aangeboden	2020	

Aanleiding	Ambitie	Verwacht resultaat	Activiteiten	Gereed	Gerealiseerd
		Doorontwikkeling MD traject	MD traject voor directeuren geëvalueerd, bijgesteld en doorontwikkeld	2019	
	60% van de medewerkers zit niet langer dan 7 jaar op zijn plek.	Mobiliteitsbeleid opgesteld en geïmplementeerd	Mobiliteitsbeleid opstellen, bijstellen en vaststellen. Daarbij nieuwe activiteiten ter stimulering ontwikkelen	2023	
			Mobiliteitsdagen organiseren	2019	
Focus op de kerntaak	Effectieve onderwijstijd is verhoogd	Onderzoek belemmeringen en plan van aanpak	Onderzoek, opstellen en uitvoeren van evt. verbetermaatregelen	2022	
	Heldere rollen, taken en verantwoordelijkheden	Duidelijk wat wel en niet bij de kerntaak hoort	Functieboek bijstellen	2019	
		Uniforme aanpak m.b.t. functies	Evaluatie en herziening personeelsbeleid (taakbeleid)	2020	

Realisatie beleidsvoornemens op het gebied van organisatie

Aanleiding	Ambitie	Verwacht resultaat	Activiteiten	Gereed	Gerealiseerd
Een slimme organisatie	Onderwijs effectief en efficiënt inrichten	De communicatielijnen zijn helder	Intern communicatieplan opstellen en uitvoeren	2019	
		OOE is zichtbaar voor de buitenwereld	Extern communicatieplan opstellen en uitvoeren	2022	
		Heldere rollen, taken en verantwoordelijkheden beleggen	Managementstatuut opstellen	2020	
	Duurzame, aantrekkelijke en eigentijdse schoolgebouwen	Integraal huisvestingsplan gemeente	Aansluiten bij gemeente	2019	
		Strategisch huisvestingsplan OOE met daarin slimme verbindingen met partners	Opstellen plan en uitvoering geven	2022	
		Huisvestingsjaarplan OOE	Opstellen en vaststellen jaarplan	2019	
Een slanke organisatie	Centraal wat kan, decentraal wat moet	Centrale inkoop	Mogelijkheden onderzoeken en uitvoeren	2022	
		Standaardiseren van de inzet van middelen, zoals ICT devices en meubilair	Onderzoek uitvoeren en plan van aanpak	2020	
	Betere koppeling financiën en beleid	Een beleidsrijke begroting	Opzet begroting aanpassen	2019	
Een soepele organisatie	Heldere werkprocessen	Herijkte werkprocessen	Doornemen van de processen, aanpassen en implementeren	2021	
	Juiste sturingsinformatie op het juiste moment	Ontwikkelen managementdashboard	Data analyse en behoeftepeiling en implementatie	2020	
	Intern uitwisselen van kennis en informatie	Intranet	Onderzoek naar mogelijkheden en implementeren	2022	
		Bovenschoolse nieuwsbrief ontwikkelen	Pilot, evalueren en opnemen in intern communicatieplan	2019	
		Ontmoetingen organiseren en	Evaluatie en doorontwikkeling	2019	

Aanleiding	Ambitie	Verwacht resultaat	Activiteiten	Gereed	Gerealiseerd
		proeftuinen, denktanks en expertgroepen opzetten	ontmoetingen en onderzoek naar andere groepen		
	Doorontwikkeling clustering	Passende managementstructuur	Structuurvisie opstellen en implementatieplan	2020	
	Planmatig handelen vergroten	PDCA cyclus in de managementrapportages	Heldere sturingsinformatie bepalen en PDCA cyclus inrichten en borgen	2020	
Een organisatie die samenwerkt	OOE als netwerkpartner	Onderzoek waar dit verbeterd kan worden	Onderzoek en implementatie	2021	
	OOE is een ondeelbare organisatie	Invlechtingstraject ondersteuningsorganisatie	Opzetten en uitvoeren	2019	
Verzelfstandiging	Interne verzelfstandiging gerealiseerd	OOE als werkbedrijf van de gemeente in ingericht	Processen doorgelicht, advies inrichting en implementatieplan ontvlechting	2019	
	Heldere aansturing en besluitvorming slijnen	Governancestructuur ontwikkeld	Vanuit de Code Goed Bestuur komt er een advies voor de governance	2022	
		Besturingsfilosofie ontwikkeld	Passend bij een lerende organisatie met een professionele cultuur	2020	

Jaarrekening 2022 Openbaar Onderwijs Emmen

42830

Inhoudsopgave

Samenvatting	51
Waarderingsgrondslagen	53
Balans	57
Staat van Baten en Lasten	59
Kasstroomoverzicht	60
Toelichting op de balans	61
Niet in de balans opgenomen verplichtingen	71
Overzicht verbonden partijen	72
Gebeurtenissen na balansdatum	73
Toelichting op de staat van baten en lasten	74
Model G	89
Ondertekening CvB en RvT	90
Wet Normering Topinkomens (WNT)	91
Resultaatbestemming	94
Controleverklaring	95
Gegevens van de rechtspersoon	96

Samenvatting

Balans

Een balans is een overzicht van de bezittingen, de schulden en het eigen vermogen op een bepaald moment. In onderstaande balans is de bestemming van het resultaat verwerkt. Voor een verdere toelichting op de balans zie de paragraaf: 'Toelichting op de balans'.

<u>Balans</u> (x € 1.000)					
Debet	2022	2021	Credit	2022	2021
Vaste activa			Vaste passiva		
Immateriële activa	0	0	Eigen vermogen	13.695	12.792
Materiële activa	5.334	4.484	Voorzieningen	1.132	1.227
Financiële activa	275	9.807	Langlopende schulden	0	4.484
Totaal vaste activa	5.608	14.291	Totaal vaste passiva	14.828	18.503
Vlottende activa			Vlottende passiva		
Voorraden	0	0	Kortlopende schulden	5.171	1.865
Vorderingen	3.788	2.348			
Effecten	0	0			
Liquide middelen	10.602	3.729			
Totaal vlottende activa	14.391	6.077	Totaal vlottende passiva	5.171	1.865
Totaal activa	19.999	20.368	Totaal passiva	19.999	20.368

De grootste verschillen tussen de balansen van 2021 en 2022 doen zich voor bij de financiële vaste activa, de liquide middelen en de langlopende schulden. Deze verschillen zijn vrijwel volledig terug te leiden naar de financiële afwikkeling met de gemeente in het kader van de verzelfstandiging.

Staat van Baten en Lasten

Een staat van baten en lasten is een overzicht van opbrengsten en kosten over het afgelopen boekjaar, ook wel de exploitatierekening genoemd. Hieronder is de staat van baten en lasten (begroot, realisatie en afwijking) weergegeven. In de paragraaf 'Toelichting op de staat van baten en lasten' wordt een verklarende toelichting per onderdeel opgenomen.

<u>Exploitatie</u> (x € 1.000)	Realisatie 2022	Begroting 2022		Afwijking 2022
	€	€		€
Baten				
Rijksbijdragen OCW	42.957	37.314	✓	5.644
Overige overheidsbijdragen	98	50	✓	48
Werk in opdracht van derden	0	0	✓	0
Overige baten	256	235	✓	21
Totaal baten	43.312	37.599	✓	5.713
Lasten				
Personele lasten	35.979	32.911	✗	-3.068
Afschrijvingen	892	775	✗	-117
Huisvestingslasten	2.267	2.298	✓	31
Overige lasten	3.248	2.504	✗	-744
Totaal lasten	42.386	38.488	✗	-3.898
Financiële baten en lasten	-23	-40	✓	17
Buitengewone bedrijfsvoering	0	0	✓	0
Netto resultaat	904	-929	✓	1.832

De CAO wijzigingen hebben in de exploitatie zowel aan de baten- als aan de lastenkant een groot effect gehad. Daarnaast zijn er nog een aantal incidentele baten en lasten. De grootste spelers hierin zijn de subsidies vanuit het Nationaal Programma Onderwijs en de daarmee samenhangende uitgaven.

Incidentele lasten:

NPO	1.644
Migratie ICT-netwerk	66
Verzuimbegeleiding; lasten 4e kw. 2021	37
	1.747

Incidentele baten:

NPO	3.743
Vrijstelling premies part.fonds 8-12/2022	540
	4.283

Genormaliseerd resultaat **-1.632** (nadeel)

Waarderingsgrondslagen

Jaarrekening

De jaarrekening omvat de periode 01-01-2022 tot en met 31-12-2022 en is opgemaakt in maart 2023. De jaarrekening over 2022 is opgesteld in overeenstemming met de richtlijnen genoemd in boek 2, titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de adviezen van de Raad voor de Jaarverslaggeving, RJ 660. In RJ 660 zijn specifieke bepalingen en modellen voor onderwijsinstellingen opgenomen.

De jaarrekening bestaat uit de volgende onderdelen:

- Balans
- Exploitatierekening
- Kasstroomoverzicht
- Toelichting op deze onderdelen

De exploitatierekening is een samenvoeging van de bovenschoolse budgetten en de exploitatierekeningen van de scholen die onder het bevoegd gezag vallen. De jaarrekening wordt opgesteld op het niveau van het bevoegd gezag en de in de jaarrekening opgenomen bedragen zijn in hele euro's.

In 2022 heeft het Covid-19 virus minder 'directe' gevolgen gehad voor de exploitatie dan voorgaande jaren. Zoals op de schoonmaakkosten.

Vanuit het Nationaal Onderwijs Programma zullen we de middelen aanwenden waar deze voor verstrekt zijn. Deze geldstroom en het moment van besteden heeft wel invloed op de exploitatie. Deze middelen mogen besteed worden tot en met het schooljaar 2024/2025. De komende jaren zullen we in die zin dus nog te maken hebben met de effecten van het covid-19 virus.

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Waardering van de activa en passiva.

Materiële vaste activa worden, voor zover niet anders vermeld, gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen met als restwaarde € 0. De eerste afschrijving vindt plaats in de maand na aanschaf. Als ondergrens van de te activeren zaken wordt voor groot onderhoud € 5.000 gehanteerd, bij de andere activa wordt € 1.500 gehanteerd. De indeling van de gehanteerde afschrijvingstermijnen is als volgt:

Inventaris en apparatuur:

ICT 5 jaar

Andere vaste bedrijfsmiddelen:

Meubilair 15 jaar

Overige MVA 10 jaar

Onderwijsleerpakket 8 jaar

Groot onderhoud 7 tot 70 jaar (afhankelijk van de component)

Groot onderhoud

Het groot onderhoud wordt geactiveerd op de balans. Hiermee voldoet OOE aan de wetgeving voor het Primair Onderwijs omtrent de verwerking van de onderhoudslasten. OOE is hiermee al gestart in 2019, voorheen werden deze lasten rechtstreeks ten laste gebracht van de exploitatie.

Eerste waardering

In 2007 heeft een extern bureau de inventarisatie bij de scholen afgerond ten behoeve van het bepalen van de eerste waardering materiële vaste activa. Het bedrag van de eerste waardering ter hoogte van € 1.120.532 wordt in 15 jaar afgeschreven. Onder het eigen vermogen is voor hetzelfde bedrag een herwaarderingsreserve gevormd. Elk jaar valt een deel van deze herwaarderingsreserve vrij ter dekking van de afschrijvingslast eerste waardering activa. De geschatte vervangingswaarde is teruggerekend naar de oorspronkelijke aanschafwaarde door middel van een inflatiecorrectie van 2%.

Financiële vaste activa (belegde reserves en borgsom)

Een financieel vast actief, de belegde reserve bij de gemeente, is een financieel actief dat bestemd is om de uitoefening van de werkzaamheid van de rechtspersoon duurzaam te dienen. Na de afrekening met de gemeente is de belegde reserve naar nul. De borgsom betreft de borg voor het in gebruik hebben van chromebooks. De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Vorderingen

Onder vorderingen worden verstaan de per balansdatum bestaande rechten om geldmiddelen te ontvangen van andere partijen. De vorderingen bestaan uit:

- Debiteuren
- Nog te ontvangen van OCW/EZ
- Nog te ontvangen van personeel
- Overige vorderingen
- Vooruitbetaalde kosten
- Overige overlopende activa

Alle bovenstaande vorderingen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Liquide middelen

Onder liquide middelen worden verstaan kasmiddelen, tegoeden op bank en girorekeningen, wissels en cheques. De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen worden de algemene reserves, de bestemmingsreserve en de herwaarderingsreserve gepresenteerd. De algemene reserve bestaat uit de reserves die ter vrije beschikking staan van het bestuur. De bestemmingsreserve heeft een beperktere bestedingsmogelijkheid, betreft huisvesting kosten. De herwaarderingsreserve is bestemd voor dekking van de afschrijvingslasten in verband met de eerste waardering vaste activa. Het eigen vermogen bestaat uit publieke middelen.

Bestemmingsreserves

Een bestemmingsreserve is het gedeelte van het eigen vermogen waaraan het bestuur een specifieke bestemming heeft gegeven. Deze reserve bestaat uit de door de scholen en bovenscholen gereserveerde gelden vanuit het exploitatiebudget.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd tegen concrete of specifieke risico's en verplichtingen, die op de balansdatum bestaan en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is in te schatten.

Binnen het verslagjaar zijn twee personele voorzieningen getroffen:

-
- Voorziening jubilea: deze voorziening is getroffen om de opgebouwde rechten voor jubileumgratificaties te kunnen financieren. De voorziening jubilea wordt gewaardeerd tegen de nominale waarde.
 - Voorziening verzuim: deze voorziening is getroffen om de kosten van langdurige zieken te kunnen financieren. De voorziening verzuim wordt gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Langlopende schulden

Onder de langlopende schulden werden de per balansdatum bestaande schulden vermeld in verband met de gemeentelijke financiering van de vaste activa. Op grond van de verzelfstandiging zijn deze bedragen in 2022 verrekend.

Kortlopende schulden

Onder schulden worden verstaan de per balansdatum bestaande en vaststaande verplichtingen die gewoonlijk door betaling worden afgewikkeld. De kortlopende schulden bestaan uit:

- Crediteuren
- Schulden aan OCW/EZ
- Belastingen en premies sociale verzekeringen
- Schulden ter zake pensioenen
- Overige kortlopende schulden
- Vooruit ontvangen subsidies OCW/EZ geoormerkt
- Vooruit ontvangen investeringssubsidies
- Vakantiegeld en vakantiedagen
- Overige overlopende passiva

Alle bovenstaande schulden zijn schulden < 1 jaar en worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Pensioenen voor onderwijspersoneel zijn ondergebracht bij het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP). De pensioenverplichting wordt gewaardeerd volgens de "verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering". In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord. Er is sprake van een toegezegde pensioenregeling. De werkgever heeft in het geval van een tekort geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan hogere toekomstige premies.

Overige activa en passiva

Liquide middelen en kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Bepaling van het exploitatiesaldo

Bij de bepaling van het exploitatiesaldo is het baten- en lastenstelsel van toepassing. Dit betekent dat de baten en lasten van het boekjaar in de jaarrekening worden opgenomen, ongeacht of zij tot ontvangsten of uitgaven in dat boekjaar hebben geleid. Kosten hoeven nog geen uitgaven en opbrengsten nog geen inkomsten te zijn. Dit geldt ook voor de (rijks)vergoeding OCW. Deze baten zijn in de jaarrekening verantwoord voor zover ze betrekking hebben op het verslagjaar.

Rijksbijdragen

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten. Dit geldt ook voor de niet geoormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekening clausule), tenzij het schoolbestuur deze subsidies als projectbijdragen aanmerkt. Verwerking van deze niet geoormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekening clausule) in de staat van baten en lasten vindt dan gelijktijdig met verantwoording van de lasten plaats.

Geoormerkte OCW-subsidies met een vrij besteed overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekening clausule heeft) worden ten gunste van de staat van de baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waarvoor nog geen activiteiten zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende activa.

Geoormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekening clausule) worden ten gunste van de staat van de baten en lasten verantwoord in het jaar waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Balans

ACTIVA	ultimo december 2022	ultimo december 2021
Vaste activa		
<u>Immateriële activa</u>		
- Kosten van onderzoek en ontwikkeling	0	0
- Overige immateriële vaste activa	0	0
	0	0
<u>Materiële activa</u>		
- Gebouwen en terreinen	2.128.563	1.727.409
- Inventaris en apparatuur	2.244.490	1.962.992
- Overige materiële vaste activa	960.460	793.322
	5.333.513	4.483.723
<u>Financiële activa</u>		
- Effecten	0	0
- Vorderingen gemeenten	0	9.562.725
- Overige vorderingen	274.900	244.500
	274.900	9.807.225
Totaal vaste activa	5.608.413	14.290.948
Vlottende activa		
<u>Voorraden</u>		
- Voorraden	0	0
	0	0
<u>Vorderingen</u>		
- Debiteuren algemeen	148.019	16.332
- OCW	297.200	1.749.467
- Vorderingen op gemeenten	3.022.080	393.202
- Vorderingen op personeel	0	0
- Overige vorderingen	133.047	92.175
- Belastingen en premies SV	0	0
- Vooruitbetaalde kosten	161.181	96.825
- Te ontvangen interest	0	5.092
- Overige overlopende activa	26.906	-5.092
	3.788.433	2.348.001
<u>Effecten</u>		
- Effecten	0	0
	0	0
<u>Liquide middelen</u>		
- Kasmiddelen	0	0
- Bank- en giroaldi	10.602.261	3.728.852
- Schatkistbankieren	0	0
	10.602.261	3.728.852
Totaal vlottende activa	14.390.694	6.076.853
TOTAAL ACTIVA	19.999.107	20.367.801

PASSIVA	ultimo december 2022	ultimo december 2021
Vaste passiva		
<u>Eigen vermogen</u>		
- Algemene reserve	12.641.732	10.240.859
Resultaat verslagperiode	903.151	2.400.872
- Bestemmingsreserve publiek	150.411	150.411
- Bestemmingsreserve privaat	0	0
- Bestemmingsfonds publiek	0	0
- Bestemmingsfonds privaat	0	0
	13.695.294	12.792.142
<u>Voorzieningen</u>		
- Personele voorzieningen	1.132.455	1.226.929
- Voorziening groot onderhoud	0	0
- Overige voorzieningen	0	0
	1.132.455	1.226.930
<u>Langlopende schulden</u>		
- Schulden aan kredietinstellingen	0	0
- Schulden aan OCW	0	0
- Overige langlopende schulden	0	4.483.723
	0	4.483.723
Totaal vaste passiva	14.827.749	18.502.794
Vlottende passiva		
<u>Kortlopende schulden</u>		
- Schulden aan kredietinstellingen	0	0
- Schulden aan OCW	0	0
- Schulden aan gemeenten	0	0
- Crediteuren	1.098.451	454.427
- Belastingen en premies SV	1.531.648	3.461
- Pensioenen	456.745	3.488
- Overige kortlopende schulden	136.135	156.433
- Vooruitontvangen subsidies OCW	31.007	53.703
- Vooruitontvangen bedragen	484.091	173.277
- Vakantiegeld en -dagen	1.237.057	1.020.216
- Overige overlopende passiva	196.224	0
	5.171.358	1.865.006
Totaal vlottende passiva	5.171.358	1.865.006
TOTAAL PASSIVA	19.999.107	20.367.801

Staat van baten en lasten

	<u>Realisatie 2022</u>	<u>Begroting 2022</u>	<u>Realisatie 2021</u>
Baten			
Rijksbijdragen OCW	42.957.297	37.313.756	38.560.419
Overige overheidsbijdragen	98.261	50.000	84.152
Werk in opdracht van derden	0	0	0
Overige baten	255.951	235.000	262.913
Private baten	0	0	0
Totaal baten	43.311.509	37.598.756	38.907.483
Lasten			
Personele lasten	35.978.538	32.910.714	30.697.115
Afschrijvingen	892.182	775.161	817.771
Huisvestingslasten	2.266.949	2.297.720	2.288.431
Overige lasten	3.247.895	2.503.999	2.647.775
Private lasten	0		
Totaal lasten	42.385.565	38.487.593	36.451.091
	925.944	-888.837	2.456.391
Saldo financiële baten en lasten	-22.793	-40.000	-55.519
	903.151	-928.837	2.400.872

Kasstroomoverzicht

Een kasstroomoverzicht is een overzicht van geldmiddelen die in de verslagperiode binnenkomen en uitgaan. Het kasstroomoverzicht bestaat uit de volgende 3 onderdelen:

1. kasstromen uit operationele activiteiten (bedrijfsvoering)
2. kasstromen uit investeringsactiviteiten (activa)
3. kasstromen uit financieringsactiviteiten (passiva)

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

	<u>Rekening 2022</u>	<u>Rekening 2021</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten en lasten (excl. interest)	925.944	2.400.872
<i>Aanpassingen voor:</i>		
- Afschrijvingen	892.182	817.771
- Waardeveranderingen vaste activa		56.720
- Mutaties voorzieningen	-94.474	-81.077
<i>Veranderingen in vlottende middelen:</i>		
- Vorderingen	-1.440.432	-121.300
- Kortlopende schulden	3.306.351	-1.681.894
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	3.589.571	1.391.092
Ontvangen interest	0	0
Betaalde interest	22.793	55.519
	-22.793	-55.519
Totale kasstroom uit operationele activiteiten	3.566.778	1.335.573
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings materiële vaste activa	-1.741.972	-815.349
Desinvesterings in materiële vaste activa		
Investerings in financiële vaste activa		2.980.102
Desinvesterings in financiële vaste activa	9.532.325	
Totale kasstroom uit investeringsactiviteiten	7.790.353	2.164.753
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Toename langlopende schulden	0	815.349
Aflossing langlopende schulden	-4.483.723	-817.771
Totale kasstroom uit financieringsactiviteiten	-4.483.723	-2.422
Mutatie liquide middelen	6.873.409	3.497.903
Beginstand liquide middelen	3.728.852	230.949
Eindstand liquide middelen	10.602.261	3.728.852
Mutatie liquide middelen	6.873.409	3.497.903

Toelichting op de balans

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Kosten van onderzoek en ontwikkeling
Overige immateriële vaste activa

Totaal immateriële vaste activa

Rekening 2022	Rekening 2021
0	0
0	0
0	0

De immateriële vaste activa hebben in z'n algemeenheid betrekking op kosten samenhangende met het sluiten van geldleningen en kosten voor onderzoek en ontwikkeling van een bepaald actief. Dit soort activa komt in het primair onderwijs niet vaak voor. Ook bij OOE zijn hier nog nooit kosten voor gemaakt.

Materiële vaste activa

Gebouwen en terreinen
Terreinen
Inventaris en apparatuur
Overige materiële vaste activa

Totaal materiële vaste activa

Rekening 2022	Rekening 2021
2.128.563	1.727.409
0	0
2.244.490	1.962.992
960.460	793.322
5.333.513	4.483.723

Op grond van de verslaggevingsvoorschriften dienen de materiële vaste activa te worden verbijzonderd naar gronden en terreinen, terreinen, inventaris en apparatuur en overige materiële vaste activa.

Het verloopschema van de materiële vaste activa kan als volgt worden weergegeven:

	<u>Cumulatieven per 1-1-2022</u>			<u>Mutaties gedurende 2022</u>			<u>Cumulatieven per 31-12-2022</u>		
	Aanschaf- waarde	Afschrij- vingen	Boekwaarde per 1-1-2022	Investering	Des- investering	Afschrijving	Aanschaf- waarde	Afschrij- vingen	Boekwaarde per 31-12-2022
Gebouwen en terreinen	1.907.713	180.304	1.727.409	523.341	0	122.188	2.431.055	302.492	2.128.563
Terreinen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inventaris en apparatuur	7.974.231	6.011.239	1.962.992	790.776	0	509.279	8.765.008	6.520.518	2.244.490
Overige materiële vaste activa	3.853.935	3.060.614	793.322	427.854	0	260.715	4.281.789	3.321.329	960.460
Totaal	13.735.880	9.252.157	4.483.723	1.741.972	0	892.182	15.477.852	10.144.339	5.333.513

De post materiële vaste activa betreft het totaal van alle investeringen van de scholen en die van het schoolbestuur. De waarde van de materiële vaste activa is toegenomen doordat meer is geïnvesteerd dan dat is afgeschreven in 2022.

De volgende investeringen zijn verricht:

	Rekening 2022	Begroting 2022
Gebouwen en terreinen	523.341	680.000
Inventaris, meubilair en apparatuur	544.288	602.850
ICT	216.300	626.950
Onderwijsleerpakket	191.680	284.975
Overige materiële vaste activa	266.362	0
	1.741.972	2.194.775

De investering in gebouwen bestaat voor een belangrijk deel uit de investering in zonnepanelen ad € 206.000 en de bovenschoolse investeringen in het nieuwe bestuurskantoor ad € 190.000. De investering in overige materiële vaste activa wordt voor het belangrijkste deel gevormd door de herbestrating en herinrichting van een aantal schoolpleinen. De meeste investeringen in OLP vinden rond de vakanties plaats.

Financiële vaste activa

	Rekening 2022	Rekening 2021
Vorderingen op OCW	0	0
Vorderingen op gemeenten	0	9.562.725
Overige vorderingen	274.900	244.500
	274.900	9.807.225

Totaal financiële vaste activa

Het verloopschema van de financiële vaste activa kan als volgt worden weergegeven:

	<u>Cumulatieven per 1-1-2022</u>			<u>Mutaties gedurende 2022</u>			<u>Cumulatieven per 31-12-2022</u>		
	Aanschaf- waarde	Afschrij- vingen	Boekwaarde per 1-1-2022	Investering	Des- investering	Afschrijving	Aanschaf- waarde	Afschrij- vingen	Boekwaarde per 31-12-2022
Vorderingen op gemeenten	9.562.725	0	9.562.725	0	9.562.725	0	0	0	0
Overige vorderingen	244.500	0	244.500	30.400	0	0	274.900	0	274.900
Totaal	9.807.225	0	9.807.225	30.400	9.562.725	0	274.900	0	274.900

Vorderingen op gemeenten

De 'vordering op gemeenten' is medio 2022 door de gemeente Emmen op basis van de verzelfstandigingsbalans volledig afgelost.

Overige vorderingen

Hier wordt de betaalde borg voor de tablets van Snappet verantwoord.

Vlottende activa

Vorderingen

	Rekening 2022	Rekening 2021
Debiteuren algemeen	148.019	16.332
Vorderingen op OCW	297.200	1.749.467
Vorderingen op gemeenten	3.022.080	393.202
Overige vorderingen	133.047	92.175
Vooruitbetaalde lasten	161.181	96.825
Te ontvangen interest	0	5.092
Overlopende activa overig	26.906	-5.092
<u>Totaal vorderingen</u>	3.788.433	2.348.001

Debiteuren

De debiteuren bestaan voor het grootste deel uit vorderingen op huurders in onze scholen in het kader van medegebruik. De afloop van de debiteuren kent een normaal verloop.

Vorderingen op OCW

Het ministerie kende tot en met 2022 veel rijksbijdragen toe per kalenderjaar. Bij de uitbetaling van deze bijdragen werd niet iedere maand 1/12-deel betaald, maar werd een zogenaamd 'betaalritme' gehanteerd. Per saldo werd er in de laatste vijf maanden minder aan het onderwijs uitgekeerd, dan waarop op grond van sec de beschikkingen recht bestond. Er ontstond daardoor per ultimo van het jaar een vordering op OCW. De vordering werd vanaf januari in 7 maanden weer afgelost. Per 1 augustus van ieder jaar bedroeg de vordering daardoor precies € 0. Vanaf 2023 is er sprake van een vereenvoudigde bekostiging, waarbij de bekostiging niet alleen per kalenderjaar wordt toegekend, maar waarbij ook het wisselende betaalritme is vervallen. Een (grote) vordering op OCW komt daarom niet meer voor.

De vordering van ruim € 297.000 die nu in de balans wordt gepresenteerd, heeft te maken met het feit dat voor asielzoekerskinderen in 2022 nog steeds vier specifieke teldata gelden. De laatste teldatum in 2022 was 1 november. Het recht op bekostiging voor de periode november en december is in 2023 uitgekeerd en wordt op grond daarvan hier als vordering opgenomen. Ingaande 2023 veranderen ook deze teldata. De vier teldata lopen ingaande 2023 gelijk op met de kwartalen van het jaar. Verwacht mag worden dat bekostiging voor het laatste kwartaal van 2023 nog voor 1 januari 2024 ontvangen kan worden, zodat volgend jaar naar verwachting in het geheel geen vordering op OCW in de balans meer wordt gepresenteerd.

Vorderingen op gemeenten

De vordering op de gemeente Emmen heeft betrekking op nog te ontvangen gelden in verband met de ver- en nieuwbouw van diverse locaties (de huisvesting van primair onderwijs is een verantwoordelijkheid van de gemeente, maar OOE is in de meeste gevallen bouwheer en financiert de kosten voor) en van declaraties in het kader van reguliere schade en vandalismeschade.

Overige vorderingen

Het betreft hier met name een oudere vordering op de gemeente Emmen van ruim € 92.175. Afwikkeling hiervan zal in het eerste halfjaar van 2023 plaats vinden.

Vooruitbetaalde lasten

Onder de vooruitbetaalde lasten worden de bedragen opgenomen die in deze verslagperiode betaald zijn, maar die betrekking hebben op een volgende periode. In de meeste gevallen betreft het hier vooruitbetaalde lasten voor licenties.

Liquide middelen

Kasmiddelen
Banken
Tegoeden schatkistbankieren

Rekening 2022	Rekening 2021
0	0
10.602.261	3.728.852
0	0
10.602.261	3.728.852

Totaal liquide middelen

Banken

De banktegoeden worden volledig aangehouden bij de huisbankier. De tegoeden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

- Betaalrekening bovenschools	10.370.520	
- Geblokkeerde bankrekeningen	22.286	
- Schatkistbankieren	0	
- Betaalrekeningen scholen en bovenschools overig	209.456	
		10.602.261
- Spaarrekening(en) bovenschools		0
		10.602.261

Alle tegoeden zijn desgewenst direct opneembaar. Vooruitlopend op een in begin 2023 te ontwikkelen beleggingsplan, is in maart 2023 een deel van de tijdelijk overtollige middelen gestort op een bedrijfsspaarrekening bij de huisbankier.

De geblokkeerde bankrekening betreft de borg in verband met de huur van de ruimte van het bestuurskantoor aan het Stadionplein 5 in Emmen. Op het moment dat het huurcontract (dat is afgesloten voor 10 jaar) door één van beide partijen wordt beëindigd, zal deze borg ter grootte van € 22.283 (3 maandtermijnen van de huur) weer worden verrekend.

Vaste passiva

Eigen vermogen

Algemene reserve
Bestemmingsreserve publiek

Rekening 2022	Rekening 2021
9.673.968	10.250.198
3.118.175	141.072
12.792.143	10.391.270

Totaal eigen vermogen

Voor een goed begrip van bovenstaande posten is het van belang te onderkennen dat, indien een deel van het eigen vermogen is afgezonderd omdat daaraan vanuit het bestuur een beperkte(re) bestedingsmogelijkheid is gegeven, dit deel wordt aangemerkt als bestemmingsreserve. Als deze beperking is aangebracht vanuit derden, wordt dit deel aangemerkt als bestemmingsfonds.

Tevens is het van belang onderscheid te maken tussen reserves die zijn opgebouwd uit publieke middelen en reserves die zijn opgebouwd uit niet-publieke (private) middelen. Reserves die aantoonbaar zijn opgebouwd uit private middelen, worden niet onder de algemene reserve opgenomen, maar worden als bestemmingsreserve privaat dan wel als bestemmingsfonds privaat gerubriceerd.

	Stand per 31-12-2021	Resultaat over 2021	Stand per 1-1- 2022	Resultaat over 2022	Overige mutaties over 2022	Stand per 31-12-2022
Algemene reserve	10.250.198	1.522.822	11.773.021	-1.195.902		10.577.119
Bestemmingsreserve NPO	0	878.050	878.050	2.099.053		2.977.103
Bestemmingsreserve Huisvesting	141.072		141.072	0		141.072
Totaal	10.391.270	2.400.872	12.792.143	903.151	0	13.695.294

Algemene reserve

De belangrijkste functie van de algemene reserve is de bufferfunctie. De aanwezigheid van een gezonde buffer leidt er toe dat voorkomen wordt dat elke tegenvaller (ongeacht de omvang) een probleem oplevert. Met de bufferfunctie van de algemene reserve wordt voorkomen dat het onderwijskundig beleid bij een tegenvaller direct onder druk komt te staan. Een buffer in de vorm van weerstandscapaciteit is daarom wenselijk. Met een buffer in de vorm van een algemene reserve van bijna € 12 miljoen (begin boekjaar), kent stichting OOE een gezonde financiële positie.

De 'bestemmingsreserve publiek' kan als volgt worden gespecificeerd:

	Rekening 2022	Rekening 2021
Bestemmingsreserve NPO	2.977.103	
Bestemmingsreserve Huisvesting	141.072	141.072
	3.118.175	141.072

Bestemmingsreserve NPO

De reserve NPO dient ter dekking van de NPO-kosten in de periode na 31 juli 2023. De baten en lasten in het kader van de NPO kunnen niet volledig worden gematched. Een tekort of overschot op dit onderdeel wordt in 2021, 2022 en 2023 verrekend met deze bestemmingreserve. Na 2023 zullen de dan nog te maken kosten worden onttrokken aan deze reserve.

Bestemmingsreserve huisvesting

De bestemmingsreserve huisvesting is bedoeld om onvoorziene huisvestingslasten te kunnen financieren.

Perioderesultaat

	Rekening 2022	Rekening 2021
Saldo van de baten en lasten	903.151	2.400.872
Totaal perioderesultaat	903.151	2.400.872

Het saldo van de rekening van baten en lasten bedraagt € 903.151. Voorgaand jaar werd afgesloten met een voordelig saldo van € 2.400.872. Dat resultaat werd positief beïnvloed (ruim € 878.000) door de niet bestede middelen in het kader van de NPO. Ook 2022 wordt positief beïnvloed door niet bestede NPO-middelen (€ 2,1 miljoen). In de begroting van 2022 werd voor het gehele jaar uitgegaan van een negatief exploitatieresultaat van ruim € 928.800. Het negatieve begrotingssaldo vloeit echter voort uit de gevolgen van de vereenvoudiging van de bekostiging, waardoor vanaf augustus 2022 gedurende een vijftal maanden minder rijksbijdragen worden ontvangen.

	R2022	R2021	B2022
Resultaat	903.151	2.400.872	-928.837
Voordelig resultaat NPO	2.099.053	878.050	1.329.914
Resultaat gecorrigeerd met NPO	-1.195.902		-2.258.751
Vereenvoudiging van de bekostiging	-1.749.467		-1.749.467
'Genormaliseerd' resultaat	553.565	1.522.822	-509.284
Resultaat ten opzichte van de begroting	1.062.850 voordelig		

Voorzieningen

	Rekening 2022	Rekening 2021
Personele voorzieningen	1.132.455	1.226.929
Voorziening groot onderhoud	0	0
Totaal voorzieningen	1.132.455	1.226.929

De jaarverslaggevingsvoorschriften schrijven voor dat een voorziening moet worden getroffen als wordt voldaan aan de voorwaarden daartoe. Er moet sprake zijn van een feitelijke verplichting die in rechte afdwingbaar is en het moet mogelijk zijn om een goede schatting te maken van de noodzakelijke bedragen. Categorieën van voorzieningen zijn onder andere voorzieningen voor personeel (jubilea, langdurige ziekte, uitkering), claims,

geschillen en rechtszaken, reorganisatievoorzieningen en voorzieningen voor groot onderhoud.

Het verloop van de voorzieningen van OOE kan als volgt worden weergegeven:

	Stand per 1 januari 2022	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Stand per 31-12-2022	Kortlopend <1 jaar	Langlopend > 1 jaar	Totaal
Voorziening jubilea	445.107	0	44.408	0	400.699	0	400.699	400.699
Voorziening langdurig zieken	781.822	62.290	0	112.356	731.756	416.612	315.144	731.756
Overige personele voorzieningen	0	0	0	0	0	1	-1	0
Personele voorzieningen	1.226.929	62.290	44.408	112.356	1.132.455	416.613	715.842	1.132.455
Voorziening onderhoud	0	0	0	0	0	0	0	0
Onderhoudsvoorziening	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	1.226.929	62.290	44.408	112.356	1.132.455	416.613	715.842	1.132.455

De personele voorzieningen zijn opgebouwd uit twee onderdelen:

	Rekening 2022	Rekening 2021
Voorziening jubilea	400.699	445.107
Voorziening langdurig zieken	731.756	781.822
	1.132.455	1.226.929

Voorziening jubilea

Alle medewerkers in dienst van OOE bouwen rechten op om op basis van bepalingen in de cao na 25 of 40 dienstjaren een jubileumuitkering te kunnen ontvangen. Hiervoor wordt op de balansdatum een voorziening gevormd. De hoogte van de voorziening op balansdatum wordt onder meer bepaald door de tijdsevenredige aanspraak te berekenen per persoon op basis van het aantal dienstjaren, de verwachte jubileumdata en het salaris. Daarnaast wordt rekening gehouden met de verwachte blijfkans. De berekening van de voorziening jubilea-uitkeringen is gebaseerd op een disconteringspercentage van 2,5%. Gezien de huidige rentestanden is een percentage van 2,5% in het primair onderwijs gebruikelijk.

Voorziening langdurig zieken

In de jaarverslaggevingsrichtlijnen is geregeld, dat er een voorziening moet worden opgenomen voor verplichtingen op balansdatum als gevolg van ziekte en/of arbeidsongeschiktheid, voor zover deze verplichtingen niet verzekerd zijn. Aangezien OOE al jaren eigen risicodrager is voor het ziekteverzuim (ziektekosten worden daarmee niet meer door het Vervangingsfonds (Vf) vergoed), is dit ook bij OOE aan de orde. Op grond van de richtlijnen moet een voorziening worden gevormd als een werknemer op balansdatum geheel of gedeeltelijk ziek is, het de verwachting is dat de ziekte blijvend is gedurende het dienstverband en de onderwijsinstelling niet is verzekerd voor dit risico. De hoogte van de voorziening is op persoonsniveau bepaald door de verplichte loondoorbetaling gedurende de resterende periode van ziekte of arbeidsongeschiktheid voor de betreffende medewerker te berekenen.

Langlopende schulden

Financiering van de vaste activa

Totaal langlopende schulden

Rekening 2022	Rekening 2021
0	4.483.723
0	4.483.723

Deze post heeft betrekking op de gelden die OOE heeft ontvangen ter financiering van de materiële vaste activa. Voortvloeiende uit de verzelfstandiging is deze langlopende schuld in 2022 met de gemeente verrekend.

Vlottende passiva

Kortlopende schulden

Crediteuren
Belastingen en premies SV
Pensioenen
Overige kortlopende schulden
Vooruitontvangen subsidies OCW
Vooruitontvangen bedragen
Vakantiegeld en -dagen, EJU en bindingstoelage
Overige overlopende passiva

Totaal kortlopende schulden

Rekening 2022	Rekening 2021
1.098.451	454.427
1.531.648	3.461
456.745	3.488
136.135	156.433
31.007	53.703
484.091	173.277
1.237.057	1.020.216
196.224	0
5.171.358	1.865.006

Crediteuren

De post crediteuren bevat de facturen die ná deze rapportageperiode zijn ontvangen, maar waarvan de prestatie wel in de periode is geleverd. Hoewel veel hoger dan per balansdatum ultimo 2021, zijn hierin geen bijzonderheden aanwezig. Alle crediteuren zijn inmiddels betaald.

Belastingen en premies SV

Deze post bevat de te betalen loonheffing en sociale verzekeringspremies van de maand december en van de 13^e periode van 2022. Voorgaande jaren werd de loonheffing over de maand december nog in het jaar zelf betaald. Het balansbedrag van 2022 is daardoor aanmerkelijk hoger.

Pensioenen

Deze post bevat de te betalen pensioenpremie van de maand december en van de 13^e maand 2022.

	Rekening 2022	Rekening 2021
Pensioenpremie	457.218	2.098
Premie vervangingsfonds	984	845
Premie participatiefonds	-1.456	544
	456.745	3.488

Voorgaande jaren werden de premies over de maand december nog in het jaar zelf betaald. Het balansbedrag van 2022 is daardoor aanmerkelijk hoger.

Overige kortlopende schulden
Geen bijzonderheden.

Vooruitontvangen subsidies OCW
Het betreft hier de nog resterende bedragen in het kader van 'bewegend leren'.

Vooruitontvangen bedragen
De 'vooruitontvangen bedragen' kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Rekening 2022	Rekening 2021
Vooruit ontvangen bedragen	37.800	70.014
Doelsubsidies	390.274	103.263
Nog te besteden overige	56.017	0
	484.091	173.277

Het verloop van deze post kan als volgt worden weergegeven:

Vooruitontvangen per 1 januari 2022		173.277
Ontvangen in 2022:		
- Doelsubsidies CMK	293.600	
- Gemeente Emmen; PRO VSO	56.017	
Besteed in 2022:		349.617
- Uitgaven Cultuur met kwaliteit (CmK)	32.214	
- Pro VSO	6.589	
		38.803
		484.091

Het betreft hier de nog resterende bedragen in het kader van cultuurgelden van het CMK. In het programma Cultuureducatie met Kwaliteit werken scholen en culturele instellingen in het hele land samen om kunst en cultuur een vast onderdeel van het lesprogramma te maken. Doordat leerlingen in aanraking komen met verschillende vormen zoals muziek, dans, beeldende kunst, theater, hiphop en erfgoed leren ze om hun creatieve en culturele vaardigheden te ontwikkelen en ook persoonlijk en in sociaal opzicht te groeien. Met het programma zetten deskundige leerkrachten en vakdocenten cultuureducatie in om de verbeeldingskracht, het waarnemingsvermogen en de communicatieve vaardigheden van leerlingen te vergroten. Het uitgangspunt voor deze periode is integraal cultuuronderwijs en kansengelijkheid.

Vakantiegeld en -dagen, EJU en bindingstoelage

Vakantiegeld

Het opgebouwde recht op vakantietoeslag bedraagt eind december € 1.120.716. De opgebouwde eindejaarsuitkering bedraagt eind december € 0. Tot en met december is aan uit te keren bindingstoelagen een bedrag gereserveerd van € 116.340.

Bindingstoelage

In de cao PO is een incidentele toelage opgenomen in verband met werving en behoud van personeel, de zogenaamde bindingstoelage. De bindingstoelage wordt jaarlijks in augustus vastgesteld en uitbetaald aan personeel dat op 1 augustus in dienst is en voldoet aan de in de cao gestelde voorwaarden. De bindingstoelage kent twee varianten: een bindingstoelage volgens de peildatumsystematiek en een bindingstoelage volgens de opbouwmethode.

Bindingstoelage volgens de peildatumsystematiek

Om in aanmerking te komen voor de bindingstoelage volgens de peildatum systematiek moet men op 1 augustus in dienst zijn en per die datum op of boven het maximumsalaris van de functie worden betaald.

Bindingstoelage volgens de opbouwmethode

Leraren en onderwijskundige team- of afdelingsleiders tot en met schaal 12 die de bindingstoelage eerder volgens de peildatumsystematiek hebben ontvangen, hebben hierna recht op de bindingstoelage op basis van de opbouwmethode. Bij de opbouwmethode wordt maandelijks een bedrag opgebouwd op basis van het feitelijk ontvangen salaris ten opzichte van het salaris bij een volledige betrekking. Ultimo 2022 bedraagt het opgebouwde recht circa € 116.300.

Overige overlopende passiva

Dit betreft onder andere de 'vaste' raming van nog te betalen accountantskosten in verband met de controle van de jaarrekening: € 17.000. Ook is hierin een post opgenomen in verband met nog te betalen energielasten (€ 154.000). Een ander belangrijk onderdeel binnen deze post wordt gevormd door het nog te betalen bedrag aan het schoonmaakbedrijf: € 98.000.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

De contracten boven een bedrag van € 50.000 zijn opgenomen in onderstaand overzicht. Onderstaande verplichtingen vertegenwoordigen in 2022 een bedrag van ongeveer 5 miljoen euro aan lasten. Hier is rekening mee gehouden in de staat van baten en lasten. Daarnaast betreft het relatief veel raamcontracten, waarbij op- of afschaling van de dienstverlening relatief eenvoudig te realiseren is.

Soort contract	Duur contract	Opmerking	1 jaar	1-5 jaar	> 5 jaar	Totaal
Schoonmaak	30-09-2024	Gemeentelijk contract	637.556	478.242		1.115.898
Aardgas	1-1-2025	Gemeentelijk contract	351.168	351.168		702.336
Elektriciteit	31-12-2024	Gemeentelijk contract	115.814	115.814		231.628
Onderwijsleerpakket	01-10-2024	OOE contract	715.245	536.434		1.251.679
Netwerk- en systeembeheer OOE	30-6-2027	OOE contract	41.114	143.338		185.013
Huurovereenkomst obs de Kubus	31-08-2027	Gemeentelijk contract	122.163	448.338		570.501
Gebruik en dienstverlening ERP-systeem	31-12-2025	OOE contract	226.758	453.516		680.274
Printers	31-12-2026	OOE contract	64.316	192.948		257.264
			2.274.234	2.720.359		4.994.593

Overzicht verbonden partijen

Per 31-12-2022 is er sprake van de onderstaande verbonden partijen, die vallen onder code 4 overige verbonden partijen. Er is geen sprake van consolidatie vanwege ontbrekende overheersende zeggenschap.

Naam	Statutaire zetel	Juridische vorm	Soort activiteit
Stichting Samenwerkingsverband 22.02 PO	Emmen	Stichting	Overig
Samenwerkingsverband Sterk VO ZO-Drenthe	Emmen	Stichting	Overig
Prisma Drenthe	Gieten	Stichting	Overig

Gebeurtenissen na balansdatum

Of een 'gebeurtenis na balansdatum' moet worden verwerkt in de jaarrekening is afhankelijk van het tijdstip waarop deze gebeurtenis zich voordoet en de impact daarvan. Hierbij wordt onderscheid gemaakt naar gebeurtenissen die:

- tijdens het opstellen van de jaarrekening plaats hebben gevonden (tot en met de formele opmaakdatum van de jaarrekening worden 'de gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum' in de jaarrekening opgenomen).
- ontstaan na het opstellen van de jaarrekening tot het moment van goedkeuring door de Raad van Toezicht (na de formele opmaakdatum moet alleen de jaarrekening worden aangepast 'voor zover de gebeurtenissen na balansdatum onontbeerlijk zijn voor het inzicht', ofwel van materieel belang zijn).

In 2023 is er ten behoeve van de jaarrekening 2022 geen sprake van 'gebeurtenissen na balansdatum'

Toelichting op de staat van baten en lasten

Baten

Rijksbijdragen OCW

Rijksbijdragen OCW
Overige subsidies OCW
Ontvangen doorbet. rijksbijdrage SWV

Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2021
36.446.395	31.565.098	35.939.417
4.716.295	3.992.428	667.029
1.794.607	1.756.230	1.953.973
42.957.297	37.313.756	38.560.419

Totaal (Rijks)bijdragen OCW

Rijksbijdragen OCW

De Rijksbijdragen OCW kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Rijksbijdrage personeel	22.811.354
Bekostiging achterstanden OAB	1.645.676
Samenvoegen scholen niet-geoomerkte subs. OCW	174.792
Rijksbijdrage personeels- en arbeidsmarktbeleid	5.897.375
Opvang vreemdelingen niet-geoomerkte subs. OCW	974.812
Asielz procesopv- en gezinsloc niet-geoom subs	108.048
V errekenen uitk. kosten PO	-16.680
Bijz.bek. Onderw asielsz. ged. het 2e jr in Ned	194.694
Rijksbijdrage Materiële instandhouding	4.201.685
Materiële instandhouding groei	21.273
Bijzondere bek. aanpak jeugdwerkloosheid	3.398
Uitputting zware ondersteuning	6
Bijzondere bek. prof. en beg. starters schoolleiders	429.962

36.446.395

Rijksbijdrage personeel

Sinds 2006 wordt een lumpsum-vergoeding toegekend. Binnen de lumpsum-financiering wordt het aan OOE overgelaten of de ontvangen middelen worden ingezet ten behoeve van de financiering van personele of materiële kosten. Hierdoor wordt bereikt dat meer beleidsvrijheid wordt verkregen; immers de stichting is vrij om met kosten te schuiven tussen de 'personele' en de 'materiële' posten.

De lumpsum-financiering vond tot en met het schooljaar 2021/2022 plaats per schooljaar (dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld de materiële instandhouding). Deze financieringssystematiek impliceerde dat beschikkingen moesten worden 'toegerekend' aan één begrotingsjaar. In verband met de inwerkingtreding van de vereenvoudigde bekostiging per 1 januari 2023, wordt deze systematiek in 2022 los gelaten. Over de periode augustus tot en met december 2022 is een separate beschikking ontvangen. Deze hoeft dus niet te worden toegerekend aan twee kalenderjaren, maar heeft volledig betrekking op het kalenderjaar 2022. Vanaf 2023 wordt een beschikking ontvangen die is gebaseerd op een kalenderjaar. Vanaf dat moment gaat deze bekostiging ook op in de vereenvoudigde bekostiging.

Indexering

Met de indexering van de personele lumpsum compenseert de Rijksoverheid de ontwikkeling van de arbeidskosten. Dit gebeurt voor de collectieve sector - en dus ook het primair onderwijs - aan de hand van de 'referentiesystematiek'. Deze systematiek vertaalt de ontwikkeling van arbeidskosten in de marktsector door naar de overheidssector. De marktsector is dus het referentiepunt: stijgen/dalen de arbeidskosten in de marktsector, dan stijgt/daalt in principe de compensatie voor de ontwikkeling van de arbeidskosten. Het kabinet beslist echter altijd hoe de berekening op grond van de referentiesystematiek wordt doorvertaald in de compensatie voor de gestegen kosten.

Bijzondere bekostiging leerlingen onderwijsachterstand

Door het vervallen van de zogenaamde 'gewichtregeling' is de impulsregeling met ingang van het schooljaar 2019/2020 vervallen. Sinds 1 augustus 2019 wordt het beschikbare geld daarom verdeeld volgens een nieuwe regeling; de regeling onderwijsachterstandenbeleid. Deze nieuwe regeling voorkomt fouten van onderwijsinstellingen bij de registratie van gewichten en is minder administratief. Daarbij kan de verdeling van de middelen voor de bestrijding van onderwijsachterstanden gebaseerd worden op meer actuele cijfers.

De verdeling is gebaseerd op gegevens die worden geleverd door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). De verdelingsgrondslag vloeit voort uit de volgende vijf factoren:

- het opleidingsniveau van beide ouders;
- het herkomstland van de moeder;
- de verblijfsduur van de moeder in Nederland;
- het gemiddelde opleidingsniveau van alle moeders op de school;
- of de ouders in de schuldsanering zitten.

Rijksbijdrage personeels- en arbeidsmarktbeleid

De bekostiging voor Personeels- en Arbeidsmarktbeleid wordt eveneens per schooljaar toegekend. Het aantal leerlingen op 1 oktober van het jaar t-1 (de teldatum) is bepalend voor de berekening van de bekostiging. De vergoeding biedt extra financiële ruimte om een eigentijds personeels- en arbeidsmarktbeleid te voeren. Het geld kan onder andere worden besteed aan nascholing en deskundigheidsbevordering van leraren en overig onderwijspersoneel, verbetering van de arbeidsomstandigheden en verbetering van de arbozorg en van het arbeidsmarktbeleid. Ook deze bekostiging kent overigens verder een lumpsumkarakter. Ook dit budget maakt ingaande 2023 onderdeel uit van de vereenvoudigde bekostiging.

Vanaf het schooljaar 2018/2019 is het P&A-budget verhoogd met de zogenaamde 'werkdrukmiddelen'.

Voor een nadere toelichting en inhoudelijke verantwoording van de werkdrukmiddelen, wordt hier kortheidshalve verwezen naar het bestuursverslag.

Rijksbijdrage Materiële instandhouding

De materiële bekostiging (MI: materiële instandhouding) is een kalenderjaarvergoeding uitgedrukt in een lumpsumbedrag en is met name gebaseerd op het aantal leerlingen en het daaruit afgeleide aantal groepen. De MI-vergoeding is normatief onderbouwd met Programma's van Eisen (PvE's). In deze programma's van eisen staat aangegeven op welke uitgaven van een gemiddelde school de materiële vergoedingen zijn gebaseerd. Daarmee wordt aangegeven voor welke doelen de bekostiging wordt gegeven en voor welk bedrag verondersteld wordt dat bepaalde taken kunnen worden uitgevoerd. Besteding van de MI-vergoeding is echter volledig vrij. Ingaande 2023 gaat ook dit budget onderdeel uitmaken van de vereenvoudigde bekostiging.

Bijzondere bek. prof. en beg. starters schoolleiders

De bijzondere bekostiging levert een bijdrage aan de professionalisering van personeel en de begeleiding van startende leraren en schoolleiders. Het bestuur dient gemeenschappelijk met de personeelsgeleding van de medezeggenschapsraad over de inzet van de middelen te besluiten. Het bedrag voor schooljaar 2021-2022 is per leerling vastgesteld op € 98,84.

Overige subsidies OCW

De 'Overige subsidies OCW' kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Studieverlof/lerarenbeurs niet-geoomerkte sub OCW	10.209	
Groeibekostiging personeel	290.792	
Overige subsidies OCW	22.696	
NPO	959.896	NPO
NPO onderwijs achterstanden	505.352	NPO
NPO arbeidsmarkttoelage	492.308	
Bijzondere bekostiging leerlingen onderwijsachterstand	372.366	NPO
Bijzondere en aanvullende bekostiging PO	1.905.577	NPO
Bijzondere bekostiging beloning leraren vso exclusief prof	145.281	
Bijzonder bekostiging ivm bijzonder situaties	11.818	
	4.716.295	

NPO

Ruim tweeëneenhalf jaar geleden sloten onderwijsinstellingen de deuren om de verspreiding van het coronavirus in te dammen en schakelden zij over op afstandsonderwijs. De inspanningen die door leraren, schoolleiders, bestuurders, maar ook door leerlingen en ouders zijn gepleegd, hebben niet kunnen voorkomen dat de coronacrisis zijn sporen heeft nagelaten in het onderwijs. Daarom heeft het kabinet in februari 2021 besloten om extra te investeren in het onderwijs met het Nationaal Programma Onderwijs (NPO). Met het NPO is in totaal € 8,5 miljard beschikbaar voor het hele onderwijs, van funderend tot en met hoger onderwijs. Hoofddoel van deze investering is het herstellen van de door corona veroorzaakte vertragingen bij leerlingen op cognitief en sociaal-emotioneel gebied en op het gebied van welbevinden binnen de looptijd van het programma (augustus 2021 tot en met juli 2025). Het negatieve effect van corona op de kansengelijkheid is daarbij een belangrijk aandachtspunt. Daarnaast biedt het programma een uitgelezen kans om te leren en de kwaliteit van het onderwijs duurzaam te verbeteren. Naast een bedrag in 2021/2022 voor specifieke onderwijsachterstanden is voor het schooljaar 2021/2022 een bedrag van € 701,16 per leerling toegekend. Voor het schooljaar 2022/2023 is een bedrag toegekend van € 500 per leerling. Ook worden er daarnaast weer specifieke achterstandsmiddelen ontvangen.

Nationaal Programma Onderwijs

Schooljaar: 2021/2022

Jaar: 2021 1.627.101,90
Jaar: 2022 2.277.942,66

3.905.044,55

Schooljaar: 2022/2023

Jaar: 2022 1.500.353,71
Jaar: 2023 2.100.495,20

3.600.848,91

Jaar: 2021 1.627.101,90
Jaar: 2022 3.778.296,37
Jaar: 2023 2.100.495,20
7.505.893,47

Ongeveer 15% van de vestigingen met het grootste risico op onderwijsachterstanden krijgt voor de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023 een extra bedrag voor een arbeidsmarkttoelage voor het personeel dat daar werkt. De arbeidsmarkttoelage is bedoeld om tijdens het NP Onderwijs het werk op scholen met het grootste risico op onderwijsachterstanden aantrekkelijker te maken, en zo het herstel van kansengelijkheid te bevorderen. Scholen met een groot risico op onderwijsachterstanden hebben vaker moeite om vacatures te vullen en een hoger verloop. Terwijl goed personeel juist nu hard nodig is om alle leerlingen een kans op een volwaardige toekomst te geven. Aan OOE is op grond hiervan een bedrag toegekend van € 492.000.

Ontvangen doorbel. Rijksbijdrage SWV

Met passend onderwijs (PO) (in werking getreden per 1 augustus 2014) heeft OOE de verantwoordelijkheid gekregen om een leerling die ondersteuning nodig heeft een passende plek te bieden. OOE heeft hierbij een zorgplicht. Om aan die zorgplicht te voldoen werkt OOE samen met andere besturen in een tweetal regionale samenwerkingsverbanden. Het doel van Passend Onderwijs is om de kwaliteit van de leerlingenzorg te verbeteren zodat meer leerlingen met gepaste ondersteuning binnen het regulier onderwijs kunnen blijven.

De samenwerkingsverbanden ontvangen vanuit het Rijk geld voor de te bieden (extra) ondersteuning. Dit geld wordt over de scholen verdeeld op basis van de afspraken die in het samenwerkingsverband zijn gemaakt. Zo is meer maatwerk mogelijk en kan het geld zo veel mogelijk worden gebruikt voor ondersteuning op de reguliere school en in de klas.

Overheidsbijdragen

	Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2021
Provinciale bijdragen en subsidies	0	0	0
Gemeentelijke bijdragen en subsidies	50.000	50.000	81.986
Overige overheden	48.261	0	2.166
<u>Totaal overheidsbijdragen</u>	98.261	50.000	84.152

Gemeentelijke bijdragen en subsidies

De gemeentelijke bijdrage van € 50.000 heeft betrekking op de gemeentelijke subsidie in het kader van schakelklassen. Deze baten worden ingezet ten behoeve van de financiering van extra formatie op OBS de Barg.

Overige overheden

Doordat de coronacrisis van invloed is geweest op het lesprogramma zijn in die periode niet alle ontvangen middelen ingezet. In 2022 was dit weer mogelijk en is een deel van de eerder ontvangen baten vrijgevallen.

Overige baten

	Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2021
Opbrengst verhuur	219.449	235.000	251.024
Detachering personeel	15.498	0	9.800
Ouderbijdragen	0	0	0
Overig	21.005	0	2.089
Baten (privaat) exploitatie tussenschoolse opvang	0	0	0
<u>Totaal overige baten</u>	255.951	235.000	262.913

Opbrengst verhuur

Aan verhuur van ruimte is in 2022 een bedrag ontvangen van bijna € 229.500. Het betreft hier voor het grootste deel de verhuur van ruimten in het kader van voorscholen.

Detachering personeel

In 2022 zijn 2 personeelsleden gedetacheerd bij een ander schoolbestuur.

Overig

Deze post bevat diverse ontvangen bedragen die niet waren begroot. Het gaat hierbij om onder andere een tegemoetkoming loondomein 2021 van de belastingdienst en een bijdrage speeltoestel.

Lasten

Personeelslasten

	Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2021
Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenpremies	34.499.481	31.211.040	30.176.660
Overige personele lasten	1.663.703	1.769.673	1.089.219
	36.163.184	32.980.713	31.265.879
Ontvangen vergoedingen	-184.646	-70.000	-568.764
<u>Totaal personeelslasten</u>	35.978.538	32.910.714	30.697.115

De totale maandelijkse loonkosten van de stichting bedragen circa € 2,9 miljoen. Op jaarbasis wordt daardoor een bedrag aan loonkosten gerealiseerd van circa € 34,5 miljoen. De lonen en salarissen c.a. kunnen als volgt worden gespecificeerd:

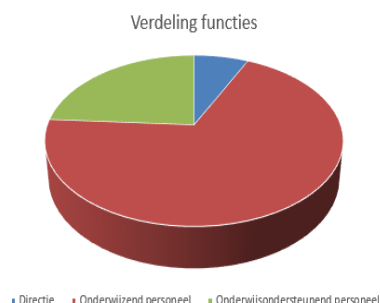
	Rekening 2022	Begroting 2022
Lonen en salarissen	24.937.071	22.560.105
Sociale lasten	3.811.363	3.448.069
Vervangingsfonds	11.400	10.313
Participatiefonds	337.291	305.141
Pensioenpremies	5.402.356	4.887.412
	34.499.481	31.211.040

Zowel ten opzichte van de begroting, als ten opzichte van de vergelijkende cijfers van voorgaand jaar, is er sprake van een sterke stijging van de lasten. Deze stijging mag feitelijk volledig worden toegerekend aan de hogere lasten voortvloeiende uit de beide nieuwe cao's.

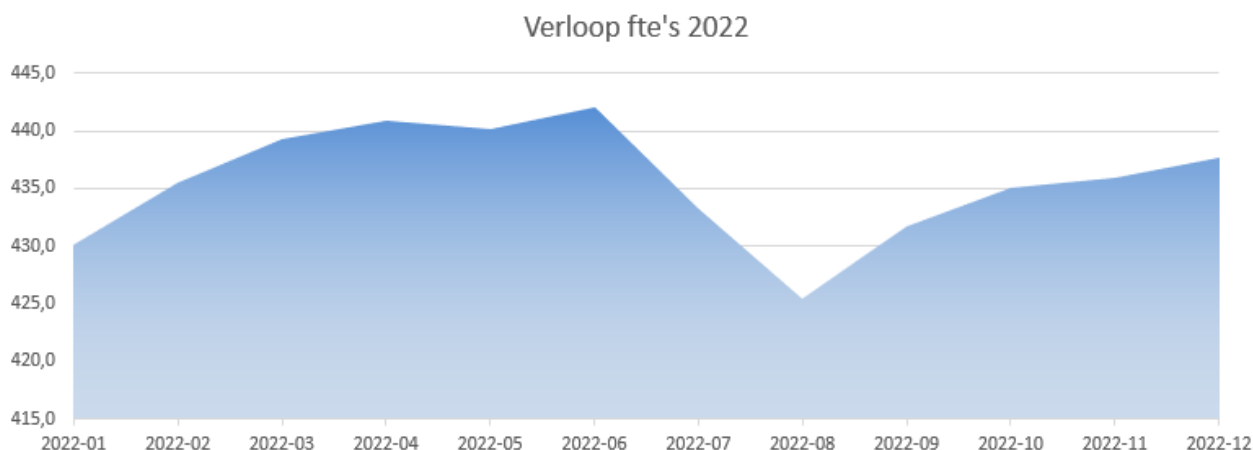
Het gemiddeld aantal fte's (dus exclusief externe inhuur) over 2022 (2021: 422,3) kan als volgt worden gespecificeerd:

Directie (incl. locatiedirecteuren)	30,65
Onderwijzend personeel	299,80
Onderwijsondersteunend personeel	104,05
	434,51

Grafisch kan dit als volgt worden weergegeven:

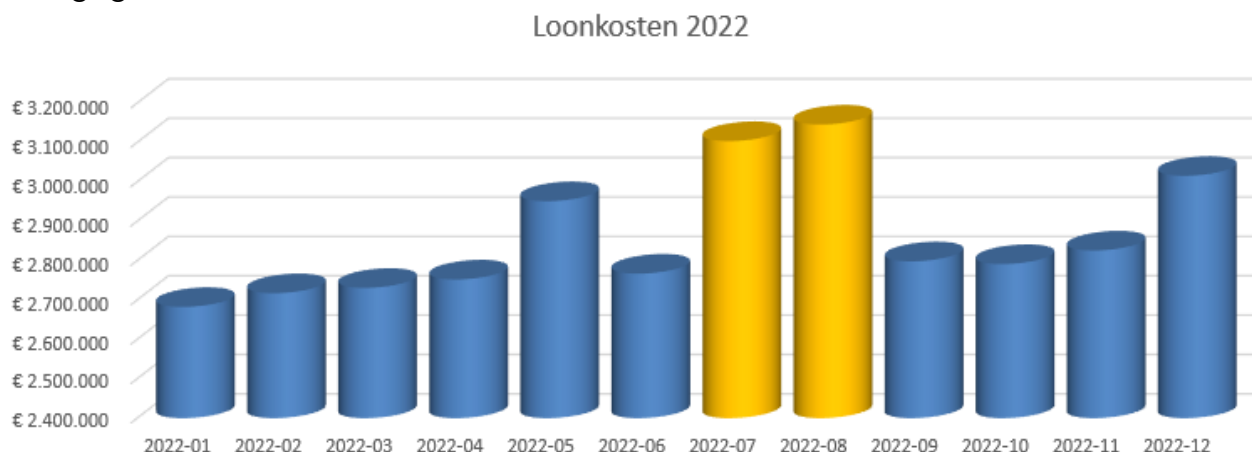

Het verloop van de 'vaste' formatie gedurende het kalenderjaar kan als volgt worden gepresenteerd:

Uit het grafisch getoonde verloop van het aantal fte's blijkt in augustus de afname in de formatie als gevolg van het dalende aantal leerlingen.

Het verloop van totale loonkosten gedurende 2022 kan grafisch als volgt worden weergegeven:

Een aspect dat aan de bovenstaande grafiek ook opvallend is, zijn de incidenteel hoge bedragen van de loonkosten in de maanden juli en augustus. Deze 'pieken' worden veroorzaakt door de uitbetaling - met terugwerkende kracht - van de beide cao-aanpassingen:

CAO 1-1-2022 / 31-5-2022

De PO-Raad en de vakbonden hebben op 20 mei 2022 het cao-akkoord voor primair onderwijs voor 2022 ondertekend. De achterbannen hebben ingestemd met het onderhandelaarsakkoord dat op 22 april was gesloten. Voor werknemers in alle functies en alle onderwijssoorten zijn nieuwe salarisschalen geïntroduceerd. Deze schalen zijn gelijk aan de schalen in het voortgezet onderwijs. Het jaarloon voor de meeste medewerkers wordt hierdoor in 2022 minimaal 4% hoger. Voor functies waarin de verschillen met het voortgezet onderwijs groter zijn, kan dit percentage hoger uitvallen. Met dat cao-akkoord 2022 is de loonkloof tussen het primair- en voortgezet onderwijs gedicht. Voor het onderwijspersoneel in het primair onderwijs betekent de overgang naar de VO-loonschalen echter niet alleen een salarisverhoging. Er is ook gekeken naar een hoger schaalmaximum en een snellere doorgroei daarnaartoe. Hoeveel onderwijspersoneel in het primair onderwijs erop vooruit gaat, is dus wel afhankelijk van de functie en de

persoonlijke situatie van inschaling. Het salaris van juli was voor het eerst gebaseerd op de nieuwe CAO-afspraken die er zijn gemaakt. Tevens vond in deze maand de nabetaling plaats van januari tot en met mei.

Onderhandelaarsakkoord 2022 VO en PO; CAO 1-6-2022 / 30-4-2023

Woensdag 22 juni 2022 is er een nieuw onderhandelaarsakkoord gesloten voor de CAO VO. Wat vooral in het oog sprong was de loonsverhoging vanaf 1 juli van 4,75%. Daarnaast viel op de extra uitkering van € 500 en de extra eindejaarsuitkering voor het OOP van € 275. Die laatste was er al voor het PO en was daarom nodig voor het VO zodat beide sectoren op dat punt met elkaar in de pas bleven lopen. Aangezien de bekostiging voor zowel PO als VO op dezelfde manier en in dezelfde mate wordt geïndexeerd, er afspraken zijn om de loonkloof niet opnieuw te laten bestaan, betekende dit dat de CAO PO 2022 eenzelfde uitkomst qua loonsverhoging kende om dezelfde schaalbedragen als het VO te kunnen houden. De cao loopt van 1 juni 2022 tot en met 30 april 2023.

Specificatie overige personele lasten

	Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2021
Dotaties personele voorzieningen	-53.491	385.000	-53.060
Lasten personeel niet in loondienst	355.145	190.000	239.301
Overige personele lasten	1.362.049	1.194.674	902.977
Totaal overige personele lasten	1.663.703	1.769.673	1.089.219

Dotaties personele voorzieningen

De dotaties aan de personele voorzieningen zijn, conform voorgaand jaar, per saldo negatief. Dit wordt met name veroorzaakt door de vrijval van een deel van de voorziening voor langdurig zieken. Op grond van de richtlijnen moet er een voorziening worden gevormd als een werknemer op balansdatum geheel of gedeeltelijk ziek is, het de verwachting is dat de ziekte blijvend is gedurende het dienstverband en de onderwijsinstelling niet is verzekerd voor dit risico. De hoogte van de voorziening is op persoonsniveau bepaald door de verplichte loondoorbetaling gedurende de resterende periode van ziekte of arbeidsongeschiktheid voor de betreffende medewerker te berekenen. Per balansdatum zijn er iets minder langdurig zieken waarvan het de verwachting is dat de ziekte blijvend is tot en met het tweede jaar van ziekte. Een deel van de voorziening kon per balansdatum 2022 daardoor vrijvallen.

Lasten personeel niet in loondienst

Ten opzichte van de begroting, maar ook ten opzichte van het voorgaande verantwoordingsjaar zijn de kosten voor de externe inhuur aanzienlijk toegenomen. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat het de laatste jaren steeds lastiger wordt om ontstane vacatureruimte in te vullen met eigen medewerkers, waardoor er noodgedwongen in eerste instantie extern moet worden ingehuurd. Een andere oorzaak is ook dat een deel van het personeel bewust extern wordt ingehuurd, omdat die formatie wordt gefinancierd vanuit incidentele middelen (bijvoorbeeld NPO-middelen). Door deze formatie extern in te huren wordt ook voorkomen dat er na afloop van de incidentele financiering verplichtingen naar het personeel gaan ontstaan.

Overige personele lasten

De belangrijkste overige personele kosten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Rekening 2022	Begroting 2022
Scholingskosten	579.050	635.599
Kosten uitbesteding derden	36.317	13.750
Kosten arbodienst en BGZ	302.558	110.000
Schoolbegeleiding	101.803	60.000
Personeelsactiviteiten	111.568	69.179
Personeelskosten (wkr)	47.317	10.375
Personeelskosten (geen wkr)	106.989	102.090
Overblijfkosten	18.907	25.681
Schoolmaatschappelijk werk	56.165	60.000
Overig	1.375	108.000
	1.362.049	1.194.674

Scholingskosten

In 'scholing' wordt door OOE intensief geïnvesteerd. Uiteindelijk betekent dit, dat er wordt geïnvesteerd in mensen. De kwaliteit van de medewerkers wordt daarmee verhoogd. Dit heeft naar verwachting - zeker op termijn - een positief effect op de kwaliteit van het onderwijs.

Kosten arbodienst en BGZ

Het meest opvallend onder de overige personele lasten is zonder meer de overschrijding van de kosten van de arbodienst. Voor een deel wordt deze overschrijding veroorzaakt doordat de verzuimbegeleiding van het vierde kwartaal 2021 ad € 36.591 eerst in 2022 is verantwoord. Voor het overige doen zich niet direct bijzonderheden voor, zodat ook moet worden vastgesteld dat deze post in de begroting te laag is geraamd. Uit de overschrijding van deze post blijkt overigens ook dat het ziekteverzuim binnen OOE (te) hoog is. In 2023 zal deze post wel tegen het licht worden gehouden, om vast te stellen of zaken omtrent ziekteverzuim efficiënter kunnen worden geregeld.

Specificatie ontvangen vergoedingen

	Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2021
Ontvangen vergoedingen van het Vervangingsfonds	0	0	0
Ontvangen vergoedingen van het UWV	184.646	70.000	568.764
Totaal ontvangen vergoedingen	184.646	70.000	568.764

De ontvangen vergoedingen worden gevormd door de ontvangsten van het UWV. De UWV-uitkeringen hebben betrekking op de vergoedingen in verband met zwangerschappen. Vergoedingen van het Vervangingsfonds komen binnen OOE niet voor, aangezien OOE al een aantal jaren eigen risicodrager (ERD) is voor de ziektewet en daarmee geen vergoedingen ontvangt in verband met de vervanging van ziek personeel (daar staat uiteraard tegenover dat ook geen premies worden betaald).

Afschrijvingen

	Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2021
Afschrijvingen immateriële vaste activa	0	0	0
Afschrijvingen materiële vaste activa	892.182	775.161	817.771
<u>Totaal afschrijvingslasten</u>	892.182	775.161	817.771

De gerealiseerde afschrijvingslasten verdeeld over de diverse activarubrieken komen als volgt tot stand:

	Rekening 2022	Begroting 2022
Afschrijvingskosten bedrijfsgebouwen	0	0
Afschrijving Bedrijfsgebouwen	34.615	0
Afschrijvingskosten ICT	322.163	0
Afschrijvingskosten meubilair	24.563	0
Afschrijving Verbouwingen	0	128.984
Afschrijvingskosten OLP	210.524	0
Afschrijving ICT	0	333.852
Afschrijving Meubilair	162.553	180.978
Afschrijving Overige MVA	50.191	33.480
Afschrijving Onderwijsleerpakket	0	97.867
Afschrijving In uitvoering en vooruitbetalingen	0	0
Afschrijving Groot Onderhoud	87.573	0
<u>Totaal</u>	892.182	775.161

De afschrijvingskosten vloeien voort uit de in het verleden verrichte investeringen. In de verslagperiode zijn de volgende investeringen gedaan:

Gebouwen en terreinen	523.341
Inventaris, meubilair en apparatuur	574.476
ICT	216.300
Onderwijsleerpakket	191.680
Overige materiële vaste activa	236.174
<u>Totaal</u>	1.741.972

Huisvestingslasten

	Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2021
Huurlasten	221.668	216.400	217.601
Verzekeringslasten	565	0	0
Onderhoudskosten	617.885	621.000	698.759
Energie en water	547.631	648.000	451.807
Schoonmaaklasten	669.312	590.700	685.797
Belastingen en heffingen	129.891	151.620	150.040
Dotatie voorziening onderhoud	0	0	0
Overige huisvestingslasten	79.997	70.000	84.427
<u>Totaal huisvestingslasten</u>	2.266.949	2.297.720	2.288.431

Huurlasten

De huurlasten worden met name gevormd door de huur van OBS de Kubus en OBS Delftlanden. Beide panden worden 'gehuurd' van de gemeente Emmen. De huur is gelijk aan het gebouwfafhankelijke deel van de materiële bekostiging (MI) zoals die van het Rijk wordt ontvangen.

Onderhoudslasten

De onderhoudslasten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2021
Klein onderhoud	36.728	48.500	30.508
Tuinonderhoud	114.710	107.500	95.957
Preventief Onderhoud	225.138	240.000	147.100
Planmatig onderhoud	22.016	25.000	169.044
Correctief onderhoud	219.293	200.000	256.151
Overig	0	0	0
	617.885	621.000	698.759

Inhoudelijk zijn er over 2022 ten aanzien van het onderhoud geen bijzonderheden te vermelden.

Energie en water

Als gevolg van de internationale ontwikkelingen op de energiemarkt, is de prijs voor met name gas sinds september 2021 fors gestegen. Begin 2021 was de gemiddelde gasprijs nog geen € 0,80 per m3 gas. In 2022 is de gasprijs vervolgens flink opgelopen. Op enig moment bedroeg de gasprijs zelfs bijna € 4. In februari 2023 bedraagt de gasprijs gemiddeld € 2,64 per m3. Dit tarief is inclusief energiebelasting, ODE en 21% BTW. De kostenstijging die uit deze tarieven zou moeten voortvloeien wordt enigszins gedempt door de verlaging van het BTW-tarief van 21% naar 9% dat sinds 1 juli 2022 gedurende een half jaar van kracht was.

De prijsstijgingen op de energiemarkt in 2022 hebben er toe geleid dat de energielasten ten opzichte van voorgaand verslagjaar zijn gestegen.

Doordat OOE gas en elektriciteit via de gemeente betreft vanuit een inkoopcollectief waarbij de prijzen van in de toekomst af te nemen volumes periodiek worden 'geclicked', is de stijging van de tarieven relatief beperkt gebleven. De markt van elektriciteit en gas blijft in beweging. De belangenbehartiger van het inkoopcollectief volgt de markt- en prijsontwikkelingen en 'clickt' de juiste prijzen jaarlijks op strategische momenten vast. Dat wordt gedaan op basis van het vastgestelde totaalvolume van alle deelnemers. Hiermee worden grote prijsfluctuaties voorkomen en worden marktconforme en scherpe tarieven verzekerd.

	Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2021
Gasverbruik	343.948	450.000	276.905
Electra	163.852	177.000	154.652
Water	39.830	21.000	20.251
	547.631	648.000	451.807

Schoonmaaklasten

Inhoudelijk zijn er over 2022 ten aanzien van het schoonmaakonderhoud geen bijzonderheden te vermelden.

Overige huisvestingslasten

De overige huisvestingslasten bestaan uit allerlei facilitaire kosten; bijvoorbeeld met betrekking tot controles van speelzalen, kwaliteitsinspecties van speeltoestellen, locatie studies en energiemonitoring.

Overige instellingslasten

	Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2021
Administratie en beheer	778.487	472.825	486.750
Inventaris en apparatuur	121.341	66.505	37.143
Leer- en hulpmiddelen	1.414.838	855.790	1.099.898
Dotatie overige voorzieningen	0	0	0
Overige kosten	933.228	1.108.879	1.023.984
Lasten (privaat) exploitatie tussenschoolse opvang	0	0	0
Totaal overige instellingslasten	3.247.895	2.503.999	2.647.775

Administratie en beheer

De lasten inzake 'Administratie en beheer' kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2021
Contributie besturenorganisatie	65.155	54.000	50.858
Bestuurstoelage/vacatiegelden	31.044	70.000	10.294
Accountantskosten	51.352	35.000	28.399
Administratiekosten	245.689	142.500	0
Doorbelasting categorie 11 bedrijf 1	0	30.000	293.683
Telefoon/internet kosten	163.665	6.000	1.938
Kantoorbenodigdheden	67.115	22.325	38.613
Drukwerk/Reproductie kosten	93.501	111.000	40.428
Overig	60.966	2.000	22.538
	778.487	472.825	486.750

Contributie besturenorganisatie

De lasten die gepaard gaan met het lidmaatschap van de PO-Raad, VOS ABB en Onderwijsgeschillen worden hier verantwoord.

Bestuurstoelage vacatiegelden

De leden van de Raad van Toezicht ontvangen voor hun werkzaamheden een vergoeding. De hiermee gepaard gaande kosten worden onder deze noemer verantwoord.

Accountantskosten

De accountantskosten bestaan volledig uit de in rekening gebrachte (dan wel nog in rekening te brengen) bedragen voor het onderzoek van de jaarrekening (interim- en jaarrekeningcontrole):

- Kosten onderzoek van de jaarrekening 2022	24.187
- Kosten onderzoek van de jaarrekening 2021	25.549
- Lasten ten behoeve van andere controleopdrachten	
- Fiscale advisering	
- Overige accountantslasten	1.615

51.352

Administratiekosten

Vanaf 1 januari 2022 wordt een belangrijk deel van de financiële en de personeels- en salarisadministratie uitbesteed aan Mercedes in Elst. Voorgaand verslagjaar waren dergelijke kosten nog niet aanwezig, maar werden soortgelijke kosten als deze tezamen met een aantal andere kosten intern vanuit de gemeente doorbelast in de vorm van een soort management- en bedrijfsvoeringsfee (€ 293.683).

Telefoon/internet kosten

De totale kosten voor telefoon en internet bedroegen in 2022 ruim € 163.000. Specifieke kosten op dit onderdeel werden voor 2022 nauwelijks nog begroot, omdat bij het opstellen van de begroting in het eerst jaar van de stichting nog onvoldoende duidelijk was hoe het exacte financiële plaatje er uit zou zien.

Leer- en hulpmiddelen

De lasten inzake 'Leer- en hulpmiddelen' kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2021
Leermiddelen/verbruiksmateriaal	780.680	403.263	827.940
Licenties methoden	461.000	363.379	131.328
Bibliotheek	254	0	0
Culturele vorming	53.606	80.147	85.110
Administratieve software	111.445	0	55.519
Praktijkopleiding Leerlingen	7.853	9.000	0
Overig	0	0	0
	1.414.838	855.790	1.099.898

Leermiddelen/verbruiksmiddelen

De middelen die worden ontvangen van OCW in het kader van verbruiksmateriaal OLP worden beschikbaar gesteld aan de scholen (in het kader van zelfbeheer). De overschrijding op deze post mag voor een belangrijk deel worden toegerekend aan extra aangeschaft OLP-materiaal dat wordt gefinancierd uit de NPO-bijdragen.

Licenties methoden

Een belangrijk deel van de gemaakte licentiekosten OLP wordt veroorzaakt door de licentiekosten (chromebookpakket) voor Snappet.

Administratieve software

Onder deze post wordt de migratie van de netwerken van de gemeente naar OOE verantwoord: € 66.400. Met name door deze incidentele kosten worden de vergelijkende cijfers van voorgaand jaar op deze post sterk overschreden.

Overige kosten

De lasten inzake 'Overige kosten' kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2021
PR/Marketing en Communicatie	17.526	85.000	9.385
ICT Hardware	9.168	30.000	40.222
ICT licenties	121.533	104.300	94.995
ICT websites	17.500	20.000	14.080
ICT abonnementen/contracten	88.622	157.100	71.508
ICT beheer en onderhoud	189.222	177.000	204.499
ICT overige lasten	115.490	158.500	13.398
Schoolreisjes en excursies	73.664	106.994	12.483
Kosten (G)MR/OR	10.290	36.685	12.647
Werving/advertentiekosten	0	10.000	49.509
Overige lasten	289.608	218.000	499.778
	933.228	1.108.879	1.023.984

ICT

Hoewel er meer aan ICT wordt uitgegeven dan voorgaand jaar (R2021: € 438.700 vs. R2022: € 541.500) ontstaat er ten opzichte van het begrote ICT-budget van € 646.900 een aanzienlijke onderuitputting. Dit wordt voor een deel veroorzaakt doordat er op het gebied van ICT minder contracten behoeften te worden afgesloten.

Financiële baten

	Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2021
Rentebaten	0	0	0
Ontvangen dividenden	0	0	0
Waardestijging financiële activa en effecten	0	0	0
Opbrengsten vorderingen vaste activa en effecten	0	0	0
Totaal financiële baten	0	0	0

Bij het uitzetten van gelden wordt geconformeerd aan het treasury statuut.

In de loop van het verslagjaar 2020 is de rentevergoeding bij de systeembanken negatief geworden; veelal -/- 0,5%. Het percentage gold zodra er op een rekeningnummer sprake was van overschrijding van een drempel. Deze drempel werd steeds verder naar beneden toe bijgesteld en bedroeg bij veel banken uiteindelijk nog maar € 100.000. Daarboven werd een negatieve rente berekend.

Als gevolg van de negatieve rente zijn in 2022 geen rentebaten verantwoord. De ongekende omstandigheden van het laatste jaar hebben er in 2022 echter toe geleid dat de Europese Centrale Bank (ECB) twee historisch grote renteverhogingen heeft doorgevoerd, waardoor alle banken inmiddels weer rente vergoeden. Verwacht wordt dat aan de rentestijgingen in ieder geval het komende half jaar nog geen einde komt.

Vanaf 2023 zullen daardoor weer rentebaten kunnen worden verantwoord.

Financiële lasten

Rentelasten
Waardedaling financiële activa en effecten

Totaal financiële lasten

Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2021
22.793	40.000	55.519
0	0	0
22.793	40.000	55.519

Vanaf 1 mei 2020 wordt door de Rabobank rente berekend als saldi op bankrekeningen een bedrag van € 1.000.000 overschrijden. Vanaf 1 januari 2021 is de grens verlaagd naar € 250.000 en vanaf 1 juli 2021 zelfs vanaf een saldo van € 100.000. Per saldo is in 2022 voor een bedrag van € 22.676 aan negatieve rente betaald. Dit kon nog relatief worden beperkt doordat de financiële afrekening met de gemeente (hieruit vloeide een te ontvangen bedrag voort van € 4,6 miljoen) medio 2022 heeft plaats gevonden. Vanaf het laatste kwartaal van 2022 wordt door de huisbankier weer rente vergoed. Hierop is geanticipeerd door een bedrijfsspaarrekening te openen waarop begin 2023 tijdelijk overtollige liquide middelen worden belegd.

Model G

Verantwoording subsidies

G1 Subsidies zonder verrekeningsclausule

Volgnummer	Omschrijving	Toewijzing kenmerk	Toewijzing datum	Prestatie afgerond?
1	Studieverlof Bascule	1165666-1	20-8-2021	Ja
2	Studieverlof Swartemeer	1165750-1	20-8-2021	Ja
3	Studieverlof Lisdodde	1166056-1	20-8-2021	Ja
4	Opleidingscholen	OS-2022-C-002	1-8-2022	Nee
5	Studieverlof Lisdodde	1278626-1	20-7-2022	Nee
6	Studieverlof Catamaran	1278186-1	20-7-2022	Nee

Ondertekening CvB en RvT

J.P. Wassens (voorzitter Raad van Toezicht)

.....

C. Japenga (lid Raad van Toezicht)

.....

Mr. L. Slinkman (lid Raad van Toezicht)

.....

M. Oldenziel (lid Raad van Toezicht)

.....

K. de Groot (lid Raad van Toezicht)

.....

Datering en ondertekening jaarrekening
De jaarrekening is opgemaakt op d.d. 09-06-2023

Ondertekening namens het bevoegd gezag:

E. Vredeveld (voorzitter College van Bestuur)

.....

Wet Normering Topinkomens (WNT)

De WNT is van toepassing op stichting Openbaar Onderwijs Emmen. Het college van bestuur fungeert als bevoegd gezag. De leden van dit college verrichten hun functie ten aanzien van het onderwijs onbezoldigd. Als toezichthouder fungeert de raad van toezicht, bezoldigd. Vanuit dat punt zijn geen bezoldigingsgegevens opgenomen in de WNT-verantwoording van OOE.

Het voor Openbaar Onderwijs Emmen toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 183.000 (het bezoldigingsmaximum voor het onderwijs, klasse E, totaalscore 13 punten. Hiervan zijn 6 complexiteitspunten voor de gemiddelde totale baten, 3 complexiteitspunten voor het gemiddeld aantal leerlingen en 4 complexiteitspunten voor de gewogen aantal onderwijssoorten).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functie vervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2022		
bedragen x € 1	Dhr E. Vredeveld	Mevr. Y. Boxem
Functiegegevens	Directeur bestuurder	Alg. Directeur
Aanvang en einde functie vervulling in 2022	01/02 – 31/12	01/01 – 28/02
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	133.373	19.285
Beloningen betaalbaar op termijn	20.504	3.265
<i>Subtotaal</i>	<i>153.877</i>	<i>22.550</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	167.458	29.581
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	153.877	22.550
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2021	
bedragen x € 1	Mevr. Y. Boxem
Functiegegevens	Alg. Directeur
Aanvang en einde functieervulling in 2021	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	99.070
Beloningen betaalbaar op termijn	18.268
<i>Subtotaal</i>	<i>117.338</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	177.000
Bezoldiging	117.338

Er is geen sprake van een vordering uit hoofde van een onverschuldigde betaling.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen.

Gegevens 2022					
bedragen x € 1	J.P. Wassens	C. Japenga	Mr. L. Slinkman	M.Oldenziel	K. de Groot
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functieervulling in 2022	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Bezoldiging					
Bezoldiging	8.146	6.262	6.130	6.198	6.112
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	27.450	18.300	18.300	18.300	18.300
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	8.146	6.262	6.130	6.198	6.112
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

In 2021 was Openbaar onderwijs in de gemeente Emmen een integraal schoolbestuur. Het college van B&W fungeerde als bevoegd gezag. De leden van dit college verrichtten hun functie ten aanzien van het onderwijs onbezoldigd. Als toezichthouder fungeerde de gemeenteraad van Emmen, tevens onbezoldigd. Vanuit dat punt zijn geen bezoldigingsgegevens opgenomen in de WNT-verantwoording over 2021 van OOE.

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Gegevens 2022	
bedragen x € 1	Mevr. Y. Boxem
Functiegegevens	
Functie(s) bij beëindiging dienstverband	Algemeen directeur
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Jaar waarin dienstverband is beëindigd	2022
Uitkering wegens beëindiging van het dienstverband	
Overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	68.527
Individueel toepasselijk maximum	92.252
Totaal uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband	68.527
Waarvan betaald in 2022	68.527
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Resultaatbestemming

Voorstel bestemming exploitatiesaldo

Van het voordelige exploitatiesaldo van € 903.151 wordt €1.195.902 onttrokken aan de algemene reserve. Daarnaast wordt een bedrag van €2.099.053 toegevoegd aan de bestemmingsreserve NPO. Dit gebeurt volgens de bestendige gedragslijn.

De statuten bevatten geen specifieke voorschriften omtrent de bestemming van het resultaat. Vooruitlopend op goedkeuring door de Raad van Toezicht, is het bovenstaand winstbestemmingsvoorstel in de jaarrekening verwerkt.

Stichting Openbaar Onderwijs Emmen
te Emmen

Datum
23 juni 2023

Behandeld door
C. Elsinga RA EMA

Kenmerk
8172/CE/AW

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de raad van toezicht en het college van bestuur van Stichting Openbaar Onderwijs Emmen

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Stichting Openbaar Onderwijs Emmen te Emmen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Openbaar Onderwijs Emmen op 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met Regelgeving jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 Referentiekader van het Onderwijsaccountantprotocol OCW 2022.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2022;
2. de staat van baten en lasten over 2022; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantprotocol OCW 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Openbaar Onderwijs Emmen zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die is vereist op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantprotocol OCW 2022 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantprotocol OCW 2022 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantprotocol 2022.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.

Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountant protocol OCW 2022.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiele fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantprotocol OCW 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;

- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Groningen, 23 juni 2023

AKSOS Assurance B.V.
namens deze

w.g. C. Elsinga RA EMA

Gegevens van de rechtspersoon

Bestuursnummer 42830
Naam instelling Openbaar Onderwijs Emmen
Adres Stadionplein 5
Postadres Stadionplein 5
Postcode/Plaats 7825 SG Emmen
Telefoon 0591 24 00 00
E-mail secretariaat@oo-emmen.nl

Internetsite www.oo-emmen.nl

Contactpersoon Dhr. B. Hoving
Telefoon 06 21941756
E-mail b.hoving@oo-emmen.nl

Onderstaand de situatie ultimo 2022:

Brin	Naam	Sector
16AH	O.B.S. 't Eenspan	PO
16BX	O.B.S. Mr. Vegter	PO
16DJ	O.B.S. De Esdoorn	PO
16HI	O.B.S. Emmermeer	PO
16MA	O.B.S. Angelslo	PO
16NR	O.B.S. de Kubus	PO
16WN	O.B.S. op 't Veld	PO
16XQ	O.B.S. de Hesselanden	PO
16YK	O.B.S. de Barg	PO
16ZQ	O.B.S. de Meent	PO
17AE	O.B.S. de Bente	PO
17BC	O.B.S. de Runde	PO
17BL	O.B.S. de Dreef	PO
17BU	O.B.S. de Anbrenge	PO
17DG	O.B.S. Klazienaveen	PO
17DQ	O.B.S. de Bascule	PO
17EJ	O.B.S. de Dordtse Til	PO
17FU	O.B.S. 't Koppel	PO
17JD	O.B.S. de Dreske	PO
17KM	O.B.S. 't Swartemeer	PO
18HB	O.B.S. de Iemenhof	PO
19CO	S.B.O. de Catamaran	PO
21PS	O.B.S. de Vlonder	PO
23RM	O.B.S. de Lisdodde	PO
24ED	O.B.S. Montessorischool	PO
30AG	O.B.S. Delftlanden	PO
00SU	Z.M.L.K. Thrianta	PO

Bijlage 3

Verslag van de Raad van Toezicht

Verantwoordelijkheden en taken Raad van Toezicht (RvT)

De RvT fungeert als werkgever voor het College van Bestuur, geeft gevraagd en ongevraagd advies en functioneert als klankbord. Ze houdt toezicht op de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden door het bestuur. In de statuten en het reglement van de RvT zijn de taken en bevoegdheden van de RvT opgenomen. De RvT heeft een aantal wettelijk taken, namelijk:

- Het goedkeuren van de begroting, het jaarverslag en het strategisch beleidsplan;
- Het toezien op de naleving door het bestuur van wettelijke verplichtingen;
- Omgaan met code goed bestuur;
- Het toezien op de rechtmatige verwerving en de doelmatige en rechtmatige bestemming en aanwending van de middelen van de scholen, die vallen onder het stichtingsbestuur, verkregen op grond van de Wet op het Primair Onderwijs;
- Het benoemen van de accountant;
- Optreden als werkgever van het uitvoerend bestuur;
- Evaluatie van het uitvoerend bestuur.

Visie op toezicht

Toezichthouden is een vak en behoeft een visie die door de leden wordt gedragen en uitgedragen. In 2022 heeft de RvT de code goed bestuur van de PO Raad van toepassing laten verklaren voor OOE. In 2023 vindt een zelfevaluatie plaats voor de RvT. Hierin wordt ook aandacht geschonken aan de nog te definiëren toezichtsvisie.

Terugblik 2022

OOE is per 1 januari 2022 verzelfstandigd. De scholen en het bevoegd gezag zijn per die datum ondergebracht binnen de nieuwe stichting Openbaar Onderwijs Emmen. Vanaf deze datum heeft de stichting een eigen RvT. De RvT is in 2021 al benoemd door de gemeenteraad om vervolgens in 2022 officieel haar rol als toezichthouder te kunnen vervullen. In 2022 hebben vele onderwerpen de revue gepasseerd. Reguliere onderwerpen zoals de begroting en de jaarrekening, maar ook andere onderwerpen die horen bij een nieuwe organisatie, zoals het benoemen van een accountant, kennismaking met de organisatie, het benoemen van de bestuurder, werkwijzen verkennen, etc.

Tot slot heeft de RvT ook een gesprek gevoerd met de onderwijsinspectie.

(Neven)functies CvB en RvT

Vermelding nevenfuncties bestuurder 2022						
Naam	Funcie	Nevenfunctie	Organisatie	Bezoldigd	Ingangsdatum	Einddatum

dhr. E.J. Vredevelt	vz. CvB	Bestuurslid	Samenwerkingsverband PO 22.02	nee	1-9-2022	
---------------------	---------	-------------	-------------------------------	-----	----------	--

Vermelding (neven)functies toezichthouders 2022						
Naam	Funcie	Nevenfunctie	Organisatie	Bezoldigd	Ingangsdatum	Einddatum

dhr. J.P. Wassens	voorzitter	Gemeentesecretaris/algemeen directeur	Gemeente Harderwijk	ja	1-1-2015	
		Voorzitter Raad van Toezicht	Youke Sterke Jeugd	ja	1-4-2018	
		Lid bestuur voetbalvereniging	FC Ommen	nee	1-7-2021	

mevr. C.J. Japenga	lid	Lid Raad van Toezicht	Stichting Plateau, po en kinderopvang	ja	01-08-2020	01-08-2024
		Registermediator MfN		ja	01-05-2018	
		Vertrouwenspersoon GSV		ja	01-08-2009	

mevr. M. Oldenziel	lid	Manager P&O	Tangenborgh	ja	1-9-2017	28-2-2023
		HR manager	Accare	ja	1-3-2023	

dhr. K. de Groot	lid	Directeur SSO-Noord	Ministerie van OC&W	ja	2020	
		Lid curatorium EMFC-opleiding	Rijksuniversiteit Groningen	nee	jan. 2020	
		Voorzitter Raad van Toezicht	Roelof van Echten College	ja	jan. 2022	
		Lid Raad van Toezicht	Noordkwartier	ja	mei 2017	

dhr. L.S. Slinkman	lid	Advocaat / partner	Draad advocaten te Hoogezand	ja	2015	
		Vicevoorzitter/secretaris	Kielzog Theater	nee	2019	2022
		Bedrijfsjurist	Hyzon Europe motors	ja	2022	
		Lid Raad van Toezicht	Dr. Nassau College te Assen	nee	2018	
		Voorzitter Raad van Commissarissen	Edsersheerd BV	nee	2016	

Inspectieonderzoek

De Inspectie voor het Primair Onderwijs bezoekt periodiek de onderwijsinstellingen. Het onderzoek naar de werkwijze en de kwaliteit van de RvT maakt onderdeel uit van het nieuwe inspectiekader. Bij het laatste inspectiebezoek is afgesproken om na verzelfstandiging aan te tonen dat OOE vanaf 1 januari 2022 werkt conform de wettelijke vereisten van de Code Goed Bestuur. Door de wijzigingen in de organisatiestructuur die per 1 januari 2022 zijn doorgevoerd bij het oprichten van de nieuwe stichting, is dit ook gerealiseerd. De voorzitter heeft samen met de vice-voorzitter een gesprek gevoerd met de inspecteur.

Doelmatige besteding van middelen

Eén van de formele taken van de interne toezichthouder is het toezichthouden op de doelmatige besteding van de middelen door het bestuur. De aanpak van de RvT kan worden verdeeld in twee pijlers. De eerste pijler is via het vaststellen van de officiële documenten, waaronder de begroting en het jaarverslag. Het aspect doelmatigheid komt daarmee als onderwerp regelmatig terug op de agenda van de RvT. Vraag die daarbij ook wordt gesteld is: 'Doen we de goede dingen en doen we de dingen goed'. De inhoudelijke beleidsafweging die de bestuurder maakt bij het samenstellen van de begroting en de uiteindelijke resultaten die hieruit voortvloeien en die door middel van het jaarverslag worden verantwoord, worden in diverse vergaderingen met de bestuurder besproken.

De tweede pijler is door in permanent overleg te treden met de bestuurder via de verschillende commissies waarmee de RvT haar werkzaamheden heeft verdeeld. Hierdoor krijgt de RvT een accuraat beeld van de besteding van de middelen en de mate waarin deze als doelmatig te kwalificeren zijn. Op financieel gebied worden de planning- en control documenten (begroting, managementrapportages en jaarrekening) inhoudelijk en in detail door de auditcommissie besproken met de bestuurder in aanwezigheid van de controller. Bij de jaarrekening is daarbij bovendien ook de accountant nog aanwezig. De auditcommissie brengt vervolgens verslag uit in de RvT-vergadering.

Ten aanzien van de doelmatige en rechtmatige besteding van de ontvangen middelen, concludeert de RvT dat de bestuurder hier op een gepaste wijze mee omgaat.

Vergaderthema's

In totaal zijn er vijf reguliere vergaderingen geweest van de RvT, één themabijeenkomst en zijn er vier scholen bezocht door de RvT (obs de Barg, de Brink, de Bascule en 't Koppel) . Daarnaast hebben twee vergaderingen met het dagelijks bestuur van de GMR plaatsgevonden. Deze twee vergaderingen waren voornamelijk verkennend van aard. Afgesproken is dat vanaf 2023 eens per jaar een vergadering is met de volledige GMR en eens per jaar met het dagelijks bestuur van de GMR.

Besproken thema's in 2022 waren o.a.

- Begroting 2023 en de jaarrekening en het bestuursverslag 2021
- Managementrapportages
- Treasurystatuut
- Ontwikkelingen en toekomstvisie kinderopvang voor OOE
- Onderwijs ontwikkelingen in brede zin
- Kennismaking met de scholen

Alle besluiten zijn opgenomen in de besluitenlijst van de RvT (zie bijlage).

De RvT heeft drie commissie, t.w. de remuneratiecommissie, de auditcommissie en de commissie kwaliteit.

De remuneratiecommissie is drie keer bijeen geweest voor o.a. de voorbereiding van het jaarlijkse beoordelingsgesprek met de bestuurder, het bespreken van de bestuursopdracht en het toepassen van de nieuwe CAO voor bestuurders.

De auditcommissie is vier bijeengewees in aanwezigheid van de bestuurder en heeft naast het bespreken van de Planning & Control documenten overleg gehad met de accountant over de controle van jaarrekening en de resultaten die voortvloeiden uit de interim-controle.

De commissie kwaliteit heeft drie bijeenkomsten gehad waarin o.a. is gesproken over de onderwijsresultaten en bevindingen van de inspectie. De voorzitter RvT heeft daarnaast bilaterale contacten en vooroverleggen voor de vergaderingen met de bestuurder.

Werkgeversverantwoordelijkheid

De RvT vervult de rol van werkgever van het college van bestuur; daaruit vloeit voort dat de raad van toezicht jaarlijks een functionerings- en beoordelingsgesprek voert met het CvB. Aangezien het huidige CvB met ingang van 1 februari 2022 in dienst is getreden, vindt het eerstvolgende gesprek met de remuneratiecommissie in 2023 plaats.